SAVAITINIS LAIKRAŠTIS
"LIETUVA"
Išeina kas Pětnyčia, Chicago, Illinois.
Prenumerata Suvienytose Valstijose, Kanadoje ir Meksikoje ..... — $2.00 metams
Kitose viešpatystėse ..... — $3.00 „
Prenumerata turi būti apmokėta iš viršaus. Metas prenumeratai skaitosi nuo dienos įtrašymo laikraščio, ne nuo Naujų Metų. Apgarsinimų prekių reikia klausti per laišką.
Visuose reikaluose adresuokite taip:
A. OLSZEWSKI,
924 33-rd Street, Station 60, CHICAGO, ILL.

LIETUVA

THE LITHUANIAN WEEKLY
"LIETUVA"
Published every Friday at Chicago, Ill.
Subscription in the United States, Canada and Mexico ..... — $2.00 a year
Subscription to Foreign countries ..... — $3.00 a year
Advertising rates on application.
Address all communications to
A. OLSZEWSKI,
924 33-rd Street, Station 60, CHICAGO, ILL.

Nr. 43 CHICAGO, ILL., PETNYCZIA, 26 d. Spalio (October). 1906 m. Metas XV

ENTERED AT THE CHICAGO, ILL. POST OFFICE AS SECOND CLASS MATTER.

POLITIŠKOS ŽINIOS.

Revoliucija Maskolijoj.

Stolypin ant galo pagarsino pamatus naujų tiesų naujos dumos rinkimo. Iš naujų tiesų matyt, kad nepasisekimas su pirmutine duma Maskolijos biurokratams atidarė akis, jie suprato jau, kad Maskolijos kaimiečiai neteip kvaili, kaip buvo de šimts metų atgal.

Ir pirmutinėj dumoj Witte-Durnovo, pripažindami ukininkams daugiau tiesų, tikėjosi, kad jie rinks dumon kaimų žmonis, menkai išmanančius, įbaugytus urėdninkų ir kad toki bus rando įnagiais, kad kaimiečiai suvaldys atstovus inteligentus ir neduos tokiems nieko užgirti, kas randui nepatiktų. Ant kaimiečių vienok Witte-Durnovo apsiriko. Daugume apskričių jie rinko kilusius iš savo tarpo, bet ap šviestus savo atstovus, terp kurių reikia paminėti nors visiems žinomą Aladiną, trynusį visus užkampius net užrubežiuose, gerai pažystantį ne vieną svetimą kalbą, o ukininkų reikalus pažystantį geriau negu daugelis universitetų profesorių.

Stolypin, šiek tiek pamokytas nepasisekimo su pirmutine duma, vietoj nusilenkti ir pripažinti visuotinus slap tus rinkimus, ko veik visi žmonės reikalauja, griebiasi naujų aprubežiavimų. Sulyg naujų, Stolypino išmislytų, tiesų, naujojon dumon kaimiečiai galės savo atstovais rinkti tik kaimiečius gyvenančius kaimuose ir dirbančius žemę. Mat jis tikisi, kad tokiu budu užbėgs už akių tokiems Aladinams ir kitokiems apšviestesniemsiems ukininkų kilmės atstovams ir kad išrinktiejie bus tokiais jau spangais rando įnagiais, kaip ir jo, su pagelba „Lygos maskolių tautos" juodašimčiai, surinkti iš buvusių policistų, miestų plėšikų ir kitokių draugijos putų.

Ar Stolypinui pasiseks geriau negu Wittei, sunku įspėti; tas paeis nuo kaimiečių supratimo.

Juk Aladin, arba kitas iš kaimiečių kilęs inteligentas, gali turėti kaime kokį žemės sklypelį, o jeigu ir neturėtų, gali nusipirkti ir jį kada nekada knisti. Kad bent daugelyj tikros Maskolijos apskričių kaimiečiai jau supranta rando jiems rengiamas kilpas, tą paskutiniuose metuose turėjome progą patėmyti. Supratimas gi žmonių retai kur puola žemyn, bet, paprastai, kyla, o jeigu ir galima nupuldyti, tai reikia čielų metų eilių, vienu rankos mostelėjimu tas nesiduoda padaryti. Reikia todėl manyti, kad ir dabartiniuose antros dumos sausių rinkimuose kaimiečiai, bent kaip kokiuose apskričiuose, mokės jiems Stolypino išmislytas kilpas sutraukyti ir rinks sumaniausius ir drąsiausius iš savo tarpo. Taigi su ukininkų atstovų pagelba, turbut, Stolypinui nepasiseks suvaldyti darbininkų ir inteligentijos atstovus naujoje dumoje.

Peterburgo policija ješko dabar po visą Maskoliją giminaičio buvusios dumos atstovo Onipko, kokio ten Voronino. Mat paslapti šnipai kokiu ten budu susekė, jog Voronin buvo vadovu sukalbininkų, kurie be mažo neišmetė į padanges viso kariškojo sudo, perkratinėjusio politiškuosius nusidėjimus.

Kalba, buk sukalbininkai š pradžių rengėsi į sudo butą mesti bombą 1 d. spalių, taigi tąsyk, kada buvęs dumos atstovas Onipko kariškojo sudo likosi nuspręstas ant išvijimo iš Europinės Maskolijos, bet kad Onipko gavo mažesnę bausmę negu sukalbininkai tikėjo, tai išpildymas sutarimo likosi atidėtas.

Nežinia kokiu budu valdžios susekė sukalbininkų mierius, matyt kas iš pačių sukalbininkų tarpo joms pranešė. Pasirodė, kad sudžios visi galėjo but užmušti ir kad nieks prieš susikalbėjusius, jieškančius atmonijimo karėivius sudžių negali nuo nelaimės apsaugoti. Sukalbininkams pasisekė į savo pusę patraukti kareivį Vlasovą, kuris iš gero noro, be prievartos, apsiėmė mesti bombą ant sudžių stalo teip, kad jos expliozija negalėtų užgauti apkaltintųjų, jų apginėjų ir liudininkų.

Peterburge policija dabar vėl labiau subruzdo. Kasdieną daro kratas privatiškuose namuose, areštuoja pulkus žmonių; visur ješko bombų ir ginklų. Suareštavo ir du žymesniu socijalistų vadovu, bet nėra abejonės, kad suareštuotų vietoj atsiras kiti.

Žemdirbystės ministerija pagarsino žinias apie šių metų uždėrėjimą, iš kurių matyt, kad jis menkesnis už vidutinį, o daugelyj vietų suvisu menkas. Taigi vėl daugelyj vietų reikia laukti badu, nors randas ir šių metų badnolių neįstengia sušelpti. Badas gi, nors jis duodasi skaudžiai jausti žmonėms, yra geriausiu padėtoju revoliucijonierių.

Maskvoj susirenka dabar Maskolijos bajorų atstovai. Bajorų pasiuntiniai iš Lenkijos išrinkti — visi priguli prie demokratų-konstitucijonalistų partijos.

Rinkimai naujos dumos atstovų turėjo atsibuti dar prieš kalėdas, bet kaip dabar rando laikraščiai išsikalba, jog peržiurėjimas rinkėjų surašų senatui užims daug laiko, rinkimai negalėsią atsibuti prieš maskoliškus naujus metus, bet visgi išrinktiejie galėsią kovo mėnesyj atkakti Peterburgan. Pirmutinis dumos susirinkimas bus 3 d. kovo.

Dėl neramumo Maskolijoj žmonės didelį vargą kenčia, o galo neramumams nematyt, kadangi randas nenori išpildyti to, ko žmonės reikalauja, be ko jie ilgiau negali gyventi. Veik visi kaimiečiai kaimuose Pakošovka ir Dorica, Mažrusijoj, nutarė apleisti savo namus ir su šeimynoms persikelti į Ameriką. Vyriškiai ruošiasi į kelionę jieškoti parankios apsigyvenimo vietos, o paskui parsitrauks ir savo šeimynas.

Paryžiaus laikr. „Temps" pagarsino laišką, rašytą iždo ministerio Kakovcevo Stolypinui. Kakovcev prašo Stolypino pranešti kitiems ministeriams, kad jie nereikalautų naujų kreditų, kadangi jis negali jų užganėdinti. Ant šių metų laukiamas milžiniškas nepriteklius 155 milijonai rublių, o nėra kuom jį uždengti. Ministeris sako, kad uždengimui iždo nepritekliaus namieje pinigų gauti negalima, užrubežiai gi teipgi neskolina. Kadangi oficijališkai tas pats Kokovcev visai kitaip perstato finansišką Maskolijos stovį, tai užrubežiai suprato, kad jis ypač užrubežių bankieriams meluoja. Prancuziškus bankierius apėmė baimė, kad jų paskolinti caro randui pinigai nežutų. Dėl pagarsinimo Kokovcevo laiško, ant visų beržių nupuolė vertė maskoliško rando procentinių popierų.

Maskolija pradėjo tarybas su Anglija sutvarkymui reikalų Persijoj ir Tibete teip, kad vieni kitiems neužstotų kelio. Maskolija pasižada neremti tikėjimiškų reikalų Tibete, o Anglija pasižada nesiuntinėti kareiviškų expedicijų išplatinimui savo politiškos įtekmės. Abudu kraštai pasižadėjo nesikišti į vidurinius reikalus Tibeto. Kaslink Tibeto, sutarimas jau padarytas, Persijos reikaluose sutarimo dar nėra, tarybos vedamos toliau.

Sunku suprasti, kodėl šiuom kartu Anglija nesinaudoja iš Maskolijos silpnumo išplatinimui savo įtekmės Azijoj; pirma ji neapleisdavo niekada progos. Pasinaudodama iš Maskolijos karės su Japonija, ji beveik į savo kilpas buvo pagavusi Tibetą, o dabar, be matomos priežasties, atsisako nuo to, ką jau savo rankose laikė ir dagi tokiame laike, kada iš jos rankų nieks negali išveržti to, ką ji sau sykį sugriebė. Mena todėl, kad Anglija, be matomo reikalo nusilenkdama Azijoj prieš Maskoliją, stengiasi ją pritraukti prie savę, prie ryšio, prie kurio jau priguli Prancuzija ir Japonija. Tame spėjime gal but dalis teisybės.

Teisybė, šiądien Maskolija, draskoma revoliucijos, ekonomiškai nupuolusi, nedaug gali sverti terptautiškuose prietikiuose, kariumenė jos, jeigu dar gali kovoti su beginklėms arba apsiginklavusioms vien rankinėms bomboms locnų ukėsų minioms, negali kovon stoti šiuom tarpu su kokiu nors drutesniu užrubežiniu priešu. Bet tautų ryšiai nesidaro trumpam laikui. Ir Maskolijoj netvarka negali laikytiesi ilgai, neramumas išnyks, užganėdinus žmonių reikalavimus, ji gali but teip jau tvirta, jeigu ne tvirtesnė, negu pirma buvo; ir ekonomiškai, prie geros tvarkos, ji greitai pasikels, kadangi gamtos jai duoti turtai labai dideli. Todėl tai Anglija, turbut su Prancuzijos žinia, stengiasi nusilenkimais Azijoj pritraukti Maskoliją prie ryšio, kad jos nepasisektų patraukti Vokietijai. Jeigu sykį susitvertų ryšys iš Anglijos, Prancuzijos, Maskolijos ir Japonijos, jis persvertų ryšį vidurinės Europos viešpatyščių, taigi Vokietijos, Austrijos ir Italijos, ypač, kad paskutinė krypsta labiau prie Prancuzijos negu prie Vokietijos ir per tai jos pasilikimas ryšyj nelabai ištikimas.

Toks tvirtas ryšis, be abejonės, kreiptųsi prieš Vokietiją, kuri ypač Anglijai ir Prancuzijai daugelyj jų siekių užstoja kelią.

Prancuzija.

Prancuzijoj pasitraukė nuo vietos Sarrieno ministerija. Prezidentas paprašė buvusio toj ministerijoj vidaus ministerio, pagarsėjusio laisvamanių vadovo Clemenceau sutverti naują. Clemenceau prezidento prašymą pažadėjo išpildyti. Jis terp kitko, prašė ir buvusio pasitraukusioj ministerijoj Bourgeois užrubežinių dalykų ministerio pasilikti ir naujoje, bet tas atsisakė dėl silpnos sveikatos.

Kadangi Clemenceau žinomas buvo Prancuzijoj kaipo kunigų priešas, tai čia laukia smarkesnės kovos su kunigais, ypač su nepasiduodančiais, besipriešinančiais atskyrimui rando nuo bažnyčios vyskupais.

Kad palaikyti Italiją ryšyj su Vokietija, į Italiją atkako Vokietijos kancleris Buelow, kurį randas priėmė gana prilankiai, bet gyventojai, pasinaudodami iš atsilankymo Italijoj buvusio Prancuzijos laivynės ministerio Lockroy, parengė prilanklą Prancuzijai demonstraciją, o neprilankią Vokietijai. Tas aiškiai parodo, kad svarbiame reikale Vokietija negali remtiesi ant Italijos, nors ji ir priguli prie ryšio vidurinės Europos viešpatyščių, o jeigu užgimtų karė su Prancuzija, italijonai neis prieš Prancuziją. Ryšis gi tas dar Bismarkio ir padarytas suvaldymui Prancuzijos, jeigu ji užsimanytų per karę atimti 1871 metuose nužudytas provincijas.

Išpanija.

Išpanija pranešė popiežiui, jog panaikina seną konkordatą, taigi sutarimą reguliuojantį bažnytinius prietikius Išpanijoj ir užkvietė popiežių pradėti tarybas padarymui naujo, aprubežiuojančio kunigijos sauvalią. Senų privilegijų kunigija ir Išpanijoj negali palaikyti, turi išsižadėti daugelio, kitaip Išpanijoj, kaip ir Prancuzijoj randas pradės kovą su dvasiškija. Be abejonės, popiežius, kad suvisu nenužudytų įtekmės, sutiks neviename nusilenkti.

IŠ LIETUVOS.

Iš Vilniaus.

Vilniaus mokslo apskričio globėjas gavo paliepimą, kad privatiškose mokyklose istorijos lekcijos nebutų leista išguldyti mokytojams-katalikams lietuviams, lenkams ir baltgudžiams; rusų gi kalba ir geografija gali buti išguldinėta privatiškose mokyklose lietuvių, lenkų, baltgudžių mokytojų katalikų.

„V.Ž."

Vilniuje, 18 d. rugsėjo, 5 val. vakare, policija darė kratą Peseckaitės-Šlapelienės knygyne, bet nieko „ypatingo" nesurado.

Naktį, į 12 d. rugs., kapitono Odachovskio butan, Jokubo skersgatvyje, atėjo policija ir norėjo padaryti kratą, Odachovskis neleido policijos butan dėlto, kad jų visai nežinąs, leisiąs gi tiktai tuomet, kuomet drauge su jais ateisiąs vietinis antstolis.

18 d. rugs. Losevos vasarnamije atrastas ginklų, šautuvų, revolverių ir kulkų sandėlis. Suimti 3 Turkijos pavaldiniai ir du vietiniai gyventojai.

Policija padarė kratą Aisenšteino namų savininko bute, Antakalnio gatvėje, jieškojo ginklų, tačiaus nieko nesurado.

Vilniaus apskričio karės teismas nagrinės 10-ties kareivių bylą. Beveik visi apkaltinti nuskriaudime ir neišpildyme viršininkų paliepimų.

Iš Vilniaus restoranų ir aludžių savininkų policija ėmė pažadėjimą ant rašto, kad jie neleisią savo restoranuose ir aludėse griežti „marselijietę", „varšavianką" ir kitas panašias dainas.

Už to reikalavimo neišpildymą, kaltiejie bus nubausti 500 rubl., arba pasodinti iki 3 mėnesių kalėjiman.

Vilniuje, 20 d. rugs. policija konfiskavo baltgudžių laikraščio „Naša Dolia" Nr. 3.

Naktį į 20 d. rugs. policija padarė kratą Smaženevičiaus namuose, Milchikero bute ir dviejų buvusių „Gazeta Wilenska" sandarbininkų, pp. Olechnovičiaus ir Narkevičiaus butuose.

Vietinės brigados valdyboje, Pylimo gatvėje, naktį į 2 d. rugs., buvo padaryta krata. Atrasti atsišaukimai. Suimti 3 raštininkai.

Naktį į 16 d. rugs. policija padarė Žydų gatvėje Nr. 15 kratą. Atrasta uždrausta literatura parengta kareiviams. Suėmė 4 gyventojus. Kas jie, dar neišsiaiškino.

Padariusi „Echo" redakcijoje kratą, policija suėmė 5 buvusius redakcijoje žmones, kurių tarpe laikraščio „Echo" leidėjas. Visus suimtus pasodino kalėjiman prie policijos.

18 d. rugs. Vilniaus karės apskričio teismas nagrinėjo 2-jo Dono pulko kazoko Michailovo bylą. Kaltina jį už išplėšimą ir mušimą. Teismas pasmerkė jį šešiems metams katorgon.

Kauno gub. liaudies mokyklų direktorius pranešė Vilniaus apskričio globėjui, kad davęs Kauno gubernijoje vietas lietuviams mokytojams, rusus gi paskyręs į baltgudžiais apgyventas vietas, naujiems pravoslavams mokytojams nėra vietų. Todėl mokyklų taryba nusprendė prašyti mokslo apskričio globėjo leisti Panevėžio mokytojų seminarijos mokytojams užimti vietas Vilniaus mokslo apskričio mokyklose.

18 d. rugs. iš Dinaburgo atvažiavo Vilniun 4 nežinomi žmonės. Su savimi jie atvežė didelį siuntinį. Nuo pačto stoties juos pradėjo sekti šnipas. Nežinomi atvažiavo Lagero gatve Snipiškiuose ir sustojo ties Prokopovičiaus namais. Policija tuoj padarė jų bute kratą ir surado 8,000 kulkų, 3 revolverius, 2 karišku šautuvu ir 1 medžioklės šautuvą. Suimti namų savininkas Prokopovičius, Turkijos pavaldinys, Bagironas ir 2 nežinomu.

11 d. rugsėjo, Vilniaus pavieto Anovilio dvaro 20 darbininkų, valstiečio J. Kairio prikalbėti, metė darbą ir išėjo iš dvaro. Urėdninkas, gavęs pranešimą, drauge su ekonomu Gerasimovičiu ir žemsargiais, pasivijo darbininkus, padarė pas juos kratą ir sugrąžino juos atgal dvaran; agitatorių gi Kairį suėmė ir atvežė Paberžės valsčiaus valdybon. Tą pačią dieną Musininkų valsčiaus valstiečiai, norėdami atkeršyti ekonomui Gerasimovičiui, priėję prie ja durių, pakėlė triukšmą, norėdami tuom iššaukti laukan ekonomą, bet tasai iš namų neišėjo. Tuomet žmonių minia priėjo prie žemsargių kazarmių ir pareikalavo paliuosuoti Kairį. Žemsargiai norėjo šaudyti; minia išbėgiojo, bet keli valstiečiai pasiliko ir reikalavo paliuosuoti Kairį. Atvykęs urėdninkas suėmė tuos valstiečius. Prasidėjo tardymas.

[Iš „Vln. Žn."].

Iš Kauno.

Rugsėjo 15 d. 7 val. vakare, Kauno policija padarė antrą sykį kratą dviratininkų (bicyklistų) namuose. Ilgai jieškojo policija ir po namais rado 2 bombi. Jų viena labai didelė, cilindro pavidale, kita apskrita.

„V.Ž."

Iš Kauno gub..

16 d. rugs. Zarasuose apskričio teismas, prisiekusiems posėdininkams dalyvaujant, nagrinėjo bylą apie žydų skerdynę Dusėtų miestelyje. Žydų apgynėjais buvo Peterburgo advokatai Chodrožic kis ir Fride. Apkaltintus gynė J. Vileišis (iš Vilniaus) ir vietinis advokatas Valentinavičius. Teismo tardymas išaiškino, kad terp lietuvių ir žydų nėra neapykantos ir kad skerdynę iššaukė melagingos kalbos apie padegimą, kurį buk padarę žydai. Devyni žmonės, tame skaičiuje buvusiejie valsčiaus viršaitis ir seniūnas, pasmerkti pataisomojo kalėjimo skyriun 1½ metui, 12 žmonių — 1 metams, 36 žmonės išteisinti.

„V. Ž."

Iš Debikių, Kauno gub..

Rugpiučio 14 d. Debeikių valsčiuj buvo peržvalga visų atsargos kareivių. 8 val. ryto atvažiavo kariumenės viršininkas su keliatu sargybinių. Žmonių dar buvo susirinkę nedaug. Viršininkas išėjo ant valsčiaus prieangio, pasišaukė arčiau vyrus ir mažiau-daugiau teip kalbėjo:

„Vyrai! ir paskutiniame laike pas jus neišnyko vagys ir plėšikai: štai išdaužėte monopolį (10 d. rugpiučio Debeikiuose buvo išdaužytas monopolis), netaisot kelių, nemokat mokesčių ir dar, kas blogiausia, neklausote karaliaus ir jo šventų įstatymų, laužote prisaiką, klausote ištvirkusių žmonių. Tie, ką pernai arklius vogė, šįmet nori kraštą valdyti ir jums sako pamokslus; jie nori, kad jų klausytumėt geriau, kaip kunigo bažnyčioj, dirbtumėt suėjimus teip, kaip jie liepia. Na, vyrai, argi jųs busit tokiais bepročiais! Aš netikiu. Jei nebutų valdžios, tai negalėtumėm gyventi nė vienos dienos. Valdininkai turi baust maištininkus, jei nebaustų, jie atsakytų už tai prieš Dievą ir tt.."

Ir daug panašių dalykų viršininkas prišnekėjo. Tiktai labai gailu, kad pasiankstino su pamokslu. Jeigu but lukterėjęs iki suvažiuos daugiau žmonių, gal ir iš musiškių but atsiradęs kaip-koks kalbėtojas ponui viršininkui atsakyti. Užbaigė ponas viršininkas savo kalbą teip: „Žinau, kad jųs neklausysit pagedėlių ir išduosit visus tuos, kurie, paklausę žydų, priešinas įstatymams." Abejoju, kad Debeikiai su Atlantiškiais išduotų valdžiai „maištininkus."

Alatų starosta.

„L.U."

Iš Krakenavos, Kauno g..

Buvo pasklidusios kalbos, buk per atlaidus „Žolinės", 28 d. rugpiučio, busiąs sumišimas; kalbėjo, buk atmonysią žemsargiams ir antstoliui už Naujamiesčio žydynes.

Vietinis antstolis, pabugęs, parsikvietė iš Panevėžio 70 kareivių, kurie jau iš vakaro atėjo dainuodami su veliava.

Žmonės tuomet jau buvo susirinkę ant mišparo, žiurėjo į kareivius, kaipo į baidyklę kokią. Stebėjosi visi, kokiam tikslui jie čia atsibaldė, bet paskui sužinojom, kad tai malšinti sumišimo, kurio nėra ir nebuvo.

Dėlei tokių paskalų ir žmonių daug mažiau privažiavo kaip kitados per tuos atlaidus esti.

Ant rytojaus kareiviai su šautuvais po 4 vaikščiojo po miestelį iki vakaro. Kalba, buk žemsargiams buvę prisakyta nė nesirodyti.

Aludės ir monopolis buvo atidarytos ir girtų buvo, bet kareiviai prie žmonių nekibo, o tik tvarką dabojo.

Kareiviai vėl išsidangino Panevėžin. Krakenavos apylinkėje nuo 6 d. rugp. buvo prasidėję dvaruose straikai; labiausiai atsižymėjo trijų dvarponio Švoinickio dvarų darbininkai.

Atėję du agitatoriu, sulaikė darbą ir per septynias dienas kumetis nieko nedirbo ir gyvulių neganė.

Švoinickis, pasikvietęs antstolį su žemsargiais, buvo bestatąs protokolą ant darbininkų. Antstolis paklausė kumečių: „Kodėl jųs ikšiol už tokią algą tarnavote, o dabar negana?" Kumečiai atkirto: „Dėlto, kad ikšiol viskas buvo pigiau, o dabar dvigubai pabrango." Tuomet antstolis metė rašęs protokolą ir išvažiavo.

Švoinickis, negavęs pagelbos nuo policijos, kreipėsi į apielinkės sodiečius ir prašė, kad padėtų vežti vasarojų, dejuodamas, kad supus ir padėti suimti agitatorius, kurie buvo apsigyvenę pas jo kumečius. Bet sodiečiai neklausė.

Ir baugino kumečius, kad jis pasikviesiąs sodiečius nudirbti laukus, o juos atstatysiąs nuo vietų. Bet veltui, darbininkai nepabugo.

Tuomet Švoinickis parsikvietė kaimyną dvarponį Steiną, kuris su savo darbininkais atvyko į pagelbą padėt suimt agitatorių.

Agitatoriai, pamatę pavojų, bėgo į mišką pasislėpti, o dvarponiai vijo, šaudydami iš revolverių. Kalba, buk vienam agitatoriui koją peršovę.

Agitatoriai nežinia iš kur buvo atėję.

Dvarponiai, nuviję agitatorius į mišką, gryžo, džiaugdamiesi, kad nugalėjo priešą.

Išvaikius agitatorius ir pridėjus tik 3 pudus rugių, darbininkai stojo prie darbo po septynių dienų straiko.

Švoinickis, bijodamas atmonyjimo, išvežė į Varšavą pačią su vaikais ir pats išvažiavo, bet po kelių dienų vėl sugryžo.

Dabar kumečiai ir sodiečiai nežinia ko laukia. Valsčiaus raštininkas ir mokytojas — rusai, nes valstiečiai nė neketino reikalauti lietuvių.

„V.Ž."

Iš Biržų, Panev. apskr..

Lietuvių vakaras Biržuose pasisekė kuopuikiausiai. Teisybė, sodiečių galėjo susirinkti daugiau, ne kaip buvo; bet kad jų nebuvo tiek, kiek nusitikėta, tai ne jų kaltė. Visupirmiausiai jie neturėjo tikros žinios, o kad tikros žinios neprasiplatintų terp žmonių, tuo pasirupino valdžios tarnai. Vakarą įrengti buvo sumanyta 26 ir 30 liepos; leidimas nuo gubernatoriaus gauta 25 liepos vakare. Kadangi be valdžios leidimo įrengėjai, bijodami nuostolių, nenorėjo kelti vakaro, todėl telegrafu reikėjo prašyti gubernatoriaus perkelti vakarą ant 5 ar 6 d. rugpiučio. Regėjos, kad kliutis jau prašalinta, bet štai 3 d. rugpiučio atėjo iš Panevėžio žinia, kad apskričio viršininkas neleidžiąs vaidinti 5 rugpiučio, nes ant rytojaus ėsanti didelė stačiatikių šventė. Vietoje 5 rugpiučio reikėjo vaidinti 7 rugpiučio. Per tai žinios apie vakarą susipainiojo ir toliaus nuo Biržų gyvenantiejie nežinojo tikrai, kada bus vakaras. Be to ir prekymetis Šimberke teippat labai kenkė vakarui. Vaidinta buvo dvi komediji: „Nutruko" ir „Dėdė atvažiavo" gerai. Biržėnai gali drąsiai didžiuoties savo trupa. Tik vieną kaip-kuriems artistams galima butų užmesti, kad nevisados lietuviškai žodžius ištardavo. Bet iš to nėr ko stebėtis, nes beveik pusė artistų namie lenkiškai kalba.

Antra vakaro dalis susidėjo iš dekliamacijos, dainų, ragų ir skudučių.

Martynas Ičas dekliamavo jau seniai Biržų poeto Stanislavo Dagilio parašytas, bet ikšiol dar neatspauzdintas eiles „Joninės Parovėjos karčiamoje". Tose eilėse aprašo Dagilis, kaip kitąsyk jaunimas iš visų pusių — ištolo ir išarto — suvažiuodavo Paravėjon „kupalioti" vakare prieš Jonines. Eilės M. Ičo su talentu dekliamuotos, žmonėms labai patiko. Eilių autorius buvo iššauktas ir jam pasirodžius, rankų plojimas nenorėjo liautis. Vakaro įrengėjus beperstojo meldė duoti persirašyti eiles. Kaip girdėt, „Joninės Parovėjos karčiamoje" greit pasirodys spaudoje.

Susidėję Birženų ir Saločių chorai, vedami Biržų vargoninko Stepanavičiaus, kuogeriausiai padainavo kelias lietuviškas dainas; žmonėms užvis geriau patiko „Lietuva", „Sunku gyventi", „Ant kalno karklai siubavo"; „Lietuva" kelis kartus buvo padainuota. Malonu buvo žiurėti į Biržų dainininkes, apsijuosiusias gražiais tautiškais rubais, kuriuos Lietuvos mergaitės beveik visiškai yra užmiršusios ir panaikinusios.

Ragai ir skudučiai šiuo laiku teturi vertę tiktai kaipo senovės musų tėvų muzika. Visi atsidėję klausėsi, bet didelio įspudžio nepadarė. Šyrvėna.

‚L. U.'

Ukininkų draugijos.

Kaltinėnuose, Raseinių pavieto, apsilankęs Ivanavičius įkurė Kaltinėniškių ukininkų draugiją. Tas pats Ivanavičius įsteigė tokias draugijas ir kitose parapijose. Tų draugijų tikslas yra — supažindinti savo sanarius su įvairiais ukio dalykais ir jo pagerinimais. Tam tikslui daromi yra susirinkimai, atskaitos, pašnekos, aplankymai geriaus valdomųjų ukių; trumpai sakant, tos draugijos rupinasi pagerinti ir palengvinti dabartinį darbininkų buvį.

‚N. Sk.'

Iš Garliavos, Senap. aps..

6 d. rugp., policija darė kratą, pas du ukininku Mastaičių kaimo, bet nieko nerado. Paskui padarė kratą pas ukininką J. Žukaucką kaimo Jonučių. Čia nieko nerado apart kelių šautuvo patronų. Garliavoje policija patyrė, kad tie rastiejie pas Ž. patronai esą viršaičio, nuo kurio žiemą kaszinkas buvo atėmęs šaudyklę. Tą pačią dieną policija sugryžo atgal pas Ž. ir jį pradėjo bauginti kalėjimu, ištrėmimu ir reikalavo pasakyti, kur šautuvas. Tas žmogelis, nusigandęs ištrėmimo, prisipažino nuo ko gavo tą šautuvą ir kam atidavė. Pas nurodytąjį žmogų tuoj nulėkė krėtikai, bet šautuvo nerado. Eina dabar tardymas.

Nakčia, 8 d. rugs., padarė kratą pas Žukaucko vuošvį Paršaitį Garliavoje. Nieko nerado ir net vyrų nebuvo namie. Tą pačią naktį buvo krata ir pas Brindziulaitį Garliavoje ir čia nieko nerado.

Prilipinta prie karčiamų, stulpų, bažnyčių šventorius ir kt. rusiškai atspauzdinti apgarsinimai išleisti Varšavos gen. gubernatoriaus. Nedėlioje, 9d. rugs., žmonės, sustoję pas šventorių, prašė mokančių rusiškai skaityti, pasakyti, ką rašo tuose apgarsinimuose. Viens žmogelis, artyn priėjęs, patyka perskaitė apgarsinimą ir atsigryžęs į žmonis pasakė:

„Mat.... Varšavos general-gubernatorius Skalon išdavė „ukazą", kad jeigu kas užmuštų policistą ar kitą kokį valdžios tarną, o žmonės neprispirtų užmušiko nuimti užmuštamjam kailį — tai jie turės užmokėti tris tukstančius rublių, arba bus „kandalai" tiems, kurie matys užmušant, o kurie arti užmušiko bus, tai tuosius ant vietos valdžios tarnai sušaudys!.."

— Kaipgi męs be ginklų galime sulaikyti užmušiką, kuris turi brauningą arba bombą? — atsiliepia keli iš minios.

„Pons Skalon", atsako skaitytojas, „mano, kad gabųs vyrai su spriktukais gali primušti tokį piktadarį.... už tai įgytumėte nuo valdžios malonę ir bausmės nereiktų mokėti!"

— Na, jeigu mums jis geruoju nepasiduotų, tai prisieitų spriktukais primušti — tyčiojosi žmonės: — bet paskui mums reiks jam kailis nulupti ir už mus kiti turės bausmę mokėti, arba „kandalus" nešiotis!

„Ne", sako skaitytojas, „kailį ima tik nuo šnipų, o bausmę moka už kiekvieną valdžios ypatą; šeipjau nuo kitų nė kailio ima, nė mokesčio moka."

Taigi, reikia ir valdiški apgarsinimai rašyti vietinėj žmonių kalboj, kartais iš nesuprantamai parašytų apgarsinimų gali išeiti nesusipratimas ir bereikalingos kalbos. T.

‚L. U.'

Iš Senapilės, Suv. gub..

Suimtas dras Grinevyčia su pačia 24 rugsėjo, 6 valandą ryto. Dėlko suimtas, nė pats, nė kiti nežino. Suimti liepusi Vilniaus žandarų vyresnybė.

‚L. U.'

Iš Vilkaviškio apskričio.

Vilkaviškio apskrityje yra dvaras Tarpučiai, kurio savininkas Berenšteinas, iš Vilkaviškio, gal rengdamasi parduot tą dvarą, šiais metais pasiskubino iškult javus ir pardavė ne tik grudus, bet ir šiaudus. Jo darbininkai, matydami tai, 16 d. rugsėjo vakare, pareikalavo nuo Berenšteino ordinarijos, šeip, sakės, neisią dirbt. Bet ant rytojaus, panedėlyje, nuo pietų jau dirbo, dirbo ir u tarninke išryto. Priešpiečiais, Berenšteinui užkvietus, atvyko iš Vilkaviškio sargybinis Rinkevyčius su dragunais. Berenšteinas, mat, įskundė savo darbininkus, kaipo didelius maištininkus ir jam nurodžius, buvo suimta keliatas darbininkų. Dvaro užveizda pasiulė arklius nuvežti suimtuosiuos darbininkus, bet sargybinis tam pasipriešino, sakydamas, buk liepta varyt darbininkus pėsčius ir jeigu katras darbininkas pasipriešysiąs, tai tokį nušausiąs. Jau kelinta diena darbininkai sėdi Vilkaviškio kalėjime. Žmonos suimtų darbininkų buvo atsisakiusios eit milžt karves, tai jas privertė prie to Berenšteino vežėjas, grasindamas nušauti neklausančias: pono mat reikią klausyti.

Gal tikisi Berenšteinas greit parduoti dvarą ir, pasodyti darbininkus — kalėjiman, pasilikti jų algas? — Butų geras atlyginimas darbininkams už visus metus jų darbo!

‚L. U.'

Iš Antupių, Vilkav. apsk..

Policija iš musų knygas po senovės atiminėja. 20 d. rugpiučio atvažiavo dar, saulei netekėjus, kada visi miegojo, Antupiuosna pas ukininką Kisielių iš Vilkaviškio 5 sargybiniai kratą daryti, jieškodami šaudyklės. Neradę šaudyklės, susirinko jie visas knygas, apie 16 egzempliorių, visus popiergalius, kurie nuo seniai valkiojosi prisiųsti draugų tai iš Amerikos, tai iš kariumenės, ir reikalavo, kad su jais kartu važiuotų ir du to kiemo vyruku. Bet juodu važiuoti atsisakė, tai sargybiniai išsivežė tik knygas, terp kurių 4 buvo socijalistiško turinio, o 12 net dvasiškų knygelių. Į 3 d. vienas nuėjo į Vilkaviškį ir prisipažino, kad visos knygos jo. Jį suėmė, bet ant rytojaus vėl paleido. Manėm, kad tuom ir pasibaigs; bet kur tau! Antrą sekmadienį vėl anksti, prieš saulės tekėjimą, atvažiavo sargybiniai ir išsivežė Petrą Nemurą. Sėdi jis dabar Kalvarijos kalėjime: kaltina jį už laikymą revoliucijinių knygų.

‚L. U.'

Iš Mintaujos.

4 d. spalių sušaudė 2 pasmerktus mirtin karės teismo žmonis: Brachman'ą ir Freiman'ą, kuriuodu, motinai matant, užmušė jos 20 metų amžiaus sunų.

A

Iš Rygos.

Pagal „Ritsk. Viestnik" pranešimo, greitu laiku Rygoje bustanti įvesta karės diktatura. Manoma miestą išdalyti į dalis, kurių valdymas busiąs pavestas dežuruojančiam oficierui tų kareivių, kurie bus paskirti ton dalin. Visa policijos ir administracijos valdžia busianti atiduota tiems dežuruojantiems oficierams.

Iš Škotijos.

25 d. kovo šių metų susitvėrė Škotijoj pašelpinė draugystė — „Broliškos Pagelbos Dr-tė"; jos įkurėju buvo kn. Talmontas. Mieris dr-stės — šelpti sanarius ligoje. Iš karto prisirašė 390 sanarių; dabar pilnai užsimokėjusių yra tik 113, bet visgi dr-stė gyvuoja, daugelis sanarių gavo pašelpą.

Birželio mėnesyj nutarta sueiti iš aplinkinių miestelių delegatams į Carfin'ą sutvarkymui dr-stės ir apdirbimui įstatymų. Ant sueigos delegatų dr-stė tapo padalyta į 4 kuopas, o dr-stės vardas permainytas vardu „Šv. Antano Pašelpinė Dr-stė". Dalis įstatymų buvo apdirbta. Ant galo tapo nutarta sušaukti sekantį nedėldienį visuotiną sueigą užtvirtinimui įstatymų. Ant visuotinos sueigos vėl dr-stės vardas permainytas vardu „Pašelpinė Dr-stė, arba Susivienyjimas Škotijos Lietuvių" ir jos įstatymai užtvirtinti. Ant šios sueigos 2 kuopos — Craigneuk ir Mothervell nesutiko su nekuriais įstatymų paragrafais ir atsisakė prigulėti prie Susivienyjimo, bet 7 d. spalių, ant visuotinos sueigos Carfine, pribuvo ir Craugneuk kuopos sanariai ir susivienyjo, o Mothervill'ės kuopa bene išnyko. Dabar dr-stė susideda iš 3 kuopų. Išrinktas centrališkas komitetas iš sekančių ypatų: viršininkas — J. Onusaitis; sekretorius — A. Petrauckas; kasierius — J. Katilius ir 4 kasos globėjų.

Priderėtų prie minėtos dr-stės kiekvienam lietuviui prigulėti, nes tas išeitų mums patiems ant naudos.

J. Vidrinskas.

IŠ AMERIKOS.

Trustas kaltas.

Findlay, Oh. Čianykštis sudas perkratinėjo provą Standard Oil Co., kurios perdėtiniu yra garsus didžturtis Rockefeller, apskųstas už sukalbį išnaudojimui žmonių. Sudas pripažino kompaniją kalta, bet bausmės dar nepaskyrė. Be abejonės stengsis atnaujinti provą trustas.

Sunki bausmė.

New York. Sudžia Holl, už suteikimą paliuosavimų pergabenant cukrų, nusprendė New York Central & Hudson River geležinkelį ant $108000 bausmės.

Senis užmušė savo pačią.

Chatfield, Min. Gyvenantis čia Celestram Antony, susipykęs namieje, nušovė savo pačią. Jis prisipažino ir sėdi dabar kalėjime. Užmušėjas turi 86 metus. Kiek metų turėjo jo nužudyta moteris, laikraščiai nepaduoda.

Kur dingo pinigai.

St. Louis, Mo. Dalyj randa kasos, perskaitant pinigus, pasirodė, jog joje truksta $61.000. Kas iš kasos urėdninkų pinigus pašlavė, to iki šiol nesusekė. Joje buvo 20 milijonų dol.

Drumblų augintuvė.

Valentine, Tex. Netoli nuo čia, New Yorko didžturtis Adams parengė drumblų (slonių) augintuvę. Ant pradžios, išbandymui, ant specijališkos farmos yra keturios pataitės ir vienas patinas, bet iki sekančios sanvaitės pabaigos sugabės čia 100 drumblų.

Veja kunigą.

Sheboygan, Wis. Čianykščioj maišytoj katalikiškoj Motinos Švenčiausios parapijoj užgimė vaidai su kunigu. Parapijonai išvijo prabaščių, pagarsėjusį kitą kart ir terp lietuvių, kun. Juodišių, bet jis nepasiduoda ir gyvena bažnyčios besemente. Parapijonai nusiuntė deputaciją pas vyskupą Messmerą. Telegramai vienok nepaduoda, kokios priežastys pagimdė vaidus.

Vėtros.

Ogden, Utah. Šitose aplinkinėse 21 d. spalių siautė biausios vėtros, kurios pridirbo nuostolių ant 150000 dol. Laike vėtros ir vienas vyriškis vėjo nuplėštos lentos likosi užmuštas. Vėtra siautė ant viso ploto nuo Uolinių kalnų, nuo Wyomingo iki Meksiko. Coloradoj snigo be paliovos per visą dieną. Mieste Salt Lake City vėtra išgriovė įtaisas Utah Packing Co.

Gaisrai.

Charleston, S. C. Laikraščiai pagarsino, buk negrai uždegė iš visų pusių miestelį Seneca, S. C. Mena, kad negrai tokiu budu atkeršyjo už išnaikinimą su dinamitu augštesnėsės, čia buvusios, negrų mokyklos, ką, žinoma, tik baltparviai galėjo padaryti.

Lima, Oh. Locuuose namuose sudegė čia moteris Clinton Baynn ir dvejatas jos vaikų. Gaisras užgimė namuose nuo gazolinos explio zijos.

San Francisco, Cal. Ugnis išnaikino šapas Southern Pacific geležinkelio. Nuostolius gaisro padarytus skaito ant 300000 dol.

Toronto, Ont. Ant parodos pliačiaus užgimė čia gaisras, kuris išnaikino transportavimo parodos triobą, galvijų triobą ir žiurėtojų tribuną. Nuostolius gaisro padarytus skaito ant 150-000 dol.

Birmingham, Ala. Siautė čia smarkus gaisras, kuris išnaikino namus našlės Mahtley. Ugnyje pražuvo 10 ypatų, daugume konduktorių ir motormonų gatvinių karų.

Nelaimės ant geležinkelių.

Almogardo, N. M. Netoli nuo čia, ant Southern Pacific geležinkelio trukio expliodavo lokomotiva. Expliozijos trukio vedėjas ir pečkurys likosi užmušti ir vagonų stabdėjas mirtinai sužeistas.

Whitefish, Mont. Ant Great Northern geležinkelio, netoli nuo čia, susimušė du trukiai. Prie to trįs geležinkelio tarnai likosi užmušti, o tulas skaitlius žmonių tapo sužeistų.

Pueblo, Cal. Ant Santa Fe geležinkelio, netoli Mauravills, susimušė du pasažieriniai trukiai ir iš dalies susidaužė. Prie to du vyriškiai likosi užmušti, o 20 ypatų tapo sužeistų, o terp tų yra ir mirtinai sužeisti.

Toledo, Oh. Prie Darr st. susimušė geležinkelio trukis su elektrišku karu. Prie to 3 ypatos, ar daugiau, likosi užmuštos, o 12 tapo sužeistų.

Pittsburg, Pa. Ant priemiesčio Knoxville susimušė du gatviniai karai. Prie to viena ypata likosi užmušta, viena mirtinai sužeista; ne mirtinai sužeisti yra šeši pasažieriai.

Mount Usonon, Ky. Ant Mountain Central geležinkelio, netoli nuo čia, iššoko iš rėlių trukis. Prie to 3 ypatos likosi ant vietos užmuštos, o 3 mirtinai apkultos.

IŠ DARBO LAUKO.

¶ Pittsburg, Pa. Kaip kokios šitų aplinkinių kasyklos reikalauja išlavintų anglekasių. Toki darbininkai gali gauti darbą kastynėse: Fitzhenry, Smithon, Banning, Westland, Bridggeville, Cecil Mudeway ir Bruceton, Pa.

¶ Martins Ferry, Ohio. Langhlino dirbtuvėse prasidėjo darbai; pradeda dirbti teipgi Aetna Standard dirbtuvės.

¶ Spokane, Wash. Prigulintiems į uniją plumberiams unija uždraudė dirbti tokiose vietose, kuriose dirba neprigulinti į uniją darbininkai.

¶ Osceola Mills, Pa. Darbai čia prasidėjo, bet neina dar gerai. Keturis mėnesius traukėsi štraikai ir pertai visai nedirbo.

¶ Kaylor, Pa. Prigulinti į uniją anglekasiai gali gaut darbą kastynėse Great Lakes Coal Co.

¶ Buregttstown, Pa. Šitų aplinkinių kastynėse 100 išlavintų kalnakasių gali gaut darbą.

¶ Saline, Ill. Nesutikimai kalnakasių su kastynių savininkais šitose aplinkinėse pasibaigė.

¶ Ellsworth, Pa. Dunkerk Coal Co., kurios kastynės yra netoli Ellsworth, reikalauja daugiau išlavintų anglekasių.

¶ Denver, Col. The Colorado Fuel & Iron Co. reikalauja savo kastynėms mokančių darbą kalnakasių. Darbą galima gauti kastynėse: Primero, Robinson, Crested Bulle.

¶ Buffalo, N. Y. Darbai čia šiuom kartu eina gerai ir darbas ne sunku gauti.

¶ New York. Pateko po sudu agentas Schwartz, kuris, suviliojęs visokiais melagingais pažadėjimais tulą darbininkų skaitlių, išsiuntė juos į klampynes Floridos, kur tarputyno dirbtuvių ir lentų piovyklų savininkai darbininkus už vergus laikė, vertė dirbti, speçijališki ginkluoti sargai dabojo, kad sykį suvilioti negalėtų pabėgti.

LIETUVIAI AMERIKOJ.

Iš Rockford, Ill.

14 diena spalių verta paminėjimo Rockford'o lietuvių gyvenime. Minėtoj dienoj, susirinkus bureliui, tyčia sušauktų lietuvių, vyrų ir moterų, į namus V. S. Jokubyno, M. Radzinskas prakalbėjo į susirinkusius. Padaręs ištraukas iš Lietuvos istorijos, sulygyno šiądieninį lietuvių gyvenimą, išrodė, jog dabar mums truksta vienybės, meilės artymo ir savo tautos (vienybės truko visada, seniau kunigaikščiai negalėjo susitaikyti, dabar nesusitaiko musų vadovai. Dėl nesutikimų kunigaikščių priešai mus valdo. Ką atgabės vadovų vaidai, apie tai nenorime spręsti. Rd.). Ragino įkurt kokią organizaciją ir liepė išrinkt susirinkimo vedimui administraciją. Pirmsėdžiu tapo išrinktas V. S. Jokubynas, raštininku J. Jagminas. Pirmsėdis, užėmęs vietą ir paprašęs ramiai užsilaikyt, kalbino įkurt kuopą S. L. A. ir perskaitė Susivienyjimo L. A. įstatus. Susirinkusiejie sutiko ir prie kuopos prisirašė 13 sanarių.

Užbaigus kuopos reikalus, pirmsėdis ragino sutvert kokią pašelpinę draugiją. Priešų nesirado; tapo sutverta Lietuvos Sunų draugystė, kuri priklausys Susivienyjimui L. A. Susirinkimas buvo vedamas sulyg sutaisyto programo ir todėl viskas buvo atlikta be ginčų ir kerštų.

Draugystės ir kuopos administracijon tapo išrinkti: pirmsėdžiu — V. J. Jokubynas; vietininku — M. Rudzinskas; raštininku — J. Jagminas; iždininku — M. Uoksas; turto globėju — V. Laurynavičia.

Nors įkurimas kuopos Susivienyjimo ir pašelpinės draugystės skaitytojams gali rodytiesi mažmožiu, bet Rockford'e tas nėra mažmožiu, nes čia lietuviai apsigyveno nesenei. Galima tikėtis, kad, laikui bėgant, rockfordiečiai išsilavįs, sustiprės ir neužmirš tautos, kuri, rankas ištiesus, savo vaikų prašo sušelpimo. Galima tikėtis, kad jie išgirs šaukimą kariaujančių, besigrumiančių su caro šmėklomis už tėvynės laisvę; išgirs dejavimus kankinių, puvančių kalėjimuose užtai, kad stėngėsi savo broliams parodyti taką prie šviesos; išgirs maldavimus mokslaęivių trokštančių apsišviest ir darbuotis savo brolių naudai. Aš pasitikiu, kad nepasiliksit kurčiais, — broliai!

Darbai čia eina gerai ir iš kitur atvažiavusiems darbas gaut nesunku. Jeigu kur lietuviams su darbais siaurai, tai gali atvažiuot čia, amatininkų čia visuomet reikalauja, ypač „molderių".

Vincas.

Iš Baltimorės, Md.

Daug pas mus budavo vestuvių, ir neapsieidavo be skaldymo makaulių, dabar atsibuvo vestuvės gerų lietuvių, Jono Juraičio su Katryna Mikolaičiute. Svečiai seni ir jauni gražiai linksminosi, dainavo lietuviškas dainas, ir ant galo, besiskirstant, užmanė Kazys Mikolaitis paaukauti kiek revoliucijos reikalams. Visi, atjausdami išsiliuosavimą varguolių iš po caro letenos, pritarė ir sumetė $6.20 kovotojams už musų pačių gerovę ir laisvę Lietuvos. Už tą, vardu tų karžygių, istariu širdingą ačiu.

Aukas siunčiame iždininkui revoliucijos šelpimo komiteto T. Dudai.

Pranas Bakutis.

Iš Clevelando, Ohio.

Clevelande visiems patinka. Oras čia sveikas ir darbų yra visokių, kokį kas tik gali dirbti. Atmatninkų lietuvių yra: kriaučių, stalių, mašinistų ir kitokių; žinoma, paprastų darbininkų yra daugiausiai. Lietuvių nemažas skaitlius, bus apie trįs tukstančiai. Yra apie dešimtis organizacijų, vienos priguli prie medinės bažnyčios, kitos nepriguli. S. L. A. kuopa auga, neina mažyn ir socijalistų čia kuopa. Susitvėrė viena tautiška pagelbinė draugystė po vardu Šviesos draugystė, kuri, apart pagelbos ligoje, žada platinti apšvietą. Ant susirinkimų turi but pakelti klausymai ir jų išaiškinimai. Mat lietuviškuose raštuose pasitaiko daug ne visiems suprantamų

žodžių, toki žodžiai ant susirinkimų turi but išaiškinami; gal but skaityti ir visoki naudingi straipsniai, ar iš laikraščių, ar iš moksliškos knygos, tas yra reikalingu. Tas butų naudingesniu už nuolatai keliamus balius, nes po tų balių žmonės vaikščioja kokią sanvaitę nuo vieno linksmybės kampo prie kito. Meskime tuos papročius, kurie neturi nė jokios vertės, griebkimės už darbo, rengkime prakalbas, šiokius tokius pranešimus!

Socijalistų 6ta kuopa parengė mokyklą dainininkų. Lietuviai ir lietuvaitės naudokitės iš progos! Nekaštuos nė vienas centas. Ateikite, o visi užtrauksim dainą iš gaidų. Pamatysim, kad galima apsieiti be vaidų.

J. Stirbis.

Iš Worcester, Mass.

Pakėlimui tautiško ir doriško gyvenimo, visos Worcester'io lietuviškos draugystės ir organizacijos susivienyjo. Draugysčių susivienyjimas laiko du seimu ant metų: vieną jau turėjo pereita vasarą, kitas rengiamas 20 dieną lapkričio š. m. Pirmas seimas nenuveikė svarbių reikalų, bet tai buvo pirmas. Antrasis, be abejonės, nuveiks daug daugiau. Lietuvos Sunų draugystė išrinko du delegatu į seimą. Įnešimus ketina įduot labai svarbius, jų apdirbimui tapo išrinktas tam tikras komitetas iš trijų draugystės sanarių.

Darbininkų susipratimas teipgi kįla, nes lietuviai socijalistai su didžiausiu pašventinimu dirba ant darbininkiškos dirvos ir platina socijalistiškus raštus.

Politiškam kilime socijalistams reikia pripažint pirmutinystę, nes jie, prigulėdami ne tik prie L. S. P. A., bet ir prie geresnių laisvų draugysčių, ypač prie Lietuvių Ukėsų kliubo, patėmijo, kad Lietuvių Ukėsų Kliube nė pusė sanarių neturėjo ukėsystės popierų ir kliubas mažai, arba ir suvis apie tai nesirupino. . Lietuviai socijalistai įnešė, kad kliubas turi pasirupint ir pagelbėt savo sanariams išsiimt ukėsystės popieras. Aiškino ir apie naujas tiesas apsunkinančias gavimą ukėsystės popierų. Socijalistų įnešimą kliubas priėmė, bet oficijališkai pagelbėt atsisakė. Kliubo sanarys, Kazimieras Dielininkas, apsiėmė pagelbėt lietuviams išsiėmime ukėsystės popierų. Dielininkas savo prižadėjimą atliko, nes iki 27 dienai rugsėjo (nuo 27 d. rugsėjo užstojo naujos tiesos apsunkinančios išsiėmimą ukisiškų popierų) apie 50 lietuvių su jo pagelbą gavo ukėsiškas popieras. Rods tai neperdaug, sulyginant su skaitlium čia gyvenančių lietuvių, bet daugiau negu kada pirmiau vienais metais. Reikia tik, kad nauji ukėsai, rinkdami, balsuotų už socijalistų kandidatus.

Vargšas.

Iš Chicagos, Ill.

14 d. šio mėnesio tapo atlošta tragedija „Pilėnų kunigaikštis"; atlošė sanariai Giesmininkų Dramatiškos Dr-tės. Ar tai iš tikro dramatiška draugystė? Žiurint į apgarsinimą — teip, bet lošimas neatsakė užduočiai viršminėto veikalo ir iš tragedijos išėjo tik komedija — farsiški krutėjimai, nors tuli aktoriai stengėsi tą pataisyti. Nemalonu, labai nemalonu ir teisybė sakyti, bet nurodyti klaidas, kaip manau, nebus blogu. Darbas pagirtinas, kad lietuviai ne miega, bet ar nebus žingsniu atgal, jeigu mes darome tą, ką patįs nepergerai suprantame? Aktoriai, kurie niekada nematė scenos pilnoj prasmėj to žodžio, po ilgų repeticijų, galėtų atlošti ką nors iš gyvenimo, pasisekimas gi butų vis dar abėjotinu, bet niekados ne tragediją, nes kaip matėsi iš lošimo, lošėjai mažą supratimą apie tragediją tetūrėjo. Ar negadinama tuomi jauna lietuviška scena? Geriau alkanam mažas šmotelis duonos, negu didelis akmuo. Geriau gerai atlošti tą, ką patįs gerai suprantam, negu kabintis prie tragedijų, lošimui kurių, turime prisipažinti musų spėkos visai mažos, arba, teisingiau, visai jų nėra (ypač Amerikoj). Daila nesiremia ant b le atlikto atlošimo. Ne vienas pasakys, kad negalima daugiau reikalauti nuo aktorių, kurie pirmą kartą ant scenos. Bet pirmiausiai apgarsinime mes skaitom „Dramatiška draugystė", o vėl nereikalaudami, netaisydami ir nenurodydami klaidų, mes nesulauksime nieko geresnio ir lietuviška scena liks visados kudikiu. Juk lietuviška daila, ne mažiau už minėtą draugystę, apeina ir musų visuomenę. Aktorius, nelošęs trupų rolių, nepažįstantis psicholiogijos lošiamos rolės, vargei atloš tokį veikalą kaip „Pilėnų kunigaikštis", arba kaip Faustas ir tam panašias. Reikalingas pažinimas istorijos, artizmas ir visopusiškas pažinimas veikalo ir ypatų; suprantamai, aktorius turi buti išsilavinęs, kad galėtų remtis ant duotos jam rolės tragedijoj. Ar tame yra artizmas, jeigu ypata moka kalbėti, mosuoti rankoms ir spardytis? Toli gražu! Nors ir publikos negalima pagirti, bet geriausios vietos tragedijoj išėjo visai ne tragediškai ir nieko senoviško ir didvyriško, apart rubų, nebuvo. Dekoracija prie veikalo visai netiko. Nebuvo gyvingumo, o kur buvo, tai visai nereikalingas, kaip kad kareiviai, sumušti, spardėsi sugulę. Scena laike surišimo „Jurgio" negera, „Laimutė" p. Vaišvilienė gera, bet jau ne tragedijoj. Turime pasakyti, kad neperblogai lošė „Rėdą" p. Kabašinskienė, bet terp kitų ir jos nebuvo matyt ryšio. Geras buvo „Rymos" p. Mikolaitis, bet daug jam kliudė neišsimokinimas rolės.

Geistina, kad viršminėta Dr-tė ir ant toliau darbuotus musų jaunai scenai, bet reikia, kad imtų tik veikalus sulyg savo spėkų ir nežengtų vietoj pirmyn, žingsnį atgal.

Ne Aktorius.

Iš Elizabeth, N. J.

18 d. spalių socijalistai parengė čia prakalbas, ant kurių pribuvo ir partijos atstovas Žagaras, teipgi Šunskis iš Brooklyno, Grinius ir Šukis.

Brazinskio salė prisirinko pilna žmonių. Susirinkimą atidarė J. Orininkaitis, kuris paaiskino susirinkimo mierius.

M. Mažeika kalbėjo pirmiausiai, tik gaila, kad jis kalbėjo apie savo vien reikalus, kurie draugiją ne apeina; daugelis visai nesuprato apie ką jis kalba. Paskui kalbėjo d. Žagaras. Ilgoj savo kalboj aiškino dabartinį padėjimą žmonių Maskolijoj, jų kovą su caro valdžia. Ragino susirinkusius glaustiesi prie socijalistų, šelpt revoliuciją, o susipratusiems darbininkams pasiseks išgriauti caro sostą. Šunskis, Grinius ir Šukis aiškino savo kalbose musų darbininkų padėjimą, kaip juos skriaudžia kapitalistai lygiai Europoj kaip ir čia Amerikoj. Kalbino darbininkus organizuotis, remti darbininkiškas organizacijas. Atėjus rinkimams, nežiūrėti kyšių, bet balsuoti tik už darbininkų partijos kandidatus.

Kalbos visiems patiko, ką susirinkę parodė, dekavodami kalbėtojams gausiais delnų plojimais.

Po prakalbų padarė kolektą naudai revoliucijos. Surinko $11.93. Pinigus paskyrė S. D. P.

Ant galo p. Žagaras užklausė, ar nėra norinčių prisirašyt prie Socijalistų partijos. Atsirado 26 vyrai, kurie prisirašė ir užsimokėjo įstojimo mokestį. Organizatoriu išrinko Orininkaitį. Ant susirinkimo mažai pribuvo vertelgų. Mat jie neturi laiko, jie mat nuolatai provojasi. Jie gailisi centų tautiškiems reikalams, bet lojeriams nesigaili nė šimtinių dol.

19 d. rugsėjo nelaimė patiko Moterių Ražančiaus draugystę. Mat prigulinčios į tą draugystę moterys tankiai mitingus laikydavo. Tuli vyrai, matydami, kad ta draugystė draugijai mažai atgabena naudos, uždraudė moterims vaikščioti ant mitingų (tai visgi negerai padarė. Rd.), pertai skaitlius draugystės sanarių sumažėjo. Mat šitai draugystei užtekdavo keliais mišias užpirkti ir balius kas metas pakelti. Sykį ant metų turėdavo kaipi atlaidus. Šįmet su tuom nepasisekė. Airiškos minyškos, išgirdusios šventą vardą nešiojant, su miesto pagelba Ražančiaus Moterims uždraudė pardavinėti svaiginančius gėrymus, todėl tulos moterelės, ištroškusios, pasislėpusios turėjo po visokius užkaborius troškulį gesinti. Rodosi ir čia biznierių moterys daugiausiai blogo daro. Ar ne geriau butų su tokioms persiskirti, o tąsyk draugystei butų daug geriau.

Fondrinis.

Iš Renton, Wash.

Draugystė Washington'o lietuvninkų, po vardu D. L. K. Gedimino, 14 d. spalių, turėjo savo metinį susirinkimą. Apart kitų reikalų, geros valios sanariai sudėjo aukų sušelpimui kovojančių revoliucijonierių Lietuvoj $8.57; surinkta nuo pašalinių tam pačiam reikalui $6.25. Viso $15.00, kurinos siunčiam „Lietuvos" redakcijon.

Aukautojai tuos pinigus paskiria: $10.00 Lietuvoj kovojantiems už jos laisvę socijalistams, ir $5.00 kankintiniams. Vardu kovojančių ir kankintinių, visiems aukavusiems ištariu širdingą ačiu.

A. Kalvaitys.

Iš Grand Rapids, Mich.

14 d. spalių atsibuvo čia socijalistų mitingas, ant kurio atėjo diktas lietuvių burelis ir visi gražiai užsilaikė. Kalbėtojai buvo du angliški ir du lietuviški. Pirmiausiai kalbėjo angliškai. Lietuviškai kalbėjo Bielskis ir Petravičia. Kalbos jų labai patiko žmonėms. Kalbos buvo apie darbininkų ir socijalistų partijos reikalus. Nors čia musų Susivienyjimo ir nemyli kunigai, bet musų kuopa auga ir tikimės, kad juo toliau, juo eis geriau, nors mus keiktų susirietę visi kunigai: žmonės juk pamato ir supranta, kad visi šmeižimai ir niekinimai neteisingi. Dabar, kad žmonės geriau tikėtų jų šmeižimams, kunigai draudžia skaityti laikraščius ir lavinančias protą knygas, stengiasi tamsą palaikyti, kadangi tamsiems mat lengviau nebutus dalktus įkalbėti, bet sykį supratusio naudą skaitymo nė jokios draugsmės nuo skaitymo nesulaikys. Apsišvietęs gi žmogus jau bent melui netiki, jis greičiau atskiria melą nuo teisybės.

A. Z.

Viengenčiai!

Jeigu dar nebuvo garsinta „Lietuvoje", aš geidžiu apreikšti, jog neužilgo bus egzaminai laikomi t. v. „City Hall" apemimui „vietos teip vadinamo „Trnant officer". Egzaminai bus dvejopi: vienas bus vien tik angliškoje kalboje, antras gi, t. v. lingvistų egzaminas. Nereikia abudu egzaminai išduoti — vieno gana. Aplikacijoj reikia išreikšti, kurį egzaminą aplikantas nori laikyti. Reik kuo ankščiausiai nuvykt į „City Hall", į rumą 400 ir gauti t. v. aplikacijų blankas ir pilnai išrašius, palikt tam raštininkui ant „file". Raštininkai iš ruimo 400 „City Hall" kiekvieną aplikantą paragįs prie egzamino per laišką. Alga vidutinė — daug-maž apie $75.00 ant mėnesio.

Aš velyčiau, idant apšviestesni lietuviai griebtusi visokių užsiėmimų ir šalintusi nuo sunkesnių bei menkai apmokamų darbų. Mėginkit, broliai, o gausite kuo geidžiatė.

A. K. Rutkauskas M. D.

New Yorko kankintinys.

New Yorke, 14 d. spalių, bedalinant pliakatus pas lieviška bažnyčią, likosi suareštuotas Fortunatas Žukas. Mat pliakatai buvo dalinami apie teatrą parengtą 21 d. spalių 19 kuopos Lietuvių Socijalistų Partijos Amerikoj, ant kurių buvo ir angliškoj kalboj atspaudinta. Pliakatai pateko į fanatikų airišių rankas ir likosi perduoti policmonui ir vaikinas likosi suareštuotas. Išbuvo naktį kalėjime, o ant rytojaus už viena doliarį likosi paleistas. Tai tau brolau ir laisvės šalis!

Paklius.

Ar ištikrųjų teip yra?

41 numeryj „Lietuvos", straipsnyj po antgalviu: „Musų geradariai", patilpo protestas V. Puko ir F. Eismonto. Netūrėčiau reikalo kištis į tarpą kovojančiųjų, kurie vartoja supuvusius faktus (ar abidvi pusės? Rd.). Aš manau, kad drg. Žagaras patsai ant jų atsakys geriau. Man navatna, kad protestuojanti tvirtina, buk Susivienyjimo Liet. Am. arba T. M. D. sanariai parengia susirinkimus ir kad jie yra socijalistais. Tie, kurie šaukia susirinkimus, mato toliau negu kad Susivienyjimas arba T. M. D. (o ar terp jų sanarių nėra tų toliau matančių? Rd.). Jie nori patirt tikrą stovį revoliucijos Lietuvoje bei visoje Rusijoje, kuri lošia daug svarbesnę rolę, negu S. L. A. arba T. M. D. (mes pridėsime, kad svarbesnė jos rolė už visus darbus Amerikos lietuvių. Rd.). Tikri Lietuvos tėvainiai tokių straipsnių priešai savo drg., kurie kovoja už laisvę Lietuvos, už laisvę žmonių, už labą darbininkiškos luomos nerašytų (rodosi, kad Pukas su Eismontu ir nieko prieš tuos kovotojus nerašė. Rd.).

Susivienyjimas L. A. ir T. M. D., tiesa, kad nemažos organizacijos, bet jos nedaro pagal išgalę!

S. L. A., kada buvo visai silpnutis, išleidinėjo mėnesinį progresyvišką laikraštuką „Tėvynę", kurioj kartais galima buvo atrast straipsnelius pasiskaityt, buvo joje dvasiškas penas, bet kada pradėjo augt, kada turtai pasididino, tai seimai nuolatos atranda už nereikalingą spaudint tokius organus, bet pasiganėdina tiktai atskaitomis.

20 seimas New Britaine, Conn., nors paaukavo revoliucijai $500, bet kągi 21mas paaukavo? Turėdamas dešimtis tukstančių doliarių iždo, nepaaukavo nė tiek, kiek praeitą metą. Argi padarė pagal savo išgalę? T. M. D. atspaudino knygutę „Socijalizmas ir darbininkiškas klausimas", bet kaštais Westvillės kalnakasių kuopos. Tai užtai garbė puola ant Westvillės kuopos kalnakasių.

Kodėl tautiečiai F. E. ir V. P. teip atžagareiviauja patįs prieš savus reikalus? Jeigu turėtumėte kelioliką tukstančių doliarių, tai butų kas kitas, bet kiek žinome, jusų padėjimas lygus padėjimui kitų vargsų darbininkų. Anglai, švedai, vokiečiai, prancuzai, žydai ir kiti suprato savo padėjimą ir stoja savo tautos reikalų apgynime. Jie suprato, kad kovojimas po carų, karalių ar kunigaikščių bei rabinų veliava yra tai tuščias putimas į maišą (bet nė E., nė P. už jų reikalus ne kovoja, jie rašė apie ką kitą. Rd.). Jie visi stengiasi apginti savus reikalus, net jie paliuosavo kovotojus už laisvę nuo kartuvių (smarkius socijalistus: Haywood, Moyer ir Petibone). O matosi iš jusų straipsnio (iš to straipsnelio nieko panašaus ne matyt. Rd.), jeigu turėtumėte tiesą, tai ir iš šio svieto prašaliutumėte. Draugai! Geda! Ar ilgai mes teip vaidinsimės už tuščius niekus?

Ukė, apie kurią mislija S. L. A., toli musų reikalų ne užganėdys, nors ja ir už poros sanvaičių turėtumėm. Ji bus kontrolėje trustų kaip ir visos kitos šiądieninės įtaisos. Draugiją erzina ne socijalistai, bet carai, kunigai, ponai ir didžturčiai!

K. Rutkus.

Artinasi laikas!

Broliai darbininkai! Mes velkame šiądieninio žiauraus neprisotinamo kapitalizmo verguvės jungą, kuris alina musų spėkas ir protą. Kapitalizmas geria musų kraują ir prakaitą. Kartas nuo karto stumai darbininkų luomą į didesnę bedugnę verguvės, surakinęs laiko musų protą retėžiuose tamsybės, skandina purvyne doriško nupuolimo, kad kuo ilgiausiai nesusiprastų varginamiejie darbininkai ir nepareikalautų nuo kraugerių kapitalistų iš traukti aštrius savo gylius iš varguolių kuno. Darbininkai! Mes dirbame dieną iš dienos, prakaituojame sumurę, išblyškę, neatitiesiame nugaros nuo sunkaus darbo, ir vos tik pusbadžiai galime prasimaitytį savę ir šeimyną, nepriteklius duria mums į akis ir daro mus protiškais vergais. Dėlko teip yra? Dėlto, kad mes nemislijam, paniekinam protą ir aklai tikime musų vargintojams, kraugeriams. Aklai tikime kunigams, kurie sako, jog tiktai už aukso šmotelį galima nusipirkti dangų! Mes, tikėdami aklai, persekiojam vieni kitus, žudomės ir žustame darbininkai. Tirinėkime ir supraskime, kad esame galybė. Mes valdome rankeną pasaulės judėjimo. Be darbininkų visa pasaulė išrodytų apmirusi, geležinkeliai nebvaikščiotų, laivai nebeplaukinėtų, mašinos nejudėtų, fabrikai nedirbtų, laukai derlingi liktų pustynėmis. Darbininkų puslėtos, sugrubusios nuo darbo rankos pagamina visus turtus ir gerybes. Mes pridirbome turtų gana, užtektinai visiems žmonėms, rodos tik reikėtų gyventi ir gėrėtis laime. Bet teip nėra. Kapitalistai, turėdami savo rankose išdirbystę, žemę, fabrikus, geležinkelius, mašinas, atėmė laimę darbininkų, pagrobdami darbo vaisius nuo darbininkų. Biednysta, skurdas darbininkų iš vienos pusės, perteklius kapitalistų dykaduonių iš kitos pusės pavertė draugiją į tarnaitę ištvirkėlių, žmogžudžių. Šiądieninė draugija pilna klastų, apgavysčių, kraujo, tironiškos verguvės ir ašarų; prostitucija, vilionė, vaidintuvės ištvirkėlių likosi paprasta įrėdne pataikavimo už auksą. Draugija ne girdi verksmo kudikių, vaitojimo siratų, našlių, senelių. Šiądien nieks nesistebi, pamatęs, jeigu ant gatvės žmogus be rankų ir kojų šaukia susimylėjimo. Visos tos baisios regyklos yra paprastos, kasdiena matomos ir vis tai vardan kapitalizmo tvarkos, po kurios jungu vaitoja visa dabartinė draugija.

Darbininke! pamislykie tiktai, o pamatysi, koks likimas laukia tavę prie šiądieninės kapitalizmo tvarkos, jeigu nustosi savo brangiausią turtą — sveikatą senatvėje, bedirbdamas kapitalistams fabrikuose ar kasyklose? Gali netekti rankų ir kojų, gyvasties per godumą ponų kapitalistų. Darbininkas, nustojęs sveikatos, po draug nustoja gyvenimo, maisto, nebegalinti dirbti darbininką kapitalistas išmeta laukan iš dirbtuvės, savininkas namų varo iš gyvenimo, maisto iš niekur nebegalima ganti. Kas liekti darbininkui daryti? Jis priverstas eiti gyvenimas nuo gyvenimo, arba ant gatvės melsti susimylėjimo praeivių. Toks likimas laukia tavę, darbininke, už tavo triusą ir kruviną prakaitą prie kapitalistų dabartinės tvarkos. Susipraskime nors kartą darbininkai, kad mes esame sutverti ne dėl to, kad vieni kitus žudintume, vargintume, išnaudotume, skriaustume, kaip dabar kapitalistai skriaudžia darbininkus, atimdami darbo vaisius nuo jų po priedanga įstatymų savo pačių padirbtų. Antai kunigai baugina darbininkus savo pačių išmislytoms priemonėms, kad įbauginti, kuo daugiausiai neštų jiems pinigų. Darbininkai skriaudžiami vardan įstatymų valdžios ir kunigijos. Darbininkai, matote aiškiai šaltinį, iš kurio kįla musų vargai, nelaimės, tamsumas! Argi dar nepakako braidžioti kraujuose ir ašarose savo tikrų brolių, seserų, draugų, kaimynų ir tt.?

Ateina dieną 6ta lapkričio, diena svarbi ypač mums darbininkams. Nuo jus priguli musų ateitis, permaina. Darbininkai! Jeigu nusibodo verguvės jungas nešti, balsuokime už socijalistus musų draugus! Socijalizmas panaikins verguvę, luomas, išnaudijimą, sutrumpįs dienos darbą ir kiekvienas darbininkas, vyras ar moteris, už darbą gaus pilną atlyginimą. Socijalizmas panaikys kares, kartuves, kardus ir visus įrankius žmogžudystės! Socijalizmas suteiks lygybę visiems vyrams ir moterims, duos progą išsilavinti, apsišviesti. Socijalizmas apruošis visus ir suteiks užganėdinimą, gerovę. Socijalizmas į jaunų širdis skiepys lygybės daigius, mokįs musų kudikius draugiškos meilės ir brolystės. Socijalizmas aprupys senelius, guodos visus žmonės lygiai kaipo draugijos sanarius. Socijalizmas suteiks progą visiems apsišviesti, gyventi ir gėrėtis laisve. Darbininkai! Balsuodami už socijalistus, nenustosime nieko apart kapitalizmo verguvės, retėžių, kuriuose darbininkai surakinti ir prijungti prie sunkaus darbo ir skurdo gyvenimo. Darbininkas, balsuodamas už socijalistus, parodys, kad jis moka kovoti už savo tiesas ir žengia žingsnį pirmyn prie permainos į geresnę ir laimingesnę ateitį ir artina galą siurbėliams musų kruvino prakaito. Darbininko balsas, teisingai atiduotas už socijalistų partijos tikietą, didesnį smugį užduoda kapitalistams negu Maskolijos revoliucijonierių bombos caro valdžios žiauriems tarnams. Darbininkas, balsuodamas už kapitalistų partijas, republikonų ar demokratų, palaiko kapitalistų verguvėj visą savo šeimyną, visą darbininkų luomą ir tt.

Dar kartą, priklaupęs šaukiu: kam miela tiesa, laimė, geresnis gyvenimas, laimingesnė ateitis, balsuokite už socijalistų partijos tikietą, te įvyksta socijalizmo tvarka! Darbininkai! švieskimės ir lavinkimės! Nuo musų priguli greitumas permainos musų gyvenimo ant geresnio.

Senas Krivaitis.

Atsišaukimas.

Nieks nenžgina, kad svarbiausias reikalas, kurį mes privalome šelpti, yra revoliucija, bet gyvenimo bėgis, be musų noro, kartais netikėtai išvelka ir kitokius, kokių išvengti negalima. Ant galo ir pačią revoliuciją gyvenimas juk pagimdė. Nors „Kova" ir labai bara tuos, kurie kalbina prie naujų aukų, bet ką gi padaryti, kad atsiranda kartais visai be musų noro reikalai aukų reikalaujanti, ir pati „Kova" juk renka aukas dabar padidinimui laikraščio. Kadangi paprastai visur yra žmones visokių nuomonių, tai mums rodosi, kad ir rinkimas aukų ant visokių mierių nėra teip labai kenkiančio revoliucijai. Kiekviena tauta turi juk visokeriopus reikalus, todėl ir dėjime aukų negalima reikalauti (žinoma, geisti galima), kad žmones savo pinigus dėtų tik vienam reikalui: duodanti ant bažnyčių, ant lietuviško universiteto, kovai su lenkintojais ir tt. gali visai nenorėti duoti revoliucijai, o priversti jų juk negalima. Tegul todėl žmones deda aukas, ant ko nori, geriau jeigu aukauja, negu jeigu visai neaukautų.

Štai dabar atsiranda naujas reikalas, kurį turime paduoti musų visuomenei, o nuo jos noro paeis, ar ji pasigailės pinigų, ar ne, ji gali teipgi parodyti, kokiu budu tą reikalą atlikti ne užkenkiant revoliucijai.

Štai kreipiasi dabar prie Amerikos lietuvių vienas iš užsipelnusių musų raštininkų su sekančiu laišku: „Esu blogame padėjime, pradėjau gydytis, bet nepabaigiau. Daktarai, užlaikymui gyvasties, liepė butinai dar važiuoti į užsienius gydytis, tada gal pasitaisyčiau. Bet visai pinigų neturiu. Lietuvoj gi, revoliucijos laike pas nieką negalima gauti, nes mažai kas turi. Nors bijo-

damas, kreipiuosi prie amerikiečių: ar negalėtų kas, ar draugija paskolinti man kokią porą šimtų rublių. Gyvendamas, vis atiduočiau, ar mano žmona, kuri dabar mano ligos labai yra varžoma. Norečiau labai pasveikti ir darbuotis literaturoj, bet pats vienas neturiu galios pergalėti mano ligos, nors dabar daug sveikesnis kaip pernai buvau."

Teip rašo musų užsipelnęs raštininkas. Jis pažįstamas ir revoliucijonieriams. Jeigu revoliucijoj ir nedalyvauja, tai kiekvienas supras, jog ligonis į kovą su ginklu rankoj stoti negal. Literaturoj rods jis tiek nuopelnų neturi kaip velionis Kudirka, kuris teipgi buvo atsišaukęs prie amerikiečių, melsdamas pagelbos, tik jo meldimo mes nepaklausėme, pradėjome gailėtis tąsyk, kada jis musų pagelbos nereikalavo, priglaustas šaltos Lietuvos žemelės. Ar duosime ir šitam pirm laiko pražuti? Kaip ant to atsakys musų visuomenė? Neužmirskime, kad čia reikia greitos pagelbos. Aukas priiminės „Lietuvos" redakcija iki pabaigai lapkričio mėnesio.

Nežinodami, kaip visuomenė priims musų raštininko meldimą, jo vardo viešai negarsiname, kadangi kiekvienas numano, kad melsti pagelbos labai nemalonu, o dar nemaloniau sergančiam. Norintiems aukauti noriai privatiškai daugiau galėsime pranešti.

REIKALAI

Susivienyjimo Lietuviu Amerikoje.

KAIP SUSIVIENYJIMAS PAREMIA SOCIJALIZMĄ?

Norėtusi žinot, kokiu budų Susivienyjimas Lietuvių Amerikoj ir T. M. D. palaiko socijalizmą. O kaip tai daug reikia žinoti, kad tą suprasti, bet tiktai tiems, kurie nieko nesupranta. „Kova", rodosi, tą gerai supranta, tiktai nuduoda nesuprantanti; ji ir nori žinot, drauge ir nenori žinot, jeigu tas jai neparanku.

Kas parengė dirvą socijalizmui? Lai „Kova" pasiklausia savo organizacijos veik visų sanarių, o tikiu, kad labai maža bus dalelė, kurie nebutų buvę, arba ir dabar nėra sanariais virš minėtų organizacijų. Iš kur atsirado tie organizatoriai po visas lietuviškas kolionijas Amerikoj? Jeigu teip greitai partija pakilo skaitliuje savo sanarių, tai kas tą padarė, gal vienos kelionės agitatorių? Ar verti paniekinimo tie darbo pelės, kurie prirengė dirvą socijalizmui? Jeigu už gerus darbus žmogus užsipelno paniekinimą, tai juk jam atimam norą darbuotiesi; teip daro tik fanatikai, kamgi gintiesi, jeigu netinka tas vardas? Jeigu kas niekina savo gymdytojus, to niekas nepagiria. O kaip jus elgiatės? Jeigu feljetono S.L.A. centro sekretorius nesuprato, tai aš prisipažystų teipgi nesupratau. Labiausiai, turbut, nesuprato „Kovos" redakcija, nes jeigu butų supratus, tai nebutų talpinusi pati sau kenkiančios polemikos. Juk su kumščia ir besierzinimais nepatrauksi sau padėtojų. Norėtusi žinoti, kokiu budu gali darodyt, kad paminėtame rašte nekliudytos viršminėtos organizacijos?

Kunigai gal galėtų užslėpti, bet kaip socijalistai tą užslėps?

Sanarys S. L. A. ir T. M. Dr-tės.

A. B. Strimaitis.

Apsireiškimai atmosferoj arba Meteorologija.

Pagal Prof. Wojeikov'a.

Nors, kaip paminėjome, nuo elektrikos elektrizuojasi visoki susidurianti su elektrizuotu kunu daiktai, bet ne visi jie gali ją užlaikyti: kaip koki kunai greitai ją perduoda kitiems daiktams ir tokiuose kunuose elektrika gali susirinkti tik tąsyk, jeigu jie atskirti nuo žemės ir kitokių kunų daiktais neperleidžiančiais elektrikos, taigi jeigu jie izoliuoti. Visoki ėsanti ant žemės kunai dalinasi į perleidžiančius ir neperleidžiančius elektriką. Metalai lengvai perleidžia elektriką. Jeigu įelektrizuoti metalinę bolę ir ją nuo žemės atskirti stikline kojale ir prie bolės priartinti geležies šmotelį, tai terp bolės ir to geležies šmotelio pamatysime kibirkštį. Išleidusi kibirkštį bolė pasiliuosuos nuo elektrikos: buvusi joje elektrika pereis į geležį, o iš jos į žemę. Elektrikiškos kibirkštys buva visokio didumo ir pavidalo, tas paeina nuo elektriškos pajiegos buvusios įelektrizuotame kune. Jeigu įtempimas didelis, tai kibirkštis nuo įelektrizuoto kuno peršoka gana toli į kitą kokį daiktą.

Oras apsiaučiantis visokius įelektrizuotus daiktus sunkiai perleidžia elektriką ir juos atskiria nuo žemės. Jeigu męs priartiname kokį daiktą prie įelektrizuoto, tai buvusi jame elektrika stengiasi peršokti ant neįelektrizuoto, bet tą besistengimą stabdo oras, kuris sunkiai ją perleidžia. Jeigu įtempimas didelis, tai elektrika pergali stabdymą oro ir per jį peršoka.

Ore, kaip žinome, visada yra daug dulkių, taigi smulkių visokių kunų dalelių lengviau perleidžiančių elektriką. Iš tų dulkių ir pasinaudoja ant kokio daikto susirinkusi elektrika, per jas daro sau kelią peršokdama ant kito daikto. Todėl ir kibirkštis, šokdama nuo vieno daikto ant kito, išrodo vingiuota, turi tokį jau pavidalą kaip ir puolantis iš debesių žaibas. Prie tokio peršokimo girdėt pykštelėjimas, kuris buva juo garsesnis, juo didesnė peršokanti kibirkštis. Daleiskime, kad metalinė bolė, kurią męs norime įelektrizuoti su pagelba elektrikiškos mašinos, ant savo paviršiaus turi adataitę, kurios ašmenys atkišti augštyn. Įelektrizavę bolę, tamsoj pamatysime ant adatos ašmenų kaipi liepsnelę. Tokios liepsnelės kartais pasirodo laike smarkių perkunijų ant laivų stiebų, galuose arklių ausų ir ant kitokių užsmailintų daiktų; tą apsireiškimą vadina *ugnele Svento Elmo.*

Kaip jau išpradžių paminėjome, elektrika yra dviejų veislių: *elektrika stiklo* ir *elektrika sakų.* Jeigu turime du kokiu nors daiktu įelektrizuotu vienodos elektrikos veislės, paveikslan stiklo elektrika, tai priartinus tuos du daiktu, kibirkšties nebus, bet daiktai tie stengsis viens nuo kito nusistumti tolyn. Tas pats bus, jeigu priartinsime du daiktu įelektrizuotu sakų elektrika: čia teipgi kibirkšties nebus, daiktai nepasiliuosuos nuo buvusios juose elektrikos, bet stengsis viens kitą nuo savęs nustumti toliau, kaipi kad daiktai, įelektrizuoti vienoda elektrika nesikęstų.

Jeigu priartinti kokį daiktą įelektrizuotą stiklo elektrika prie daikto įelektrizuoto sako elektrika, tai galima patėmyti, kad tie daiktai viens kitą pritraukia ir terp jų pasirodo elektriška kibirkštis. Iššokus kibirkščiai, nebus jau elektrikos nė viename iš tų daiktų: suėjusios į kruvą, abiejų veislių elektrikos neutraliznojasi, viena kitą išnaikina. Pakalbėsime dar apie vieną elektrikos ypatybę, kuri palengvins mums išaiškinimą vieno svarbaus apsireiškimo. Jeigu priartinti kokį nors daiktą įelektrizuotą stiklo elektrika prie daikto neįelektrizuoto, tai pamatysime, jog ant galo neįelektrizuotojo daikto, nukreipto į šalį įelektrizuotojo stiklo elektrika, atsiras sakų elektrika, o ant jo kito galo bus susirinkusi stiklo elektrika. Taigi priartindami kokį neelektrizuotą daiktą prie elektrizuoto, neelektrizuotame sukeliame abiejų veislių elektriką. Pasiganėdinsime tuom tarpu tokia elektrikos ypatybe, o pakalbėsime, kaip paskirstyta elektrika ant musų žemės paviršiaus.

Kaip jau paminėjome, žemės paviršius elektrizuotas sakų elektrika, taigi tokia, kokią apturime trindami du sakų, gintaro, liako ir tt. šmoteliu. Per musų žemę teka nuolatai elektriški tekėjimai, kokius vadina *šaltais tekėjimais.* Sakų elektriką žemė perduoda ir visokiems daiktams ėsantiems ant jos paviršiaus, terp to ir kunui žmonių, žvėrių, kurie gerai perleidžia elektriką. Atmosferoj, ypač gi augštesniuose jos sluogsniuose, tankiau buva stiklo elektrika.

Oras, kaip jau minėjome, perleidžia sunkiai elektriką, bet ore yra daug vandens garų ir dulkių gerai ją perleidžiančių.

Ant žemės paviršiaus nuolatai atsibuva elektrikos apsimainymai, bet ji ne visada gali susirinkti kokioj vietoj, todėl ir nepatėmijame nė jokių elektriškų apsireiškimų. Pasikeldami augštyn, patėmytume, kad juo augščiau, juo tankiau susirenka stiklo elektrika.

Debesys, ypač augštutiniai, elektrizuoti stiklo elektrika, apatiniai gi turi tankiau sakų elektriką. Ant kalnų viršunių galima patėmyti, kaip kalnai pritraukia debesis, tulą laiką juos palaiko, paskui paleidžia ir jie traukia ten, kur neša vėjas. Prie to tankiai pasitaiko, kad debesys, prisiglaudę prie kalnų viršunių, žudo savo stiklo elektriką, elektrizuojasi sakų elektrika nuo kalnų ir tąsyk kalnas juos ne tik netraukia prie savęs, bet stengiasi toliau nustumti.

1650 metuose, kaip tik likosi surasta elektriška kibirkštis, ją iš syk prilygino prie žaibo, o jos išdundamą pykštelėjimą prie griausmo. Fizikai, suradę mažą elektrišką kibirkštėlę, iš syk suprato, kad ją ir žaibą gimdo ta pati priežastis, ta pati pajiega, kad matomas debesyse žaibas yra tik milžiniško didumo elektriška kibirkštis.

Iš syk, vienok, tik spėjo, tvirtinimui neturėjo fizikai užtenkančių davadų. 1752 metuose amerikonas Franklin užsimanė surasti patvirtinančius tą spėjimą davadus. Tam tikslui jis sumislijo padaryti senkantį išmėginimą.

Jis pasidirbo iš šilkinio audeklo lakuną, kokį vaikai daro iš popieros ir paleido jį ant ilgos virvutės į įelektrizuotus debesis. Manė jis, kad jeigu debesys elektrizuoti, tai elektrika virvute turės nusileisti žemyn ir apačioj apturėsime kibirkštį. Tep manė Benijaminas Franklin. Bijodamas išjuokimo menkai išmananačių žmonių, jis nedryso savo bandymus daryti prie daugelio žmonių, bet vien paėmė sunų ir niekam nieko nesakęs, užėjus audrai, su lakunu nuėjo į laukus ir paleido. Lakunas pateko į debesis. Virvutės vielos pradėjo keltiesi ir išgirdo braškėjimą. Franklin prie virvės priartino pirštą ir tuojaus gavo smarkų elektriškos kibirkšties sudavimą, o drauge su ta, išlėkė iš virvės daugiau kibirkščių.

Tokiu tai budu žmogaus protas pirmą kartą susirėmė su žaibu ir ištyrė jo paslaptis.

Panašius mėginimus atliko paskui ir kiti fizikai. 1753 metuose sanarys Peterburgo mokslo akademijos Richman atliko čielą eilę panašių mėginimų, matavo kiekvieną dieną atmosferos elektrikos įtempimą. Jis nuo stogo savo darbo kambario nuvedė geležinę štangelę į vidų, štangelę izoliavo. 6 dieną rugpiučio 1753 m., laike smarkios audros, Richman stovėjo tolokai nuo štangelės, besisaugodamas nuo perdaug didelių kibirkščių, laukė atsakančio laiko, besistengdamas atlikti matavimus elektrikos įtempimo; tuom laiku į kambarį netikėtai įėjo pagelbininkas. Richman, norėdamas jam ką ten pasakyti, žengė porą žingsnių ir tokiu budu prisiartino prie štangelės. Iš jos išlėkė apvalus melsvos parvos ugnies kamuolys kumščios didumo, pataikė į kaktą ir užmušė Richmaną ant vietos.

Tokiu budu, nors tirinėjimai neapsiėjo be paaukavimo tirinėtojų gyvasties, likosi galutinai susekta, kad debesys elektrizuoti ir kad žaibas yra tik milžiniško didumo elektriška kibirkštis.

Daleiskime, kad ėsantis augštai debesis įelektrizuotas stiklo elektrika ir jis keliauja ties žeme įelektrizuota priešingos veislės, taigi sakų elektrika. Ties debesiu ant žemės paviršiaus susirinks ant visų daiktų priešinga debesinei sakų elektrika, o jeigu įtempimas bus didelis, terp žemės ir debesių peršoks milžiniška kibirkštis, taigi žaibas. Suprantama, kad tokiame atsitikime žaibas nupuls, arba, kitaip sakant, perkunas trenks į tokį daiktą, kuriame bus didžiausias elektrikos įtempimas ir greičiausiai trenks į daiktą augščiausiai iškilusį, žinoma, jeigu jame bus susirinkę teip daug elektrikos kaip žemesniuose prie jo ėsančiuose daiktuose. Jeigu kokiu nors budu nuo tokių vietų prašalinsime susirinkusią elektriką, tai toj vietoj perkunas muš mažiau negu kitur, kur elektrika nebus prašalinta. Bet kokiu budu galima iš kokios vietos prašalinti elektriką? Atsimenate gal, ką męs kalbėjome apie aštrius akstinus. Iš tokių aštrių akstinų galų nuolatai teka elektrika. Taigi apsaugojimui namų nuo perkuno reikia ant jų pritaisyti tokius su aštriais galais akstinus, kuriuos dratais galima sujungti su žeme ir jais eis elektrika į akstinų galus, o iš jų išsisklaidys, negalės ji toj vietoj rinktiesi ir namai bus apsaugoti. Viskas, kas kokiu nors budu padeda besirinkimui elektrikos kokioje nors vietoje, stato tą vietą didesniame pavojuje laike perkunijų. Skaitytojai žino, kad laike audros maluninkai sustabdo malunus apsaugojimui jų nuo perkuno. Žinoma, daugumas maluninkų nežino, kodėl laike audros reikia malunai sustabdyti, bet jie patėmijo, kad į besisukančius tankiau muša perkunas negu į stovinčius. Kodėl teip buva? Tas duodasi lengvai išaiškinti. Męs jau kalbėjome, kad elektriką apturime, terp kitko, trinant du daiktu į viens kitą. Besisukant malunui trinasi vėlas, taigi jis elektrizuojasi. Tokiu budu malune renkasi elektrika ne tik nuo įlektrizuotos žemės, bet ir padirbti besitrynimu vėlo, girnų ir tt.. Įtempimas jos bus didesnis negu kur kitur ir per tai čia puola kibirkštis iš debesių. Apsaugojimui triobų nuo perkuno, ant jų rengia perkunsargius; apie juos pakalbėsime paskui.

Žaibas gali pulti iš debesių ne vien ant žemės, bet puola kartais iš vieno debesio į kitą, jeigu arti ėsanti debesys elektrizuoti nevienodos veislės elektrika, o kaip kada trenkia perkunas ir nuo žemės į debesis. Tie apsireiškimai vienok dar iki šiol neištirti pakaktinai. Ne reikia užmiršti, kad ant žaibo gali turėti įtekmę dar daugelis pašalinių priežasčių, paveikslan: atmosferos spaudimas, oro krutėjimai, daugumas garų ėsančių terp debesių ir daugelis kitokių. Veikia mat daugelis priežasčių, susideda jos į kruvą ir gimdo apsireiškimą audra vadinamą — žaibą, griausmą, kas teipgi apsireiškia nevisada vienodai.

Tankiausiai žaibas pasirodo kaipi umai gemanti ir greitai nykstanti šviesa; tokių galima matyti daugiausiai laike kiekvienos audros lygiai dienomis kaip ir naktimis. Tankiai buva teipgi žaibai pavidale vingiuotų linijų, toki puola iš debesių ant žemės, iš vieno debesies į kitą, o kartais ir nuo žemės lekia į debesį. Žaibas yra tai milžiniško didumo elektriška kibirkštis.

Kadangi elektriška kibirkštis lekia greitai, tai jos kelias musų akims pasirodo pavidale šviesios linijos, teipjau, paveikslan, sukant degančią balaną, jos kelias musų akims persistato žibančio rato pavidale. Labai retai kelias elektriškos kibirkšties persistato pavidale tiesios linijos, bet žaibas, kaip ir lekianti kibirkštis pasirodo kaipo išsivingiavusi linija.

Parva žaibo nevisada buva vienoda, bet buva: geltona, raudona, žalsva ir melsva, o kartais violetinė. Parva paeina nuo daugumos susirinkusios ore elektrikos, nuo tirštumo oro, nuo jo drėgnumo ir nuo medegų jame ėsančių. Violetinės parvos žaibas rodo, kad debesys, iš kurių jis puola, yra labai augštai. Ilgis žaibo teipgi nevisada vienoks. Kartais jis gali but labai ilgas, buva kartais žaibas 17 kyliometrų ilgio. Prancuziškas mokslinčius Arago ilgai tirinėjo ilgį žaibo ir susekė, kad jis buva nuo 12—16 kyliometrų. Augštis debesių, iš kurių puola žaibas, teipgi ne visada vienodas: debesys su žaibais ir perkunijoms gali but vos kelios dešimtys—keli šimtai metrų nuo žemės, bet buva jie ir 5—8 kyliometrų nuo žemės.

Griausmą gimdo visokios priežastys.

Žaibas arba milžiniška elektriška kibirkštis, keliaudama per oro sluogsnius, nustumia jį nuo savo kelio ir padaro tuštumą, į kurią, žaibui perbėgus, iš visų pusių vėl veržiasi oras. Apart to ir debesys po įtekme elektrikos išsiskečia, ištysta, greitai nusistumia, atsitolina nuo viens kito vandens burbulėliai; puolant žaibui, oras iš visų pusių traukia debesių link ir gimdo visokius krutėjimus juose susirinkusių vandens burbulėlių. Tas ir gimdo griausmą ir smarkius lytus, kurie paprastai buva drauge su perkunijoms. Kaip išaiškinti tuos visokeropus griausmo balsus, kartais panašius į balsą daugelio kanuolių šuvių, tai vėl į barškėjimą vežimo prikrauto geležinėms štangoms, tai vėl į balsą plėšiamo audimo? Kodėl žaibas pasirodo pirma, o tik vėliau išgirstame griausmo balsą?

Daleiskime, kad žaibas puola iš debesies ėsančio nuo žemės 1000 metrų. Šviesa bėga su neišpasakytu greitumu, beveik su greitumu žmogaus mislies, balsas gi, sulyginant, eina labai palengva, negreičiau už greitumą išautos iš karabino kulkos. Jeigu kas šautų 337 metrų tolumo nuo mųs, tai šuvio dumus męs pamatome drauge su šuviu, bet balsą išgirsime tik praslinkus vienai sekundai. Jeigu šaujantis bus nuo mųs 674 metrai, tai šuvio balsą išgirsime tik po dviejų sekundų. Mat balsas eina tik su greitumu 337 metrų sekundoj.

Jeigu, kaip sakėme, debesis, iš kurio puola žaibas, yra nuo mųs 1000 metrų, tai jo padarytą balsą išgirsime po 3 sekundų. Nevienodumą griausmo balso, jo didesnį smarkumą ir kaipi apsistojimą gimdo tas, kad balsai iš visų pusių ne sykiu ateida į musų ausis. Apart to dar ant ilgio griausmo atsiliepia teipgi dar daugumas elektriškų išsiliuosavimų debesyse, išsivingiavimas žaibo kelio, jo išsišakojimas, atbalsys ypač kalnuose, ant žemės ir pačiuose debesyse; ant galo ant susilpnėjimo griausmo balso atsiliepia susitikimas dviejų balsinių vilnių.

Kiek iki šiol ištirta, didžiausias tarpas terp pasirodymo žaibo ir griausmo buvo 72 sekundos, taigi 1 minuta ir 12 sekundų. Tas atsako 24 kyliometrams terp išleidusių žaibą debesių ir išgirdusio balsą žmogaus, stovinčio ant žemės. Iš daugelio tirinėjimų susekė, jog griausmo negirdėt niekada toliau kaip 24 kyliometrai, taigi suviršum 3 lietuviškos mylios. Žaibą galima patėmyti ir nuo daug toliau, bet griausmo negirdėt toliau kaip 3 lietuviškos mylios.

Nors žaibas per orą lekia su neišpasakytu greitumu, bet mokslinčiai surado budą išmatuoti jo greitumą ir ilgį jo bėgimo ir persitikrino, kad žaibas perbėgti iš debesių ant žemės nereikalauja ilgesnio laiko kaip dešimttukstantinę dalį sekundos.

Perkunijos gazdina labai bailesnius žmonis. Prieš užstojimą audros paprastai oras nusiramina, vėjas sustoja, karštis buva troškinantis; neramumas be matomos priežasties apima ypač jauslesnių nervų žmonis; perkunijų bijosi šunes, arkliai ir kiti protingesniejie žvėrys.

Męs dabar pakalbėsime apie kelis nepaprastus patėmytus perkuno trenkimus.

Atsiminkite, ką męs pirma kalbėjome. Jeigu kokiame nors daikte susirinks, paveikslan, daug stiklo elektrikos ir jeigu tą daiktą priartinti prie kito neįelektrizuoto, tai paskutinis viename gale, arti įlektrizuotojo stovinčiame, įgauna priešingos veislės, taigi sakų elektriką, kitame gi gale — stiklo. Jeigu įtempimas elektrikos įelektrizuotame kune išnyksta, tai ir kitame daikte išnyksta jo pagimdyta elektrika. Jeigu įtempimas įelektrizuotame kune eis silpnyn iš palengvo, laipsniškai, tai tas pats atsitiks ir su jo sukelta elektrika neįelektrizuotame kune; jeigu gi įelektrizuotame kune elektrika išnyks umai per išsiliodavimą, tai ir neįelektrizuotame kune išnyks umai jo pagimdyta stiklo ir sakų elektrika, teipgi išsilioduos ir tai juo smarkiau, juo buvo didesnis elektrikos įtempimas. Teip, paveikslan, jeigu netoli žmogaus, ar kokio žvėries trenks perkunas, nors jis jo neužgautų tiesiog, žmogus ir žvėris pajunta sudavimą ėsančios jo kune elektrikos, kuri gali net jį užmušti.

Vieną kartą Prancuzijoj, laike smarkios audros trys kareiviai nuo lytaus pasislėpė po

(Toliaus bus.)

Otto Carqué

PAMATAS VISOKIAI REFORMAI.

Vadovas sveikatai, turtui ir laisvei.

Populiariškas raštas apie Klausimą Valgybos.

Su raštininko leidimu vertė

J. Laukis.

Laikas pirmutinių kudikystės dienų tankiai atsiliepia ant viso musų gyvenimo ir apštis musų gyvybės priešintis vodingoms įtekmėms, išskyrus paveldėtasias, priklauso daugumoj nuo maisto gaunamo pirmose dienose musų buvimo ant žemės. Reikalavimas to, kas gamtiška, yra visuomet įgimtu, kuomet noras negamtiško buna įgyjamas per neatsakantį maistą; vaikai auginti žaliais vaisiais išauga sveiki ir tvirti kunu ir protu ir niekada nesuserga jokia užeinama liga, ar bent neužduoda kokį rupestį. Gamta aiškiai ir vaizdžiai parodo mums kaip męs turime imti maistą: pirmutinis maistas naujai gimusiam kudikiui skani savo prigimtame ir žaliame stovyje.

Labai įdomus išradimas pritariantis teipgi valgymui žalių valgių tapo išrastas tam tikrais tardymais Horatijaus Fletcherio. Jei maistas yra sukramtytas gerai, tai jo daug mažiau tereikia užlaikymui kuno pajiegume negu kad jis yra suvalgomas paprastu budu. Visi šalininkai žalių valgių turėtų ypatingą svarbą dėti ypač ant šito dalyko, kadangi neabejotinai didelis pasigerinimas sveikatos apsireiškiantis pas žmones pametančius valgyti virtą valgį ir valgančius žalius valgius priklauso nuo gero sukramtymo, kurio šitie valgiai reikalauja.

Antai, porcija vokiško kareivio išneša apie penkias uncijas baltymo kasdien. Fletcheris išrado, rupestingai tyrinėdamas, kad jis apsieina imdamas tik pusantros uncijos baltymo kasdien prie sunkaus darbo ir užlaiko pilną sveikatą. Jis šitą didelę išlaimę atsiekė gerai sukramtydamas savo valgį, kurį jis kramtė keturis syk ilgiau negu daugumui žmonių yra įprasta kramtyti.

Yra teipgi galimu daiktu, kad žmogus abelnai suvalgo kokius keturis ar penkis sykius daugiau skorbylinių maistų, negu yra suvirinama, kadangi daugybės košių ir krištienių, pyragų ir paštetų, šutintų bulvių ir šviežios duonos, greitai yra rijama ar nuplaujama su kava, arbata ar vandeniu. Gromuliojimas skorbylo ypatingai yra paskudrinamas alkalinių sunkalų burnos ir dėlto tai grudinius maistus visuomet reikia valgyti sausus.

Gerai maistą sukramtant, visi jo gaivalai yra suartinami su gromuliojimo skysčiais ir tokiu budu gerai prirengiami priderančiam supanašinimui. Spulumas eikvojamo maisto dėl gero sukramtymo yra didelis ir šitie patyrimai parodo, jog yra galimu netik sumažinti apštį riebumynų bei vandenėtųjų angledarių, teip kad ekonomija maistinių medegų, kurios negana sukramtant aršiau negu susidarko, pareina pilnai iki vienam trečdaliui.

Kaipo išeiga gero sukramtymo yra tas, kad ne vien mažiau maisto tereikia, bet dar ir gyvatinė energija susispulina. Juk reikia stiprumo ir pajiegos suvirinti nereikalingą maistą. Jei maistas liekasi nesuvirintas, tai jis supusta, išsidėsto ir pagimdo visokius apsireiškimus kuniškų nesmagumų, kaip neuralgija, sausgėla, nuosilpis, sutukimas, vandeninė liga, inkstų ir puslės ligos; ant galo, vargiai yra liga, kuri neužeitų ar nebutų gaunama nuo perdidelio valgymo blogai suvirinamo maisto.

Argumentas didžiausios svarbos už vaisinę valgybą — bent nuo ekonomiško ir draugijinio atžvilgio — yra tas, kad ji paliuosuoja moterį. Moteris tad nebus daugiau viryklos verge, nes vargiai bus reikalas. Laiką, kurį pirmiau praversdavo ant nepabaigiamo virimo ir triuso, ji tąsyk galės apversti ant priderančio auginimo savo vaikų ir savo pačios apšvietimo.

Šeimyninkė tankiai didžiuojasi surengusi brangius pietus, bet ji pamiršta, kad saulė tankiausiai jau yra atlikusi reikalingą virinimą ir kad ji vargiai tegali pagerinti prigimtas ypatybes ir skonius valgių. Kita vertus, patiekimas didelės įvairybės valgymų vienam valgiui ir didelis vartojimas pagardinimų visuomet veda prie apsivalgymo.

Sekanti paveikslėliai paduoda aiškų aprašymą įvairių maisto medegų, parodydami, kad mėsa, be savo kenksmingų sudėtinių, yra mažiau maitinanti negu daugumas augalinių maistų; juodosios dalys skritulių parodo atnašias maisto vertes.

Kiaušiniai. Žuvis. Kiauliena. Jautiena. Bulvės. Pienas. Suris. Duona. Visas kvietis. Kopustai. Daktiliai. Bananai. Riešutai.

Sekančios diagramos, kuriose juodosios dalys yra atnašoms mitalo, parodo išnašumą prastumo valgybos; ideališkas žmogaus maistas turi buti iš vaisių, riešutų ir grudų gerai sukramtytų.

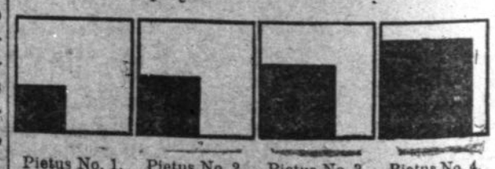

Pietųs No. 1. Pietųs No. 2. Pietųs No. 3. Pietųs No. 4.

Pietųs No. 1. Austeriai, viralas, žuvis, kepsnis, paukštiena, rauginiai, bulvės, tešlininiai, pikliavota duona, sviestas, šaldyta grie-

tinė, pyragėliai, vynas, kava, garstyčios, uksusas, pipirai, cukrus.

Pietųs No. 2. Viralas, mėsa, bulvės, špinakai, salotos, pikliavota duona, čiulkinys, kava, suris.

Pietųs No. 3. Pupos, salotos, duona (viso kviečio), šutinti vaisiai.

Pietųs No. 4. Žali vaisiai, riešutai, grudai.

Išnašumas vaisinės valgybos.

Po visų tų argumentų šiodieninės chemijos ir fiziologijos męs turime priimti, kad augaliniai maistai, ypatingai vaisiai, riešutai ir grudai, turi buti musų kunui toli didesnėj apštyj ir daug grynesniame stovyje negu mėsiniai maistai ir kad geriausia sveikata, stiprybė ir maityba niekuomet nėra gaunama gaišinant laiką ir pinigus ant padaromųjų valgių, kuomet prasčiausi daiktai duoda viską kas yra reikalinga ir lengviai yra priimami musų organizmo.

Netik užbėgimui, bet ir išgydymui visokių ligų svarbiausiu daiktu turi buti: tiesjautinis sugryžimas prie prastos ir spulios valgybos, susidedančios ypatingai iš gardžių vaisių, be jokių taisymų, kaip męs juos gauname iš rankų gamtos. Jie yra ir maistu ir vaistu tuo patim žygiu atnaujindami sunykusius audinius ir suteikdami naują gyvastį ir stiprumą kožnam organui kuno.

Žinoma, iš pirmo daugumas jausis blogiau, pradėjęs maitytis vaisiais. Visoki nesmagus apsireiškimai, kurie labai tankiai pasimato ir priverčia daugumą tuojaus gryžti prie jų numylėtų mėsinių valgių iš tikro yra ženklu gerėjimo. Kunas dėl senų netikusių valgymo įpročių apsunkintas netinkančiais dalykais, kaskartas atsigaivina gamtiškais valgiais ir bando atsiliuosuoti nuo nereikalingų ir kenksmingų medegų, kurios ilgus metus rinkosi organizme. Nervai ir penimasis takas ypatingai sukrunta veikti, padidinta gi veikla visose dalyse kuno susilpuina ant valandos smegenis ir kuną. Bet laikanties naujos valgybos, šitie apsireiškimai tuojaus duoda vietą geresnei sveikatai, negu kuomet pirmiau turėta. Nėra niekur pergalės be kovos ir tie, kurie neturi tvirtumo ir atsidėjimo nuveikti savo paimtą darbą ištaisymo savęs, neprivalo visai pradėti, kadangi svyruojanti žmonės tik sustabdo kitus nuo mėginimo sveikesnio ir geresnio gyvenimo.

Ant nelaimės, daugelis žmonių, kurie vadina save vegetarais ar kitokiais, kurie iš vienos ar kitos priežasties metė valgę mėsą, neturi tikro fiziologiško supratimo ir net pertankiai nepataiko įdėti į savo valgį reikalingą dalį riebumynų ar organiškų druskų. Išeiga buva tokia, kad jų maityba tankiai arba negali pakakinti jų pačių, arba ji negali įteikti budą jų gyvenimo kitiems. Kaip ir kožname reforminiame judėjime teip ir čia yra fanatikai, kurie iš vieno krašto puola į kitą ir kurie, tokiu budu duoda programą kilti klaidingam supratimui ir kriticizmui vegetarybės. Teip profesorius Hueppe pasakoja mums laikraštyje „British Medical Journal", kad „vegetarai musų dienų priklauso prie skyriaus nerviškų žmonių, kurie, puldami iš tarpo įtampos miestinio gyvenimo, vis jieško viską gydančio ne vienoj tai kitoj užmačioj. Jų mokinimai, brukami su fanatišku užsidegimu, nepadaro įspudžio ant sveikų, ir tik užkenkia lygsvarybei tų, kurie, kaip jie patys, yra aukomis negamtiško budo gyvenimo."

Šitas parodo, kaip mažai dar yra suprantama vegetarybė daugumo tų, kurie pradeda ją priimti, kaipo ir tų, kurie teip aštriai kritikuoja ją ar tai nuo praktiškos ar nuo moksliškos atžvalgos. Bet kur tik ant svieto vegetarybė yra praktikuojama sulyg racijonališkų principų, ten jos išnašumas ant mėsinės ar maišytos valgybos yra aiškus ir pavieniai, kaip ir tautos suteikia kuoaiškiausius pavyzdžius.

Suvienytų Valstijų Žemdirbystės Skyrius darė eiles valgybiškų bandymu su pagelba profesoriaus Jaffa, Kaliforn jos universiteto, kurių išeiga yra pamasinimu visiems tiems tyrinėtojams maistinių verčių, norintiems ištirti klausimą pigios, bet pilnai maitingos ir palaikančios valgybos. Valgybiniai tyrinėjimai buvo daromi daugiausiai su riešutais ir vais a's, kaipo tikru maistu žmogaus.

Ypatomis, su kuriomis išmėginimai buvo daromi, buvo du mokiniai universiteto, kuriame išmėginimas buvo daromas, du vidutinio amžiaus žmonės ir trys vaikai. Brangis, kaip apskaitė prof. Jaffa, išnešė apie penkioliką ar aštuoniolika centų per dieną.

Išeiga šitų vertingų išmėginimų, net jei ji nepamasintų daugumos žmonių priimti vaisinę valgybą, parodo faktą teip seniai nurodomą vaisininkų, kad vaisiai ir riešutai yra geru, palaikančiu, sveikų maistu, ir kad žmogus gali misti jais, gaudamas daugiau negu gana maisto ir energijos iš šitos gamtiškos valgybos.

Galinčiai senovės graikų buvo užlaikomi vien tik vaisiais. Valtininkai Konstantinopolyje, mintanti duona, vyšniomis, figomis, daktiliais ir kitais vaisiais, turi pastebėtinai išlavintus raumenis. Vaikai tyrų išbuva ilgą laiką su sauja daktilių per dieną ir keleiviai pasakoja apie razinkas ir spragintus kukuruzus kaipo apie paprastą valgymą.

Mystiškiejie žyniai, stiprųs kunu ir dvasia, niekuomet neserganti ir gyvenanti ilgai, atlikdami visą laiką neišpasakytą apštį darbo, niekuomet nevalgo mėsiškų valgių. Jie maitinasi augaliniais maistais išimtinai.

Yra tankiai sakoma, kad, nors augalinė valgyba gali buti gera tropikiniuose ir pa-tropikiniuose kraštuose, bet ji nepatenkintų visai šaltesnėse šalyse. Šita, vienok, visiškai yra klaidinga nuomonė. Ne tik musų kunas gali apturėti toli didesnę apštį šilumos ir energijos iš augalinių maistų, kaip ve riešutai ir grudai, bet jie teipgi didesnę duoda sveikatą. Labai šaltas oras gali priešintis iki tulam laipsniui perdėjimui mėsos ir gyvulinių riebumų, tankiai vartojamų šiaurinėse šalyse, bet kenksmingos pasekmės tokios valgybos anksčiau ar vėliau apsireiškia. Škorbutas, podagra, sausgėla yra vienos iš daugelio ligų, ką aplanko tuos, kurie ilgesnį laiką kuone išimtinai minta gyvuliena.

„Daugumas mano", rašo tyrinėtojas šiaurės, „kad jie negalį turėti šilumos žiemos mėnesiais, ypatingai Aliaskoje, nepavalgę gerai mėsos su taukais. Tai yra klaidingas manymas, kaip tas pilnai praktikoje yra parodyta. Musų gyvenimai nėra išplėsteriuoti ir ne perdaug šilti, vienok aš nešioju plonus drabužius didesnę dalį žiemos ir nejaučiu šalčio. Aš neturiu jokios sunkenybės suradimui gero, maitingo valgio. Šiuo tarpu aš valgau grynai augalinius valgius. Mano sveikata nė kiek nemenkesnė ir turbut dėka šitam užsilaikymui yra mano aštrus jauslumas įspudžių ir viltingas, pasitenkinąs upas."

Augštiečiai Škotai prie savo žiauraus oro yra tikrais vegetarais, vienok jie yra atsižymėję savo drąsumu ir narsa. Anglijoje vegetarai dabar gauna geresnes gyvasties apdraudos išlygas negu yra duodamos mėsavalgiams, kaipo išeiga tyrinėjimų atliktų komisijos nuskirtos nuo valstybės parinkti maistą geriausiai tinkamą kareiviams britiškosios kareivijos.

„Iš mano tyrinėjimų apsoliutiškai išeina", sako d-ras Haig, plačiai žinomas angliškasis gydytojas, „kad valgyba visai liuosa nuo gyvulienos, arbatos, kavos ir panašių jiems alkoloidų, turinti augalines sudėtines, yra iš visų pusių geriausia vaikams ir galinčiams."

Labai įžymus parodymas šito fakto buvo suteiktas Vokietijoje bėgtyn ėjusių, keletas metų atgal, kur keturiolika mėsos valgikų ir aštuoni augalamičiai stojo bėgti septyniasdešimts mylių. Visi augalamičiai pasiekė rybą ir, kaip sako, „puikiame stovyje", pirmasis perbėgdamas tolį su keturiolika ir bertainiu valandų. Už adynos po augalamičiui atbėgo pirmasis mėsvalgis; jis buvo visai parsibaigęs ir reikalavo degtinės atsigaivinimui. Jis buvo teipgi paskutinis mėsvalgių, kadangi visi kiti sustojo, nubėgę 35 mylias. Antras puikus pavyzdys pergalės augalamičio Karoliaus Manno iš Berlyno, kuris eitynėje iš Berlyno į Drezdeną (gegužio mėn., 1902 m.), nukako tolį 125 mylių su 26 valandomis, 52 minutomis.

Komisija daktarų apžiurėjo Manną gerai į pabaigą jo žygio ir vėliau už 24 valandų ir pripažino jį kuopuikiausiame stovyje. Per sekančias keturias dienas jis teip buvo užimtas rašymu, prakalboms ir priėmimu lankytojų, kad jisai, sakosi, miegojęs tik 21 valandą per visą tą laiką. Mannas parodė, jog augščiausias laipsnis kaip fiziškos teip protiškos energijos galima apturėti nuo valgybos griežtai atmetančios mėsą, paukštieną, alkoholį, kavą, arbatą, kakao, čekoledą ir visus kitus dilgalus. Jis garsu perėjo net garbinamą graikišką galinčių, kuris po sumušimui persų mušyje ties Maratonu nubėgo į Atėnus apie 140 mylių su 48 valandoms, bet tik kad numirti nuo parsibaigimo pranešus apie pergalę.

Kad sunkiausias protiškas darbas teipgi gali buti atliekamas be valgymo mėsos, tai yra parodyta ne mažesnio, kaip Izaoko Newtono, didžiojo astronomo, kuris maitinosi rupia duona ir vandeniu, parodydamas principus apskaitymų, naują matematišką budą, kurį jis ištobulino pritaikymui prie apsisukimų mėnulio.

Jei svieto galinčiai randa, jog augštas laipsnis fiziškos sveikatos yra geriausiai apturimas valgant mažai mėsos, ar visai ne, ir toki nuojiegųs protiški ir fiziški darbininkai, kaip Tamošius Edisonas ir Nikalojus Tesla nepripažysta mėsos reikalingu daiktu valgybai, tai męs nereikalaujame baimytis mėginimų šiek-tiek toje pačioje linkmėje.

Męs turime vis daugiau persiimti svarbumu klausymo įstatymų hygienos, prastumu valgybos ir gyvenimo, permainymu blaškančių ir pavojingų pasekmių dilgalų ir migdalų, ypatingai alkoholio, tabako, kavos, arbatos ir tt., svarbumu reguliariškumo laiko valgymo bei nuosaikumu apšties.

Męs jau parodėme, kad subegaivintas virtas valgis greitai rijamas ir pertai visuomet be atsakančio sukramtymo, duoda tik labai mažai maisto, sulyginant su jo didumu, ypatingai tuloms jo vertingoms sudėtinėms pražuvus nuo perdidelio karščio. Žmonės mintanti virtais valgiais turi todėl, kaip jie sako, mažiausiai tris sykius gerai pavalgyti per dieną, ir bet daugumas jų yra dispeptikais ir pusiau užbadėjusiais, nes kitaip buvant, daugelis išdirbėjų „dispepsinių plokščių ir pilių" negalėtų leisti milijonus dolerių rekliamoms žėdnas metas, kad iškrauti savo stebuklingus vaistus nežiningai visuomenei, kuri vis dar tiek yra nesumaninga, jog tiki, kad sveikatą galima pirkti aptiekoje.

Bet visi, kurie griežtai imasi prie vaisinės valgybos, vartodami ypatingai žalius valgius, tuojaus nusikratys savo gromuliojimo kliutis, ir jų šmurknumas duos vietą sveikesnei ir linksmesnei pažvalgai šitą gyvenimą; jie šale to atras, kad dviejų valgių per dieną yra daugiau negu reikia; jie lengviai ga-

(Toliaus bus.)

NAUJI RAŠTAI.

Apie lenkų kalbą Lietuvos Bažnyčiose. Lietuvių raštas paduotas Jo Šventenybei Pijui X Popiežiui ir visiems S. R. Katalikų Bažnyčios Kardinolams. Kaune. 1906 m. 75 pusl. 4e form.

Raštas tas išleistas dviejose kalbose — lietuviškoj ir lotyniškoj. Medega, parodymui kaip Lietuvoj sulenkėjusi kunigija skriaudžia bažnyčiose lietuvius ir stengiasi per ją lietuvius į lenkus paversti, surinkta labai svarbi. Paminėtos čia lietuviškos parapijos, kuriose kunigai nemoka lietuviškai, arba neužkenčia lietuviškos kalbos, o svarbiausia, kad terp tų neužkenčiančių musų kalbos daugiausiai kunigų yra su tikrai lietuviškoms pravardėms.

Lenkiškai lietuviški pasikalbėjimai. Varšava. 1905 m. 44 pusl.

Kaip pats užvadinimas knygutės rodo, telpa čia trumpi lenkiškai lietuviški pasikalbėjimai, pramokti lenkams reikalingiausių lietuviškų žodžių. Vienok kuose matyt vertimai į lietuvišką kalba ne visai teisingi, nors ir neklaidus.

J. Gabrys. Trumpas Lietuvių kalbos vadovėlis. Vilnius. 1906 m. 52 pusl.

Šitas vadovelis apima musų balbos dalis; sudėtas praktiškai. Vadovėlis tiks lietuviškoms mokykloms, vaikams prieinamiau ir pastoviau išaiškyta viskas negu Kriaušaičio gramatikoj. Geistina butų, kad kas ant galo parašytų ir teipjau prieinamai ir lietuviškos kalbos sintaksą.

Iš sermėgiaus krutinės. Eilės. K. Zegota. Vilnius. 1906 m. 92 pusl.

Telpa čia apie 50 trumpų eilių; dalis jų yra originališkos, kitos verstos iš lenkiško: Tetmajero, Godlewskio, Slovackio. Vienos eilės parašytos geriau, kitos silpniau. Mislis graži, eilės vertos perskaitymo.

Aritmetikos uždavinynas. Vadovelis aritmetikos pradžiai. Pirmoji dalis (Veiksmai su skaičiais ligi 1000). Parašė Pr. Mašiotas. Vilnius. 1906 m. „Aušros" išleidimas. 87 puslapiai.

Uždavinynas, kaip ir visi veik „Aušros" išleidimai, sudėtas sulyg pedagogijos nurodymų, praktiškai. Rekomenduojamas jis Lietuvos mokytojų sanjungos lietuviškoms mokykloms, kas jau rodo jo gerumą. Priderėtų jį priimti ir Amerikos mokykloms.

Žiupsnelis. Knygutė vaikams pasiskaityti ir pasimokyti. Sutaisė Lutislovas L., Vilnius. 1906 m. 190 pusl.

Yra tai pirmutinė knygelė pasiskaityti vaikams. Dalis versta iš lenkiško, kas liko, pridėta iš lietuviškų raštininkų. Matyt knygutė sudėta tikro pedagogo, daugiau apie vaikų lavinimą išmanančio už autorius Amerikoj išleistų Chrestomatijų.

Izraelto vaikai. Drama 4se veiksmuose. Sulietuvino Aguonaitis. Tilžė. 1906 m. 56 pusl.

Išpuola, kad drama ta versta, tik ją sulietuvinęs p. Aguonaitis gerai užtyli, keno parašytas originalas, nors ta žinia daug svarbesnė už tą, kas ją sulietuvino. Rodosi ji parašyta kokio maskoliaus žydų priešo. Nors pati drama parašyta neblogiausiai, bet jos tendencijos negalima girti.

Apie ukininkavymą. Pagal Liskovskio ir kitų. Sutaisė A. Žuvis. Dalis I. Žemės dirbimas. Vilnius. 1906 m. 88 pusl.

Telpa čia pamokinimai ukininkams žemdirbiams, kaip pagerinti ukę, kaip geriau išnaudoti žemę, kad iš jos daugiau turėti pelno. Kokius javus sėti. Čia parodyti pamatai dauglaukinės ukės, kokią butinai lietuviai turi pas savę įvesti vietoj netikusios dabartinės trilaukinės.

Dainų daineles iš A. Juškevičios surinktų parinktos. Parinko J. J. Vilnius. 1906 m. 98 pusl.

Telpa čia 44 dainos paimtos iš Juškevičio rinkiaus ir eilės originališkos ir verstos į lietuvišką kalbą visokių raštininkų, kaip antai; Poškos, Valuno, Stanevičiaus, Drazdaucko, Aleknavičiaus, Sauerweino, Berzanskio-Klausučio, Armino, Vungelio, Gužučio, Vienožinskio, vysk. Baranaucko, kun. Burbos, V. Kudirkos, Mačio, Zlotožinskio, Vaičaičio, Maironio, Jakšto, Dagilelio, Margalio.

IŠ VISUR.

| Prancuziški laikraščiai paduodą, jog 1907 metuose Prancuzijos ir Anglijos portuose atsilankys Japonijos kariška laivynė. Dabar terp Prancuzijos ir Japonijos padarytas sutarimas, sulyg kurio: Japonija sutinka daleisti prancuziškiems oficierams ant tulo laiko pereiti į tarnystą Japonijos kariumenėj ir laivynėj. Tas rado jau labai didelį susidraugavimą Prancuzijos su Japonija, tokias tiesas įgauna tik oficierai susirišusių į vieną ryšį kraštų. Matyt Prancuzija rengiasi isardyti jau nė jokios naudos negalintį duoti ryšį su caro valdoma Maskolija.

| Sulyg terptautiškos pačto sanjungos Berne, iš pačto daugiausiai naudojasi Vokietijos gyventojai: vokietis per metus pačtui užmoka 12.50 fr., anglijonas 10 fr., prancuzas 8.72 fr., amerikonas 8.50 fr. Užlaikymui pačto randas daugiausiai paskiria Suvienytose Valstijose, nes 740 mil. fr. (nereikia užmiršti, kad jos užima tokį plotą kaip visa Europa), Vokietija 691 mil. fr., Anglija 410 mil. fr., Prancuzija 304 mil. fr.

| Indijose indiški prekėjai pradėjo boycotuoti angliškus tavorus, iš ko naudojasi Japonija ir siunčia ten dabar daugiau savo tavorų. Indiški studentai Japonijoj stengiasi susiprasti su japoniečiais. Jie atvirai kalba, jog su Japonijos pagelba Indijos turi pasiliuosuoti nuo Anglijos jungo. Japonija, žinoma, tokios agitacijos ne stabdo.

| Peterburgo policija gavo žinią, jog Maskolijos revoliucijonieriai, 30 d. spalių rengia vėl visuotiną štraiką. Mat 30 d. spalių caras pažadėjo visokias reformas, bet pats savo pažadėjimą sulaužė, žmonis prigavo. Pirmiausiai randas laukia štraikų ant geležinkelių. Todėl ant visų stacijų rengia kariumenės sargybas. Geležinkelių krautuves jau dabar saugoja kareiviai.

| Susirinkę ant kongreso Kijeve, Maskolijos reakcijonieriai, arba Lyga maskoliškos tautos, susidedanti iš ypatų menkiausios doriskos vertės, vienbalsiai nutarė reikalauti palaikyti autokratiją Maskolijoj, priešintiesi konstitucijai iš visų pajiegų. Lyga ta vienok, nors priėmė teip gražiai skambantį vardą, mažai Maskolijoj turi pasekėjų.

| Iš Kronstadto atsėjo perkelti į ramesnius kraštus Jenisejaus kareivių regimentą, kadangi mat kareivius apėmė revoliucijine dvasia ir oficierai neįstengia jos besiplatinimo apstabdyti. Minėtas regimentas dar 2 d. rugpiučio labiausiai prisidėjo prie suvaldymo susibuntavojusių kareivių Konstantino forto.

| Poznaniuje likosi suareštuoti du broliai kunigaikščiai Radvilai, Jurgis ir Stanislovas. Abudu mat broliai, ant susirinkimo lenkų Ostrovoj laikė kalbas, kuriose išreiškė viltis, jog Lenkija senuose rubežiuose dar sulauks savistovystės. Bekalbant jiems, įėjo policistai ir bandė suareštuoti abudu kunig., o kad jie nesidavė, tai policistai sumušė ir surištus nugabeno į kalėjimą. Vokietijoj gyvenanti Radvilai buvo jau beveik su visu suvokietėję.

| Netoli Berlyno, mieste Koepenick, koksai vyriškis, persirėdęs gvardijos oficieru, patikęs grįžtančių nuo manevrų mažą kareivių pulkelį, jų oficierui parodė ciecoriaus kanceliarijos prisakymą, su jais nuėjo į miesto rumą, suareštavo bulmistrą, paėmė iš kasos pinigus ir su jais prasišalino. Paskui tik pasirodė, kad ciecoriaus kanceliarijos raštas buvo jo paties padirbtas ir tas gvardijos oficiero drabužiuose vyriškis buvo paprastu vagiliu. Paskui susekė, jog jis yra vokiškos kilmės amerikonas, Adolf Miltner, gimęs Amerikoj. Jis ir Hambuge daug visokių šelmystų pridirbo.

| Komisija, antru kartu tirinėjusi pasidavimą po Cušima maskoliško admirolo Nebogatovo, dabar rado visai ką kitą negu pirmutinė. Antroji rado, jog du laivai admirolo Nebogatovo laivynės buvo teip pagadyti, jog negalėjo tęsti mušio, žmones buvo pailsę, o ant laivų nebuvo amunicijos. Taigi pasirodo, kad ne tiek Nebogatov buvo kaltas, kiek tie, kurie ne prirengtus laivus išsiuntė į karę.

| Stolypin prisakė gubernatoriams pagarsinti gyventojams, jog už besišalinimą nuo tarnavimo kariumenėj, ant jų bus uždėtos kuo sunkiausios bausmės. Jis liepia ant tėvų pabėgusių nuo tarnavimo kariumenėj uždėti bausmės po 3000 dol. ir juos ant pusės metų pasodyti kalėjiman. Bet jeigu visi tėvai neleistų savo vaikų kariumenen, jų ir į kalėjimus ne but galima patalpinti.

| Peterburge policija užtiko, kaip rodosi, paprastų plėšikų tik besidengiančių revoliucijonierių ploščiumi susirinkimą, suareštavo 49 ypatas. Policija pati sako, jog minėti revoliucijonieriai pirma tarnavo socijalistams, bet kad iš to, kaip jiems rodėsi, per mažai turėjo naudos, tai iš partijos pasitraukė, darbavosi savistoviai ir turėjo savo kasoj 10000 rublių.

| Visuose civilizuotuose kraštuose parlamentų sanarius nieks negali areštuoti ir patraukti prie atsakymo. Maskolijoj gi su žmonių atstovais buvo visai priešingai: Charkove policija suareštavo buvusį dumos sanarį Michaličenką. Suareštavo išvaikytos dumos atstovą Afanasevą. Buvusį dumos sanarį Frenkelį paleido iš kalėjimo ant kaucijos 10000 rublių. Už parengtą pasikalbėjimą su ukininkais apie darbus buvusios dumos, gubernatorius pasodino ant dviejų mėnesių buvusį dumos sanarį Sadiminą.

| Republikoj Santo Domingo, vidurinėj Amerikoj, nors pajiegos revoliucijonierių sumažėjo, randas dar neįstengia krašto nuraminti. 18 d. spalių netoli Monte Christi buvo mušis revoliucijonierių su rando kariumene. Revoliucijonieriai likosi sumušti ir išsiskirstė po kalnus. Jų vadovas, jeneralas Navaro pabėgo per rubežių į Cape Haytien. Jenerolas Quellito dar laikosi, bet jo pajiegos žymiai sumažėjo. Mažesni revoliucijonierių vadovai pasidavė randui.

| 16 d. spalių kariški sudai, Stolypino įvesti, pasmerkė ant nužudymo 31 ypatą. Ištikro gi ant nužudymo užsipelno tie, kurie tuos nusprendimus išduoda, ypač gi, kurie įvedė kariškus sudus, kadangi dėl jų Maskolija negali nusiraminti. Maišatį Maskolijoj kelia randas, skriausdamas žmonis.

| Pereituose metuose Europoj buvo 70000 patžudysčių, Vokietijoj jų buvo 14-000. Ant gyventojų skaitliaus — daugiausiai patžudysčių buvo Danijoj, mažiausiai gi Išpanijoj ir Maskolijoj. Vyrų nusižude trissyk daugiau negu moterų; vasarą nusižudo daugiau žmonių negu žiemą.

| 17 d. spalių caras ir carienė išdryso atkakti į Peterburgą, bet ne atlankė savo rumo, atplaukė vien į portą apžiurėti savo laivą „Standard", kuris stovi priešais amerikonišką ambasadą.

| Ant savo susirinkimo Peterburge socijal-demokratai nutarė žudyti visus plėšikus, kurie, užsidengę socijaldemokratų vardu, plėšia žmonių turtus. Dabar gal už plėšikų darbus nieks ne drys kaltinti socijalistų.

| Pietinėj Maskolijoj, mieste Ekaterinoslaviuj, susekta, jog visuose čia atsitikusiuose plėšimuose dalyvavo agentai paslaptos policijos.

| Maskoliški bondai ant Paryžiaus beržės nupuolė iki 72,05 už 100; teip žemai jie ne stovėjo nė laike turkiškos karės, kada Maskolijos iždo aukso uždengimui popierų suvisu nebuvo.

| Paskutinės vėtros mieste Havanoj pridirbo nuostolių ant 2000000 dol. ir 120 ypatų likosi užmuštų; sužeistų yra daug.

| Dėl vengrų neprilankumo, pasitraukė nuo vietos Austro-Vengrijos užrubežinių dalykų ministeris, lenkas grafas Goluchovski.

| Durhame, Anglijoj, anglių kastynėse expliozija užberė kastynių olas, kuriose buvo su viršum 200 darbininkų. Užgriuvusius, vienok, išėmus kelių užtroškusių, pasisekė dar gyvus atkasti; juos visus ištrankė iš olų ant oro ir atgaivino.

| Laikraščiai praneša, buk Kubos liberalai renka pinigus pastatymui Havanoj paminklo prezidentui Rooseveltui. Bet ką jis Kubai gero pėdarė, nežinia; dar gal atseiti kubiečiams su ginklu raukoj gintiesi nuo geradėjysčių jiems suteiktų prezidento Roosevelto. Kaip sako laikraščiai, surinko jau ketvirtą dalį reikalingų paminklui pinigų.

| Pasitraukė nuo vietos Prançuzijos ministeriai ir jų perdėtinis Sarrien. Jo vietoj prezidentas ministerijos perdėtiniu ketina paskirti dabartinį vidaus ministerį, laisvamanių vadovą Clemenceau.

| 18 d. spalių ant viso ploto nuo Kubos iki Floridos pakrančių siautė baisios vėtros.

| Baisios vėtros nutraukė telegrafų dratus ant salos Kubos ir dabar į Ameriką ne ateina iš Havanos nė jokios žinios.

| Vienas Paryžiaus chirurgas buvo pašauktas į Peterburgą padaryti operaciją vienam iš didžiųjų caro giminės kunigaikščių. Užtai gavo 3000 frankų, kas jam pasirodė per mažai. Sugrįžęs į Paryžių, daktaras dažinojo, jog jam iš iždo paskirta buvo 50000 frankų; taigi mat 47-000 frankų pavogė ūrėdninkai.

| Peterburgo kalėjime, užtai, kad žiurėjo per langą, likosi sergindio kalėjimą kareivio Semenovo regimento nušauta medicinos studentė Semionova. Užtai kareivis dar gavo pagyrimą nuo regimento perdėtinio.

| 16 d. spalių, Rygoj sušaudė penkis vyriškius, kariško sudo ant nužudymu nuspręstus: 3 buvo krikščionys ir 2 žydai.

| Odesoj likosi suareštuotas vienas iš svarbesniųjų revoliucijonierių vadovų, Mazurkin. Jo byla bus perkratinėjama kariškame sude.

| Tuniso pakrantėse, šiaurinėj Afrikoj, paskendo prancuziškas kariškos laivynės povandeninis laivas „Lutin" su visais ant jo buvusiais žmonėms. Ant jo buvo 14 jurininkų.

| Berlyno ir Karaliaučiaus spaustuvių savininkai atmetė reikalavimus darbininkų pakelti algas ir priimti naują algų tarifą. Todėl Vokietijoj laukia štraiko spaustuvių darbininkų.

| Leipcigo sudas nusprendė kokį tenSchewe ant keturių metų kalėjimo už pardavimą Prancuzijos randui paslapties naujų įvestų Vokietijos kariumenėj kulkų.

| Iš Maskvos žemiečių posėdžių likosi prašalintas buvęs dumos prezidentas Muromcev užtai, kad jis pasirašė po buvusios dumos išleistu Viborge manifestu.

| Siberijos pakrantėse, maskoliškas garlaivys „Variagin" užbėgo ant plaukinėjančios ant jurių, užsilikusios nuo karės laiko minos ir likosi jos išardytas. Dalį ant jo buvusių žmonių išgelbėjo, bet 180 prigėrė.

| Goldingene, Latvijoj, sudegė Schluesselburgo regimento amunicijos krautuvės. Mena, kad krautuvės buvo revoliucijonierių padegtos. Sudegė 40000 patronų.

| Siaurinėj Afrikoj, Morokko sultanatę, terp gyventojų apskričių Bosenquien ir Delgado užgimė kruvinas mušis, kuriame iš abiejų pusių krito daug žmonių, o dar daugiau tapo suteistų.

| Varšavoj, ant žydų apgyventos Nalevki gatvės kareiviai peršovė du terroristu besistengiančiu išplėšti vieną žydišką krautuvę.

| Argo garlaivių kompanija Batume parengė naują garlaivių liniją terp Maskolijos Juodųjų jurių ir Amerikos portų.

| Iš Maskvos, policijos viršininkas išvijo 150 žydų studentų, nors juos universiteto užveizda buvo priėmusi.

| Lomžoj, valdžios perėmė siunčiamų iš Berlyno ant Kaukazo 19 siuntinių. Juose rado 74000 patronų.

J. O. Širvydo neramumas.

„Lietuvos", 41 Nr., po antgalviu „Begelbėdami kitus, patįs jų pašelpą suvalgo", tilpo p. Širvydo ilgas straipsnis, barantis Revol. Š Komitetą.

To žmogaus neramumas, jau nuo seniai erzino Philadelphios lietuvius, neklausančius jo kamandos (laikas jau ypatas palikti ramybėj, o perkratinėti tik jų darbus. Rd.) bet jie vis tylėjo, mislidami, kad p. Širvydas vis kartą nusiramįs, bet matomai jo neramumas, juo tolyn, juo didesnis. Reikia prieš tą godumą ir neteisybę atsiliepti, kad visuomenė žinotų, jog Š. raštas paremtas ant neteisybės.

Jis sako: buk seime 22 d. balandžio tiktai Žilinskas išrinko komitetą revoliucijos šelpimui, o mes žinom, kad rinko visi delegatai, kurie buvo su mandatais, ir kas gavo daugiaus balsų, tie yra sanariais komiteto. Jis rugoja ant komiteto, kad ne visus pinigus, suaukautus žmonių, išsiuntė kasierius socijal-demokratams. Ištikro reikia ištarti, kad ir teip socijal-demokratams perdaug duoda; pinigus kasierius siunčia teip, kaip paskiria aukautojai, o ne teip kaip nori p. Širvydas; keno pinigai, tas gali juos skirti kam tik patinka, nesiklausęs nė Š. nė keno nors kito.

Kadangi Socijal-demokratai ne vieni yra priešininkais caro, tai ne jiems vieniems ir aukos priklauso. Galop, už aukas duotas tai partijai, moka jos vadinami atstovai pasturgalį atkreipti aukautojoms, kaip kad atkreipė Susivienyjimui Liet. Am. ir T. M. D. p. Žagaras per „Kovą" 40 Nr., puslap. 316 ir 317. Tos organizacijos, šelpdamos tą partiją, ištikro negalėjo niekados mislyti užsitraukti tokį paniekinimą ir išjuokimą.

Socijal-demokratai, bekovodami už liuosybę, padarė ukininkams tiek gero, kad už piaustymą paplentėse stulpų, už išgriovimą monopolių, turi ukininkai tukstančius rublių užmokėti.

Ponas Širvydas nurodo, kad aukos, siųstos komiteto teko visiems tėvynės reikalams, žinomiems ir nežinomiems. Taigi reiktų manyti, kad per Širvydą siųstos aukos teko ir nežinomiems reikalams, nes ir jo atskaitos drumstos, be tam tikrų davadų.

Širvydas duoda rodą ir velyjimus, kad lietuviai, stodami aktyviškon ginkluoton revoliucijon, stengtusi carizmą sudemoralizuoti, kaip padarė Finlandija. Gera roda. Stodami be pajiegų prieš pajiegą, teisybė, gali sudemoralizuoti pajiegą ant tiek, kad visi be pajiegos krinta nuo kulkos arba ant kartuvių.

Finlandija veikė vardu patrijotizmo, o Širvydas patrijotizmo nepripažysta. Butų gerai, kad patsai Širvydas ne čia liarmus keltų, bet važiuotų į tėvynę, stotų ginkluoton aktyviškon revoliucijon, o aukas rinkti pataikys žmonės ir be Širvydo. Tame pačiame straipsnyje p. Širvydas pamini juodašimčius. Jie, teisybė, tėvynėje ir visoje Maskolijoje kenkia nemažai, nes patįs juodašimčiai liarmus terp žmonių pakelia, suerzina, paskui iš jų pasinaudoja. Kodėl p. Širvydas myli kelt liarmus? Gal ėmė pavizdį nuo juodašimčių?.... Atsimename, kad liarmus kėlė ir pirmame R. Š. K.: negeras buvo kasierius Dr. Šliupas, dabar negeras T. Dudas, jeigu išrinktų trečiajį ir tas butų negeras. Kodėl negeri? Gal todėl, kad ne šoka su lyg Širvydo griežimo? Argi ištikro patsai Širvydas be klaidų?

22 d. balandžio seime jis dalyvavo, buvo delegatai iš socijalistų kitų partijų, o per „Kovos" 16 Nr. garsino, kad socijalistai seime nedalyvavo. Ar čia ne melagystė? Dienoje pašventinimo S. Kazimiero lietuviškos bažnyčios Philadelphioj, ant parengtų visų lietuviškų draugysčių prakalbų, socijalistų kuopa nedalyvavo, o dabar Širvydas nori, kad surinktos aukos butų perduotos, sulyg jo noro, S. D. P. Ar čia vėl nebepamatinis reikalavimas?

Sirvydas rugoja ant Theo. Dudžio už 100 dol., kad nepasiųsta Socijal-demokratams, sulyg 17 liepos paskirstymų. Širvydas geriaus padarytų, dalindamas pinigus sudėtus per socijalistų prakalbas, tada nesocijalistai nė pusę žodžio nesakys. Ant Dudžio, kaipo kasieriaus, sunku rugoti už $100, kadangi 17 liepos nutarimas delegatų užprotestuotas pačių delegatų. Išdavimai, koki tiktai radosi, jeigu Širvydas butų apmokėjęs juos kaip kunigas Kaulakis, 22 d. balandžio už salę, galėtų šnekėt apie išdavimus; kunigas, užmokėjęs, nereikalauja nieko, o Širvydas, nepametęs, jieško,

Širvydui priklauso kamanda socijalistų partijos, jeigu visi jo klausys, bet jo kamandai nepriklauso nesocijalistai žmones.

Širvydas, budamas redaktoriu „Kovos", netalpina savo poterius „Kovoj", bet primeta kitiems laikraščiams, nes mano, kad per „Kovą" mažai žmones žinotų jo dorybę, jo galybę, arba biaurybę. Jeigu Širvydo neklausysime, tai ir jis palieps nepaklusniems keliaut ant Marso, kaip jo draugas p. Žagaras paliepė T. M. D. ir Sus. L. A.

Širvydas giriasi, kad jis geriausiai viską išmėginęs, taigi reikia mat visoki reikalai pavesti tiktai Širvydo kamandai, o tas ves ir nuves gal prie Marso?

Delegatas seimo 22 d. balandžio nuo P. Armino draugystės

Antanas Juška.

Redakcijos atsakymai.

DANIUNUI. Mums rodosi, kad norinti atkakti ant susirinkimo daug greičiau ir lengviau apie laiką ir vietą susirinkimo gali dažinoti nuo vietinių lietuvių; norinti ant susirinkimo atkakti, be abejonės, turi ten kokį nors pažystamą. Geriausiai prie tokių ir kreiptiesi tiesiok, ne per laikraščius, atsakymas ateis daug greičiau. Besikreipiant per laikraščius tik kelioms ypatoms kraujasi ant pečių visai bergždžias, ne joms prigulintis darbas. Ant galo per laikraščius ir reikalinga žinia gali jums patekti per vėlai.

APGARSINIMAI.

Reikalingas prie „Lietuvos" spaustuvės geras raštininkas gerai mokantis versti iš angliškos į lietuvišką ir lenkišką kalbas.

Knygų perkupčiams.

„Lietuvos" išleistuvė rengia spaudon naują kalendorių 1907 metams. Kalendoriaus šventės bus sutaisytos pagal Suvalkų gubernijos budą. Todėl knygų perkupčiai, kurie reikalaus šitų kalendorių ant pardavimo tegul tuojaus parašo mums kiek jų reikalaus, kad mes žinotume kiek jų padaryti. Perkupčiai šinos kalendorius gaus už numažintą prekę.

„Lietuvos" Išleistuvė.

Apskelbimas.

Vasaros laikas ir oras, tai yra sveikiausia dalis metų sulyginant su kitais perijodais; per tai mes žemiaus pasirašę, apart dienos adynų offiso, tik du vakarus ant sanvaitės, priiminėjam sergančius vakarais. Užstojus rudens vėlk žieminiam nesveikam laikui, ir taukaus mainymosi nesveiko oro, tai teip labai sergančių skaitlius pasididino ir tiek daug atsilankant sergančių, kad pirmiaus gydymo laikas dabar pasirodė per trumpas, už tai apart dieninių offiso valandų kasdien nuo 10 iš ryto iki 5 valandai po pietų, nedėlioms nuo 10 iš ryto iki 1 (vienai, pasiliko nutarta, kad ir vakarais vietoje dviejų vakarų, tai per sanvaitę net keturiais vakarais priiminėt ligonius ir gydyt atsišaukusius tai yra: Utarninke, Seredoj, Ketverge ir Pėtnyčioj nuo 7 iki 8 valandai, už tai, kad daugybei atsišaukusių, turėt daugiau laiko ir suteikt reikalaujantiems geriausį patarnavimą ištyrimui nuodugniai ligą ir sutaisyt tinkamus vaistus, sugrąžint sveikatą, nesigailint nė pasidarbavimo, nė gerų vaistų dėl labo sergančių, atsišaukusiam ar asabiškai arba aprašant ligą per gromotą.

Su pasišventimu

D. E. C. Collins, Medic. Inst.
140 W. 34th st. (tarp
Broadway ir 7th ave.)
New York City, N. Y.

Lietuviškas Drapanų Štoras

The Bell Clothing

Atsidarys pabaigoje šio mėnesio. Iki atidarymui akcijas dar galima gauti pirkti po $10.00. Po atidarymui akcijos bus brangesnės, tai yra po $15.00. Todėl kurie mislijate prie lietuviško štoro prigulėti, tai pasiskubinkite akcijas nusipirkti kol yra dar gaunamos po $10.00. Akcijas galite užsirašyti pas štoro direktorių **Kazimierą Služinską**, kuris turi savo valandas „Lietuvos" redakcijoje ketvergais nuo 6 iki 9 vakarais ir nedėlioms nuo 9 iki 12 rytais.

Draugysčių Reikalai.

Apvaikszjojimas ir Balius.

Chicago, Ill. Draugyste Simano Daukanto, parengia 13ta metini apvaikszcziojima szmincziai L. I. SIMANO DAUKANTO gimimo dienos, nedelioj, 28 d. spalio, 1906 m. Freiheit Turner saleje 3417 So. Halsted street tarp 34 ir 35 gatviu. Sale bus atidaryta 3czia val. po pietu, prakalbos bei apvaikszcziojimas prasides pusiau ketvirta valanda.

Visus brolius lietuvius ir lietuvaites szirdingai kviecziame atsilankyti virszmineton saleje ir ant paskirto laiko pasiklausyti prakalbu, dainu, dekliamecziju ir muzikos. Grajys lietuviszka orchestra po vadovyste J. Macevicziaus.

Potam bus grażus balius ir prie geros muzikos visi jauni ir seni galesime pasiszokti ir suvisais smagiai pasilinksmyti.

Draugystes Simano Daukanto
Komitetas.

Svetingas Vakaras.

Chicagos Latviu Soc. Dem. draugyste, rengia subatoj, 27 d. spalio (Oct.), 1906, Revens saleje, ant kampo Lake st. ir 15ta ave, Melrose Park, Ill., Svetinga Vakara, su prakalbomis, dainomis, deklamacijomis (deklamuos lietuvaite, geral žinoma chicagiecziams, Antigona Kabaszinskiute) teatru, szokiais ir kitokiais perstatymais. Užtai užpraszome savo gent-tauczius Lietuvius ir Lietuvaites ant musu svetingo vakaro atsilankyti, o busite visi užganedinti. Svetingas Vakaras prasides 8 val. vakare ir trauksis iki 4 val ryto. Imkite Madison karus, kurie daves (iszimant kelis blokus) iki vietai. Inženga 25c ypatai. Užpraszo

Komitetas.

Balius.

Seltzer City, Pa. Citizen's Kliubas laikys savo pirma baliu 1 d. lapkriczio, 1906, P. Simanavicziaus saleje. Prasides 10 val. ryto. Inženga dykai. Grajys lietuviszka muzika. Praszome visus lietuvius ir lietuvaites ant jo atsilankyti.

Komitetas.

Didelis Balius.

So. Chicago, Ill. Draugyste Szv. Izidoriaus tures pirma dideli baliu, nedelioj, 28 d. spalio, 1906, Templin saleje, ant kampo 88 gatves ir Commercial ave. Prasides 5 val. vakare. Inženga poral 25c. Užpraszome visus aplinkinius lietuvius kuoskaitlingiausiai ant jo atsilankyti.

Dr-te Szv. Izidoriaus.

Artinasi Linksma Valanda.

Jaunu Amerikos Lietuviu Pasilinksminimo Kliubas, parenge penkiolikta baliu, nedelioj, November 4, 1906, Pulaskio saleje, 800 S. Ashland ave. arti 18tos ul. Muzike kaip ir visados bus pirmos kliasos ir prades griežti nuo penkiu po piet. Inženga tiktai 25c ypatai. Visi yra užpraszomi.

Kepurinis Balius.

Chicago. Dr-ste Szv. Mikolo Ark. tures savo treczia metini kepurini baliu nedelioj, 4 d. lapkriczio, 1906 m, Atlas saleje, 32—34 Emma st. Prasides 3 val. po pietu. Inženga vyrui su motere 25c. Visus lietuvius ir lietuvaites szirdingai kvieczia atsilankyti.

Komitetas.

Pulkus Balius.

Montreale, Kanadoje, atsibuvo 20 d. spalio. 1906, pulkus balius draugystes Szv. Kazimiero. Balius prasidejo nuo 7 val. vakare ir trauke-i iki 5 val. ryto. Susirinko pusetinas burelis lietuviu ir lietuvaicziu, teipgi ir svetimtaucziu. Buvo teipgi ir paroda — apejome kelis kartus aplink sale. Tada prasidejo prakalbos ant sales. Kalbejo draugai: Sim Kvietkauckas, apie susivienyjima lietuviu Montreale; Jonas Aleksandraviczia apie lietuviu nesusipratima ir draugystes prieszus, ir Petras Letukas, apie apleidima tevynes ir išsiskraidyma po visas szalis. Tad su muzika apsuko kelias eiles saleje ir ant galo nuejo žemesnen salen iszsigerti po kelis stiklus, po ko suszauke pilnu balsu ura, ura! Tas dailus balius atnesze draugystei apie $100 grynu pelno.

J. Draugas.

Pirmas Metinis Balius.

Chicago. Dr-ste D. L. K. Zygmanto, rengia pirmutini metini baliu, nedelioj, 28 d. spalio (Oct.), 1906, Columbia saleje, ant kampo 48tos ir So. Paulina gatviu. Prasides 5 val. po pietu. Mineta draugyste kvieczia visus lietuvius ir lietuvaites ant szio baliaus atsilankyti ir su mumis drauge pasilinksminti, nes muzikantai yra pakviesti net isz Afrikos, pas kuriuos bankrutas Stensland buvo nuvažiaves.

Komitetas.

Pajieszkojimai.

Pajieszkau savo szvogerio Juozo Lupszaiczio, Kauno gub., Raseiniu pav., Eržvilko valszczius, Neriu kaimo. Apie 6 metai kaip Amerikoje. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žinia adresu:

Hironimas Macijevskis
Box 175 Grand Works, Ill.

Pajieszkau savo tikro brolio Jono Blaževiczius, Kauno gub., Sziauliu pav., Paszuszuvos parap., Dužnagiu sodžius. Iszvažiavo isz Philadelphijos ant farmu. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žinia adresu:

Viktorija Blaževicziute
320 Wharton st. Philadelphia, Pa.

Pajieszkau apsivedimui merginos lietuvaites, be skirtumo tikejimo, nuo 20 iki 30 metu senumo. Megstanczios laisve ir skaityma, ne fanatikes. Esu 28 metu senumo, karsztas socijalistas, darbininku draugas. Praszau atsiszaukti per laiszka arba ypatiszkai adresu:

P. V. Z. Mainieris
92 Sheldon st. Hartford, Conn.

Pajieszkau savo draugu Antano Koržinskio, ir Juozapo Daržagio, abu Kauno gub., pirmutinis Sziauliu pavieto, Triszkiu miestelio, antras Vegero dvaro, Papilies parapijos, Kauno pavieto. Jie patys ar kas kitas teiksis duoti žinia adresu:

Konstantinas Tomkeviczia
P. O. Box 686 Coatesville, Pa.

Pajieszkau Amelijos Pragelienes, po antru vyru Guzauskiene. Turiu labai svarbu reikala. Ji pati ar kas kitas teiksis duoti žinia adresu:

B. J. Armonas
Box 52 Lack, Pa. No. 3 All. County

Pajieszkau merginos apsivedimui, nuo 17 iki 30 metu senumo, turinczios $1000 kraiczio, asz turiu bagota vaikina verta $3000. 2) Pajieszkau merginos nuo 17 iki 23 metu, dailaus, skaistaus veido, mylimu akiu, geltonais plaukais, 5 iki 6 pedu didumo; sau lygios. Adresas.

J. O. Agent
P. O. Box 300 Kenosha, Wis

Pajieszkau Vincento Maulio, Kauno gub., Raseiniu pav., Vitogalos kaimo Pirmiaus gyveno Coal Centre, Pa. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žine adresu:

Peter Maulis
4403 S. Wood st. Chicago, Ill.

Pajieszkau savo brolio IzidoriausFranskaus, sunaus Elijeuszo, Kauno gub., Raseiniu pavieto, Vidukles parapijos. Gyveno So. Chicagoje. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žinia adresu:

Antanas Franckus
Box 292 Indiana Harbor, Ind.

Pajieszkau savo triju draugu Augusto Plitaiczio, Juozapo Tamoszaiczio ir Jono Klimaiczio. Visi Kauno gub., Raseiniu pav., Jurbarko parap., Kažemėkiu kaimo. Jie patys ar kas kitas teiksis duoti žine adresu:

Joseph Nausiedas
6 Burleigh st. Cambridgeport, Mass.

Pajieszkau savo draugu, Leono ir Franciszkau Konceiu, Kauno gub., Telsziu pav. ir parap., Sukiniupe sodžiaus. Pirma gyveno Newark, N. J. Jie patys ar kas kitas teiksis duoti žinia adresu:

Ciprijonas Trumpal's
1417 Pacific ave. Tacoma, Wash.

Pajieszkau savo draugu, Vincento Žlabio, Antano Riczians, Stepono Dantos ir drauges Onos Jasulytes. Visi Kauno gub., Sziauliu pav., Žagares parapijos. Jie patys ar kas kitas teiksis duoti žinia adresu:

Joseph Žlabis
P.O. Box 4006 Johannesburg, Transvaal
So. Africa.

Pajieszkau savo brolio Pijuszio Kaledos. Pirmiaus gyveno Scranton, Pa. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:

Antanas Kaleda,
Neuff House Grand Lodge, Mich.

Pajieszkau savo draugo, Vinco Listaperko, Suvalku gub., Senapiles pav., Autanavos gimino, Grieszių kaimo. Antri metai kaip Amerikoje. Pirma gyveno Brooklyne, N. Y. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žinia adresu:

Andrius Kalvaitis
1330 Penn ave. Pittsburg, Pa.

Pajieszkau savo paczios Onos Kilikeviczienes, kuri mane apleido 3 d. rugsejo, 1906 paimdama su savim dvi mergaiti; viena 7 metu, tamsiu plauku, antra 5 metu, geltonu plauku. Mergaiczių vardai: vyresnes — Adele, mažesnes — France. Kas apie ja dažinos tegul duoda man žinia, už ka atlygysiu.

Kaz. Kilikeviczia
P. O. Box 432 Collinsville, Ill.

„LIETUVOS UKININKAS"

Lietuviu Demokratu Partijos Laikrasztis skiriamas Lietuvos darbo žmonems. Iszeina du kartus per savaite isz Vilniaus, Lietuvoj.

Jame telpa teisingos žinios isz visos Lietuvos ir kitu krasztu sv eto. Lietuvoj metu preke **$1.80**; Amerikoje **$2.50**

Kam yra miela prigimta szalis tevyne-Lietuva, tai užsiraszykit minetaji laikraszti, o žinosit kas ten dedasi dabartiniame revoliucijos laike. Vienas num. ant pamatymo 5 centai. Adresas:

M. J. Damijonaitis,
3120 S.Haisted st., Chicago, Ill.

A. Olševskio Naujas Namas

Ant šiaur-vakarinio kampo Halsted ir 33čios ul.

83 pėdas platus, 135 pėdas ilgas.

Šiame name talpinsis „Lietuvos" redakcija ir spaustuvė. Teipgi Lietuviškas Drapanų Štoras po vardu **The Bell Clothing Co.** Drapanų Štoras užims plotą 50x100 pėdų basemento ir pirmo floro šiaurinės namo pusės. „Lietuvos" spaustuvė užims 22x83 pėdas 1-mo ir 2-ro floro užpakalinės namo dalies. Olševskio offisas užims 30x100 pėdų kampinio offiso pirmo floro ir basemento. Ant 2 ir 3 floro bus pagyvenimai ant 9 didelių šeimynų, tinkami biznio offisams kaipo daktarams, advokatams ir tt. Kampiniame offise bus knygų štoras ir banka užkavojimui pinigų (Safety Deposit Vaults). Bankos boxai bus išrandavoti žmonėms ant užkavojimo pinigų ar kitokių brangenybių. Boxų randa $3.00 ant metų ir augščiaus.

Namas bus visiškai gatavas gruodžio mėnesyje. Kaštuos $80.000.00, o su žeme $100.000.00. Drapanų Štoras bus gatavas pabaigoje šio mėnesio.

Kaip tik namas bus gatavas, tai „Lietuvos" spaustuvė ir redakcija taps perkelta į naują namą. Senasis „Lietuvos" namas pasiliks ant išrandavojimo kam kitam.

Kas jieško geros vietos atidarymui biznio tegul paima „Lietuvos" senąjį namą, nes geresnės bizniui vietos niekur kitur negali rasti kaip šitą. Čia eina visokis biznis gerai, todėl kad arti bažnyčios. Jeigu aš per 10 metų padariau čia pinigus, kodėl tad kitas negali padaryti?

A. OLŠEVSKIS „LIETUVOS" IŠLEISTOJAS.

OFFICIAL PUBLICATION

Annual Statement of the

BANKERS SURETY COMPANY

of Cleveland in the State of Ohio, on the 31st day of December, 1905, made to the Insurance Superintendent of the State of Illinois, pursuant to law.

Capital.

Amount of Capital Stock paid up in cash	$500000.00

Income.

Premiums received during the year	159 426 71
Interest and dividends	24.407.68
Profits from sale or maturity of ledger assets over book value	1 073.92
Amount received from all other sources	2.900 88
Total Income	$180.807 99

Expenditures.

Losses paid during the year	112.711.73
Investigation and adjustment of claims	4.428.86
Commission or brokerage	21.793.47
Salaries, fees and all other charges of officers, clerks, agents and employes	40.774 28
Rents paid during the year	4.239.96
All other taxes, licenses and insurance department fees	8 069.17
Amount of all other expenditures	20.421 16
Total expenditures	$222 438.63

Ledger Assets.

Mortgage loans on real estate	75.462 00
Loans on collateral security	26 875.00
Book value of bonds and stocks	436 217.81
Cash on hand and in bank	76.049 54
Bills receivable	4.202.12
Other ledger assets	1 425.16
Total Ledger Assets	$620 231.63

Non-Ledger Assets.

Interest accrued	5 216.97
Other non-ledger assets	10 000 00
Gross Premiums in course of collection	44 279 12
Gross Assets	$679 727.72

Deduct Assets not Admitted.

Depreciation from book value of real estate, bonds and stocks	13 818.81
Gross Premiums in course of collection written prior to Oct. 1, 1905	13.562 30
Other unadmitted assets	1.425.16
Total	$28 806.27
Total Admitted Assets	$650.921.45

Liabilities.

Net amount of unpaid losses	41.410.33
Total unearned premiums	79.295 84
Commission and brokerage	7.015 04
All other liabilities	125.60
Total liabilities	$127 837 81

Miscellaneous.

Total Premiums received during the year in Illinois	$25.374.13
Total losses incurred during the year in Illinois	$ 1.328 08

Geo. H. Olmsted, Vice-president.
P. W. Harvey, Secretary.

Subscribed and sworn to before me this 13th day of January, 1909.
C. C. Lowe. Notary Public.

Aukos reikalams revoliucijinio judejimo Maskolijoj.

AUKOS „LIETUVOS" REDAKCIJON ATEJUSIOS.

Isz Lost Creek, Pa. Jonas Urbonas $1.00.

Isz Renton, Wash. Franas Leonas, A. Kalvaitis, D. Milus, M. Kalauckas, P. Maležka po $1.00; K. Butkus, F. Stankevicze, J. Burdulis, J. Paulukaitis, P. Kiejys po 50c; J. Mockus, P. Rutelionis, B. Silko, J. Vitaris, S. Akeits po 25c. Viso $8.75.

Surinkta nuo paszaliniu: V. Valeziunas $2.00; M. Kalvaitis, V. Cziauckas, Dan Hoogen po $1.00; N. Blazberg, J. Lieponis po 50c; P. Szileika 25c. Viso labo $15.00.

Praneszame savo skaitytojams, kad czjonaitinis Maskolijos konsulius persikrauste in kita vieta. Pirma buvo jo offisas 56 Fifth ave., o dabar 51 Lincoln Park Boulevard. Turinti kokius nors reikalus su juom kreipkites pas j po nauju adresu.

„Lietuvos" Iszleistuve.

Isz priežasties nesveikatos arsipduoda pigiai du nauji mediniai namai su lotais už $9000. Del artesnio dasižinokite adresu:

St. Radževicze
4634 So. Paulina st. Chicago, Ill.

Isz priežasties ligos parsiduoda pigia groserne ir buczerne, senei apgyventoje vietoje ir turinti daug geru kostumeriu. Atsiszaukite
728 Canal st. Chicago, Ill.

Parduodu labai pigiai didelia groserne su pienu skyrium, senei apgyventoje vietoje ir su daug kostumeriu. Biznis gerai iszdirbtas. Noredami arcziau dasižinoti kreipkites adresu: 151 W. Canalport ave. Chicago, Ill.

Ant pardavimo sankrova valgomu daiktu geroje vietoje, per septynis metus biznis iszdirbtas terp lenku, lietuviu, slovaku ir chorvatu; 84 kostumeriai, kuriems reikia nuvežioti. Parduoku delto, kad turiu kita bizni; visas biznis už $1700. Atsiszaukti adresu:
Fel. Nowacki
464 Pine st. Kenosha, Wis.

Ant pardavimo lietuviszka buczerne ir groserne. Geroj, lietuviu apgyventoj vietoj. Atsiszaukti pas
J. Pakalniszkis
3429 Auburn ave. Chicago, Ill.

Ant pardavimo dvieju augsztu su sklepu namas. Keturi gyvenimai 33 ×160 pedu. Randa $40. 37th street arti Halsted. Preke tiktai $3650. Atsiszaukti pas
Chas Detrich
5054 S. Halsted st. Chicago, Ill.

Pigiai geras lotas.

Geras lotas ant Auburn av., vertas $1000 parsiduoda už $700. Ant szitos ulyczios moka už lotus po $1000 ir po daugiau. Namai czia pastatyti niekada nestovi tuszti. Randos atnesza nuo 10 iki 15 procento. Pirk szita lota, pastatyk nama ir imk pinigus už randas, kaip už auksa. Dasižinok „Lietuvos" redakcijoj.
(2—XI)

Parduodu Bizni.

Didele, graži, szvarioj apylinkej bekernia. Biznis gerai einasi; vieta tirsztai apgyventa lietuviais ir lenkais. Parduodu delto, kad privatiszki reikalai priverte. Didžiausia ir daugiausiai iszvaranti duonos keptuve: per nedelia iszmaudoja 50 baczku miltu. Atsiszaukit in trumpa laika adresu;
J. Gorsky
1320 So. Front st. Philadelphia, Pa.

Ant pardavimo pigiai Candy sztoras ir kitokiu daiktu, prie pat lietuviszkos bažnyczios ant North Side. Biznis iszdirbtas ir vieta gera; randa pigi. Atsiszaukti ant szio adreso:
J. Wishnewski
221 Wabansia ave. cor Paulina st.
Chicago, Ill.

Reikalauja 50 merginu prie sijonu ir ploszcziu darbo (Skirt ant Cloak). Darbas ant viso meto. Mokestis nuo sanvaicziu arba nuo stukiu.
Independent Skirt Factory
232 W. Congress st. Chicago, Ill.

Reikalauja mebliu apmuszinetoju ir sofu dirbeju (Upholsters and Couch makers), teipgi reikalauja jaunu vaikinu norincziu mokintis amata mebliu apmuszimo. Isz pradžios vaikinams mokestis $5.00 ant sanvaites. 9 val. darbo.
Hafner Furniture Co.
2620 Dearborn st. Chicago, Ill

Reikalaujame 500 darbininku in Michigano miszkus, mokestis nuo $28 iki $35 ant menesio ir pragyvenimas, paskolinsime ant keliones isz Chicagos; 1000 vyru ir amatininku in Kalifornijos valstija, dideles mokestys, kelione isz Chicagos $33; 2000 darbininku prie geležinkelio darbu Washingtono valstijoje mokestis nuo $2.25 iki $3.00 ant dienos, kelione isz Chicagos $12; teipgi reikalaujame moteru ir merginu prie visokiu užsiemimu szitame mieste. Lietuviszkas agentas; ateik tuojaus arba raszyk, indedamas už 2c pacztine stempa atsakymui. Adresas:
J. Lucas,
666 Milwaukee ave., Chicago, Ill.

E. DEUTSCH
pardavejas
Naujausios ruszies apautuvu.
2969 Archer av. Chicago.

Musu valsbine žyme gvarantuoja už gryna, gera tavora, už gera darba ir naujausius bei gražiausius stylius. Szita teipgi patikrina ir didelis skaitlius musu pirkeju. Vieeas užsisakymas isz musu dirbtuves parodys Tamistai, kad mes tikrai isztesiame ka prižadame apie gerus czeverykus. **Mes duodame Fish Treding stempas.**

„DILGELES"

Vienintelis lietuviu kalboje satyros ir juoku laikrastis. Iszeina menesiais, gražiais paveiksleliais papuosztas. Pirmame Nr. tilpo sziokie straipsneliai: 1. Nuo iszleistuves, 2. Kas tai yra pikczierius? 3. Lietuvos dirvonuose, 4. Rasztu kratinys, 6. Kunigai seseris „Inkuria", 6. Ponas ir ubagas (elles), 7. Ir stebuklingumas ne amžinas, 8. Naujas lietuviu greitakalbis, 9. Caro malone kankiniams, 10. Isz Amerikos pudimu, 11. Isz istorijos, etc. etc. — Preke „Dilgeliu", metams — $1.00; pusmecziui — 50c. Iszleistuve labai kvieczia „Dilgeles" užsiraszyti metams, o redakcija jokiu budu neprižada, kad skaitytoju nedilgys. Adresas labai aiszkus: **Dilgeles** 1418 So. 2nd st. Philadelphia, Pa.

Donatas A. Labunskas
810 Milwaukee Ave. Room 208
(ant lenkiszko banko)

Offiso valandos: nuo 8 ryto iki 5 vakare ir nuo 7 iki 9 vakare.

Sziuomi praneszu guodojamiems viengenciams isz Rusijos, kad asz atidariau notariška offisa vedimui ir išemimui visokiu legališku dokumentu, k.t: paliudijimu paveldejimu, iszdavimo paliudyjimu iszvažiavimui in kraju, permainymo paszportu, atjieszkojimo tevu palikimo ir vedimo visokiu bylu teismuose (suduose).

Teipgi priimu visokius darbus pieszima, plianu padirbimo ir visako ineinancziu in rybas architekturos ir budavojimo. Turiu vilti, kad sanžiniszku ir teisingu savo darbu atrasiu užsitikejima ir paremima guodojamu viengenczlu.

:: UNI-VER-SAL GYDUOLES ::

Visi žmonės užsitiki mums ir musų gyduolėms, kuriems duodame teisingiausią rodą per laiška dykai.

Kaip išsigydyti Rupturą, Akių ligą, Galvos ligą. Slinkima plaukų ir Plikimą, Pučkus, Saulės įdegimą, Didervines, Niežus ir lytiškąjį bruda. Gyduolės nuo dantų geriausios už 20c. Nuo kojų užtrinų tik 10c. Mes turime apie pusę milijono laiškų su padėkavonėmis nuo žmonių visokių tautysčių. Rašyk pas mus: **J. M. BRUNDZA CO.,** 996-998 Broadway, Brooklyn, N.Y.

Atsiszaukimas.

Iszleidžiu lietuviszka „Notu Iszkala", knygele, isz kurios pats per save greicziausiai ir geriausiai gali iszmokti grajyti ir giedoti teisingiausiai isz notu. Asz mokinausi per 14 metu ir turiu paliudyjimus nuo garsiausiu muzikos mokytoju. Toje knygeleje talpinasi visokios notos, svietiszkos ir gregorianskos, grajinanczios ant visokiu instrumentu. Kas nusipirks ta knygele iszmoks isz jos tiek, kiek, iszmoketu $100.00 už lekcijas mokytojui. Knygele lietuviszkoje kalboje su pamokinimais, preke $3.00. Kos prisiuns laike 10 dienu $1.50 tas bus laimingas, nes gaus knygele už $1.50. Užtai pasiskubinkite ir nelaukite pakol kiti iszpirks arba bus dviguba preke. Pinigus siunsti pas iszleistoja adresuodami.

Jurgis Baronas
131 16th st. S. S. Pittsburg, Pa.

Skaitykite atidžiai.

Praneszu, kad iszradau vaista nuo susiszlapinimo lovoje. Iszgydau kiekviena atsiszaukusi. Vaistu preke $1 50. Asz prižadu kiekviena nagydyti in 2 dieni. Adresuokite:
J. M. Laukaitis
201 W. Center st. Shenandoah, Pa.

Naujos Fortepijonu Natos.

LietuviuHymnas. Žodziai ir melodija V. Kudirkos. (Fortepijonui priruosze A. Kaczanovskis, Ryczys, 1906. . 30c

Pinigus siuskite ant adreso:
A. OLSZEWSKI,
924 33-rd St., Chicago, Ill.

Gramatika
angliškos kalbos

Su ištarimu kiekviено angliško žodžio lietuviškai kaipo tai: beast (byst), žveris; eight (eit) aštuoni; eye (ai) akis, ir tt. 174 puslapių. su prisiuntimu $1.25

Naujas Budas išsimokinimo gražiai lietuviškai rašyti,
be pagelbos mokintojaus, 24 puslapiai, su prisiuntimu.....10c

Pinigus reik siųsti „Money Orderiu" ant šio adreso:
P. Mikolainis,
Box 15, Sta. D. New York,

Nepaprastas Pigumas Rudeninių ir Žieminių Tavorų

pas

KLEIN BROS.

Lietuviški pardavėjai Jums patarnaus: Jonas Šilingis No. 14, P. Ostrowski No. 101; J. Bajorinas No. 78; Stefa Katauskaitė No. 15 ir keletas kitų.

Vyriszki Geriausi Siutai ir Overkocziai.

Geriausi ką galima gauti, lygios ir maišytos materijos, pamušta su geriausiu importuotu serge pamušalu, tinkančiai pasiuti geriausiai išsilavinusių kriaučių, visi rankų darbo.

Copyright 1906, by The House of Kuppenheimer

Overkočiai sukirpti ir pasiuti pagal naujausią šių metų madą, ir importuotos kerzės, vaicuno ir kitokių garsingų materijų, su geriausio šilkinio aksomo kalnierium, tinkantis puikiausiems dėvėtojams, prekės nuo

$18.00 iki $35.00.

Overkočiai, geriausi overkočiai, parinktimiausių Vicumo ir mėlynų ar juodų kersey materijų, geriausiai tinkami, kirpti ir siuti geriausių amerikoniškų kriaučių, mes parduodame po

$15.00.

Siutai, dirbti iš čionaitinių ir importuotų materijų, visi ranhų darbo, lygus geriausiems kostumieriškų kriaučių pasiutiems, lygios ar maišytos materijos, lygus $22.00 siutams visoje Chicagoje

$15.00.

Moteriški Gatavi Drabužiai ir Skrybelė.

Šitas $8.00 Sijonas tiktai $5.00.
Dirbtas iš visų vienų vilnų Broadcloth, naujoje Panal išžiuroje, pilni kvoldai ant pečių, spalvos: mėlynos, rudos, pilkos ir juodos, reguliariška prekė $8.00, laike šito išpardavimo tiktai

$5.00.

$12.00 Moteriškas Ploščius $7.98.
Padirbtas iš grynų vilnų Melton audimo, gražiai apsiuvinėtas, su pyne ant pečių, pusiau pamuštas, 48 colių ilgio, reguliariška prekė $12.00, per šitą išpardavimą po

$7.98.

$16.00 Moteriškas Ploščius $10.75
Padirbtas iš geriausių importuotų grynų vilnų Kersey, viskas pamušta, pečiai, nugara ir pryšakis, apsiuvinėti diržu, gražiai išsiuvinėta apikaklė su velvetine ir aksomine pyne, prekė $16.00, dabar po

$10.75.

Apsiuvinėta Skrybelė $2.49.

Labai graži styliška velvetinė skrybelė, apsiuvinėta su kvietkomis, plunksnomis ir šilkiniais kaspiniais, reguliariška prekė $4.00, musų specijališka prekė laike šito išpardavimo

$2.49.

Naujų Rudeninių Dresių Audimai ir Szilkai.

Šilubiniai parėdai yra musų specijališkumu. Dovanas duodame prie kožnos šilubinės eilės.

Juodas Peau de Soil Šilkas, yardas pločio, sunkus audimas, geras ant abiejų pusių, labai gražios išžiuros, paprastai parduodama po $1.50, dabar tik..... **$1.18**

Londonjnis Pilkas Audimas, lygaus ir šiurkštaus išžiuros, teipgi 40 colių, visų vilnų serges, Panama ir Melrose, visokių aiškumų, daug labai reikalaujamų rudų ir vyno spalvų, paprasta prekė 75c. dabar po..... **58c**

Armure Suiting, visokiose madoje esančiose spalvose, geri rudeniui, užbaigos virže, Panama, Bengalia, Prunella, India Dryžuoti, 44 colių pločio, reguliariška prekė $1.00, dabar po..... **79c**

Broadcloth, 54 colių płočio, extra geras audimas, visokiose naujose rudeninėse spalvose, teipgi 44 colių pločio gražaus dryžuoto Prunella. paprasta prekė $1.38, dabar po **$1.00**

Fornicziai, Karpetai, Ferankos ir t.t.

už pinigus arba ant lengvų išmokesčių, didžiausiame išsirinkime.

Šitas yra geriausias pirmos klasos pečius, su 6 skylėmis No. 8 ir vieta arbatai šildyti. Šitas pečius yra geriausias ir atsakančiausias tiems, kurie reikalauja, kad pečius butų kuogeriausias ir atsakytų visokiems reikalavimams; gražiai išmargintas nikeliniais padailinimais; pečiuje galima geriausiai kepti ir virti, o ypač reikia mažai kuro, kas šiandieniniame gyvenime svarbiausia.
Parduodame po..... **$16.98**

Už pinigus arba ant lengvų išmokesčių.

"Star America" yra geriausias pečius namų šildymui, kurenti galima kietas ir minkštas anglis, su nikeliniais rinkiais ir papėdėmis, gražiai išmargintas puodas, teipgi išmarginimai ant viso viršaus, pelenų puodas raukšlėtas, šitas pečius yra didelio saizo ir paprastai parduodamas po $8.00 ir $9.00, mes parduodame po..... **$4.75**

Už pinigus ar ant lengvų išmokesčių.

Žieminiai Marškiniai.

Moteriški apatiniai aprėdalai.

Pilna skrynė 60 tuzinų moteriškų egyptiškų apatinių marškinių ir kelinių, ecru ir smetoninių spalvų geriausias audimas.
Po..... **24c**

Dvi skrynios minkštų moteriškų apatinių marškinių ir kelinių, teipgi kamzelkų, didelė sankrova grynų vilnonių kamzelkų ir kelinių. Prekė 88c. ir vilnų po..... **67c**

Geriausi grynų vilnų australiški moteriški apatiniai marškiniai ir kelinės, lengvi gelsvi ir pilki, paprasta prekė po $1.50.
Per šitą išpardavimą..... **95c**

Vyrų apatiniai aprėdalai.

112 tuzinų geriausių vyriškų apatinių aprėdalų; gelsvos, pilkos ir kupranu garnių plaukų spalvų, geriausi apatiniai aprėdalai, marškiniai ir kelinės, prekė $1.48, dabar po..... **$1.18**

1 skrynė, 40 tuzinų vyriškų sunkių apatinių aprėdalų, (dubeltavos krutinės ir užpakalio), pusvilnoniai, extra gerai padirbti, per šitą išpardavimą po..... **67c**

Čeverykai.

Važinčtojų čeverykai.

Važinčtojų aliejiniai, besiuliniai čeverykai dvigubinių padų ir užkulniai vienos skuros, kiekviena pora gvarantuota nepermerkiama ir nešiosis lyg geležiniai visokių didumų, paprasta prekė $2.00, dabar po..... **$1.50**

Moteriški Čeverykai.

Moteriški tongola skuros čeverykai dvigubinių padų ir užkulniai iš vienos skuros, visokių didumų, paprasta prekė $2.00.
Dabar tik..... **$1.39**

Vienas iš didžiausių departamentinių štorų Chicagoj. Kiekvieną kostumerį kuogeriausiai užganėdiname.

KLEIN BROS
BLOCK OF STORES
HALSTED & 20TH ST.

Musų štoras yra atdaras vakarais: Panedėlio, Seredos ir Subatos. Atėję reikalaukite lietuvio pardavėjo.

Laivu Kalendorius.

Šitas Kalendorius parodo kada, iš kur ir koki laivai išplaukia į Europą, iš kokio Porto, kokią dieną ir adyną, ir kiek kaštuoja Šifkortės nuo Porto iki Tilžės ar Eydtkunų. Norinti važiuoti į Krajų tegul peržiuri šį Kalendorių, o žinos kada ir iš kur laivą gauti ir kiek visa kelionė kaštuos.

LAIVO VARDAS	Kompanijos vardas	Portas iš kur išplaukia	Diena išplaukimo	Valanda išplaukimo	Per tiek dienų perplaukia marių	Šifkortė kaštuoja nuo Porto Tilžę	Šifkortė kaštuoja nuo Porto Eydtkunus
ARABIC	White Star	Boston Mass.	Gruodžio 6	4.30 vak.	9	36.65	36.70
AMERICA	Hamburg American	New York	Lapkričio 22	10 ryto	10	37.80	37.95
BLUECHER	" "	" "	" 1	8 ryto	10	37.80	37.95
BARBAROSSA	North German Lloyd	" "	" 23	10 "	10	38.15	38.20
BREMEN	" " "	" "	" 28	10 "	11	38.15	38.20
BRESLAU	" " "	" "	Spalinio 25	10 "	13	36.65	36.70
BALTIC	White Star	New York	Lapkričio 21	9.30 ryto	7	41.80	41.95
CELTIC	" "	" "	" 2	6 "	7	41.80	41.95
CYMRIC	" "	Boston Mass.	" 17	9 "	9	37.80	37.95
CARMANIA	Cunard	" "	" 17	10 "	7	41.80	41.95
CARONIA	"	" "	" 6	9 "	7	41.80	41.95
CAMPANIA	"	" "	" 10	12 diena	7	43.80	43.95
DOMINION	Dominion	Montreal Que.	Spalio 27	7 vakaro	10	36.65	36.70
CANOPIC	White Star	Boston Mass.	Lapkričio 17	10.30 ryto	8	37.80	37.95
CANADA	Dominion	Montreal, Que.	" 10	2 vakaro	8	36.65	36.70
CASSEL	North German Lloyd	Baltimore Md.	" 28	2 "	14	36.65	36.70
CEHEMNITS	" " "	New York	Gruodžio 6	10 ryto	10	38.15	38.20
EMPRESS OF IRELAND	Canadian Pacific R.	Montreal, Que.	Lapkričio 2	3 diena	6	37.90	37.95
EMPRESS OF BRITAIN	" "	" "	" 16	8 ryto	6	37.90	37.95
ETRURIA	Cunard	New York	Gruodžio 15	2 diena	8	41.80	41.95
FRIESLAND	American	Philadelphia Pa.	Spalio 27	10 "	8	36.65	36.70
FINLAND	Red Star	New York	" 27	12 diena	8	39.80	39.95
FRIEDRICH d. GROSSE	North German Lloyd	" "	Lapkričio 22	10 ryto	10	38.15	38.30
HAVERFORD	American	Philadelphia Pa.	" 24	10 "	9	36.65	36.70
HALLE	North German Lloyd	Baltimore, Md.	" 7	7 vakaro	14	36.65	36.70
IVERNIA	Cunard	Boston Mass.	Spalio 30	8 ryto	9	36.30	36.45
KRONPRINZ WILHELM	North German Lloyd	New York	" 27	12 "	7	44.15	44.20
KAISER WIL. d. GROSSE	" " "	" "	Lapkričio 6	10 "	7	44.15	44.20
KAISER WILHELM II	" " "	" "	" 20	9 ryto	7	44.15	44.20
KROONLAND	Red Star	" "	" 20	9 ryto	8	39.80	39.95
KAISER. AUG. VICTORIA	Hamburg American	" "	Lapkričio 8	9 "	10	37.80	37.95
KENSINGTON	Canadian Pacific	Montreal Que.	" 17	švitant	8	36.65	36.70
LAKE CHAMPLAIN	" "	" "	Spalio 29	7 "	9	36.65	36.70
LAKE ERIE	" "	" "	Lapkričio 10	7 "	9	36.65	36.70
LUCANIA	Cunard	New York	Spalio 27	12 diena	9	43.80	43.95
MAIN	North German Lloyd	" "	Lapkričio 24	10 ryto	13	38.15	38.20
MAJESTIC	White Star	New York	" 31	10 "	7	43.80	43.95
MERION	American	Philadelphia Pa.	" 10	10 "	9	36.65	36.70
MANITOU	Red Star	" "	" 23	10 "	8	32.80	39.95
NECKAR	North German Lloyd	Baltimore Md.	" 21	2 vakaro	14	36.65	36.70
NEW YORK	American	New York	Lapkričio 17	9.30 ryto	7	43.80	43.95
NORDLAND	"	Philadelphia Pa.	Gruodžio 1	10 "	9	36.65	36.70
OTTAWA	Dominion	Montreal Que.	Spalio 20	7 "	10	36.65	36.70
OCEANIC	White Star	New York	Lapkričio 7	9 ryto	7	43.80	43.95
PHILADELPHIA	American	" "	" 3	9 "	7	43.80	43.95
PENNSYLVANIA	Hamburg American	" "	" 17	5 "	14	37.80	37.95
PATRICIA	" "	" "	Gruodžio 1	5 "	14	37.80	37.95
RHEIN	North German Lloyd	Baltimore Md.	Spalio 31	2 vakaro	14	36.65	36.70
SAXONIA	Cunard	Boston Mass.	Lapkričio 13	7 ryto	9	36.30	36.45
SEMLAND	Red Star	New York	" 14	3 vakaro	7	39.80	39.95
SAINT LOUIS	American	" "	" 24	9 vakaro	8	43.80	43.95
SOUTHWARK	Dominion	Montreal Que.	Lapkričio 3	7 "	10	36.65	36.70
SRAF VALDERSEE	Hamburg American	New York	" 3	6.30 ryto	10	37.80	37.95
TEUTONIC	White Star	" "	" 14	10 ryto	8	43.80	43.95
UMBRIA	Cunard	" "	Lapkričio 3	7 "	8	41.80	41.95
VADERLAND	Red Star	" "	Gruodžio 5	7.30 "	8	39.80	39.95
WESTERLAND	American	Philadelphia Pa.	" 3	10 "	9	36.65	36.70
ZEELAND	Red Star	New York	" 7	8.30 "	8	39.80	39.95

Virš parodytos prekės yra už vandenį ir Prusų geležinkelį, be Amerikos geležinkelio. Žemiau parodytos prekės yra už Amerikos geležinkelį nuo:

Chicagos į New Yorką	$16.00
" " Bostoną	$16.00
" " Philadelphią	$15.50
" " Baltimorę	$15.00
" " Montreal	$15.00

Pridėk Amerikos geležinkelį prie vandenio prekių ir matysi kiek kaštuos visas kelias nuo Chicagos iki Tilžės ar Eydtkunų

Iš Chicagos reikia išvažiuoti 2 dienoms pirm laivo išplaukimo. Trukiai iš Chicagos išeina 3 val. po pietų.

Ar gali kur nors rasti daugiau laivų kaip pas mus? Ne! Mes turime dar daug daugiau laivų, tik del stokos vietos visų sutalpinti negalime. Musų šifkorčių prekės yra teip pigios kaip pačios kompanijos ofisuose. Jeigu kur nors ant šių laivų gausi šifkortę pigiau kaip pas mus, tai mes duosime tau $50.00. Pamėgink ir persitikrink.

Tiek daug teip greitų laivų ir teip teisingų prekių niekur nerasi kaip pas:

A. OLSZEWSKĮ
924 33rd Street, Station 60, Chicago, Ill.

Kas nori važiuoti į Krajų, tegul ateina pas mus, o čia visada gaus savo laike greitą ir gerą laivą.

ADRESAI
CENTRALIŠKU VIRŠININKU SUSIVIENYJIMO LIET. AMERIKOJE:

Prezidentas = P. W. Birštonas
205 W. Oak St., Shenandoah, Pa.
Vice-Prezid. = J. Tarella,
22 Star St., Ansonia, Conn.
Sekretorius = M. J. Damijonaitis,
3120 So. Halsted St., Chicago, Ill.
Kasierius = J. Skrilulskas,
26 Broad St., New Britain, Conn.

KASOS GLOBĖJAI:
A. Ramanauskas, 10 Henderson St., Somerville Sta. Boston, Mass.
A. J. Povilaika, 824 Bank St., Waterbury, Conn.
Knygius = M. Paltanavičia,
28 W. Broadway So. Boston, Mass.

NAUJI TAUTISZKI PAVEIKSLAI.

Dabar tik išėjo iš po spaudos labai gražus tautiški Paveikslai (abrozai).

1, Didis Lietuvos Kunigaikštis Vytautas.

2, Didis Lietuvos Kunigaikštis Keistutis.

3, Didis Lietuvos Kunigaikštis Algirdas.

4, Didis Lietuvos Kunigaikštis Gediminas.

Paveikslų miera 22x28 colių.

Prekė 35c kožnas.

Nusipirk po vieną šių paveikslų, o galėsi gražiai papuošti savo ruimą.

Prisiųsdamas pinigus adresuok:
A. OLSZEWSKI,
924 33rd st., Chicago, Ill.

Dr. Chas. Z. Urnich,
Lietuvis.
Akiu ligu Specialistas-Optikas.
Pasekmingai gydo akiu ligas, atgriebia nuo apakimo, atitaiso žvairas akis, prirenka akinius silpnoms akims, praszalina galvos skaudedejimus. Kasdien ir nedelioms nuo 9 ryto iki 4 val. vakaro arba raszyk 43—45 La Salle st. Chicago.

Kur gali gauti „Lietuvą"

„Lietuvos" redakcija turi savo agentus Brooklyne, Philadelphijoj, Baltimorej, Bostone ir Brocktone.

Sztai agentu adresai.

Brooklyn, N. Y.
E. Froomes, 73 Grand st.
A. Dirželaitis, 155 Metropolitan ave.
Philadelphia, Pa.
M. A. Ignotas, 1028 So. 2-nd St.,
Jos M. Smolenski, 783 So. 2nd st
Baltimore, Md.
Wm. J. Morran,
S. E. Cor. Sharp & Camden str.
F. Bakutis, 521 Columbia ave.
Brockton, Mass.
Jonas Pocius, 14 Intervalle st.

Pas szituos agentus gausite „Lietuvą" už 5c. kas subata.

"Lietuvos" Agentai.

NEW YORK, N. Y.
A. Lesniewskis, 144 E. Houston St.

So. BOSTON, MASS.
Nikod. Gendrolis, 287 3-rd Street

NEWARK, N. J.
V. Ambrazeviczia, 178 Ferry st.
A. Stanelis, 66 West St.

BROOKLYN, N. Y.
Stan. Rinkewiczius, 73 Grand st.

SHENANDOAH, PA.
Andrius Macxis, 131 S. Main st.

WATERBURY, CONN.
Vincas Žubrickas
Jonas Žemantauckas, 39 W. Porter St.

NEW BRITAIN, CONN.
M. J. Cheponis, 21 Pleasant St.,

BALTIMORE, MD.
L. Gawlis, 2013 N. Washington st
Jonas Želvis, 711 W. Lombard st.

PHILADELPHIA, PA.
M. A. Ignotas, 1028 So. 2nd St.

PITTSBURG, PA.
Jonas Ignotas, 13 Diamond Square S.S.
I. M. Maskelinnas, 2137 5-th Ave.

ELIZABETH, N. J.
Wm. Boczkus, 211 First st.

WESTVILLE, ILL.
V. S. Kreivenas.

KENSINGTON, ILL.
Mikolas Valackas, 2461 Kensington ave.

BROCKTON, MASS.
Petras Marcinonis, 63 Blendale, St.

MINERSVILLE, PA.
Juozas Ramanauskas,

SPRINGFIELD, ILL.
J. Klembauskas, 7 Millrow

WILKESBARRE PA.
A. P. Aleck, 71 N. Hancock st.

WORCESTER, MASS.
Ant. Bernotas, 12 Harlem st.

GILBERTON, PA.
J. Ambrazeviczius, Box 4

PITTSBURG, PA.
Fort. J. Bagoczius, 1914 Ann St.

NEW HAVEN, CONN.
K. Blažaitis, 524 East St.

MOUNT CARMEL, PA.
Jonas Banis Box 541

Keliaujanti Agentai.

Jur. Kazakeviczia
Joseph Petrikis,
S. J. Kasputis
Felik. J. Galminas
Stanislovas Valaskas.

Pinigų Prekė.

Iki 500 rublių, rublis po..... .52½
Nuo 500 iki 1000 rublių, rublis po.....52
Virš 1000 rublių, rublis po.....51½

Prie kiekvieno siuntinio reikia pridėti 30c ant pačto kaštų.

Jei norite, kad pinigai greitai ir gerai suvaikščiotų ir niekur nedutų, tai siuskite per "Lietuvos" redakcija, adresuodamis

A. OLSZEWSKI
924 33rd Street Chicago, Ill

Saugiau ::: NEGU ::: BANKOJE!

GYVENK VIENOJE IR ISZRANDAVOK ANTRA.
Už $2.700 iki $3.500 gali-pirkti viena isz

50 Nauju Dviem Auksztais Namu.

Arti Western Electric Co., Sears Roebuck Co., National Melleable Castings Co., Winslow Broliu ornamentaliszku geležiniu darbu ir amerikiniu spiraliszku dudu iszdirbiniu.

20.000 Darbininku Žmoniu. $300 inmokesties.

Liekinys po $32.00 kas menesis, imant paluki drauge. Randos $30.00 ant menesio; 5 ar 6 kambariais trioba su suksztu ir 7 pedu ponamiu su iszlietais pamatais. Georgijos puszies apdabai; maudykla, szsiltas ir szaltas vanduo. Visoki pagerinimai intaisyti ir apmoketi.

14ta Gatve ir 49ta Avenue.

Lotai Granto Žemiszkosios Bendrijos Podalyj neužilgio pakils savo verteje. (Dovydas B. Lyman, globejas. Willard T. Block, iždininkas).

Mes parduodame juos dabar po $450 ir daugiau už Lota $50.00 inmoketi, likusiejie $10.00 kas menuo.

Penki centai nuvažiuoti in viduri miesto.

ISZIMTINIAI AGENTAI

Knott, Chandler & Co.

110 Dearborn Street.

Vietinis Ofisas: 12ta ul. ir 49ta ave. Atdaras kasdien ir nekelioms. Jas. E. Hildreth, užveizda, savinybes skyrius. Lietuviszkas Pardavejas buva visada ant vietos; jis visame jums patarnaus.

Pinigus paskoliname budavojimui.

AŠ ATGRIEBIU SERGANČIUS VYRUS.

Nelauk, kol tavo visas organizmas bus apimtas ligos, kol tavo nervu organizmas bus suardytas, pristelgtas ir tu pastosai fiziszkai ir protiszkai sunykusiu, netinkanciu prie darbo, mokslo ar draugijiniu pareigu ir privalumu gyvenimo. Nežinomas, netinkantis, ar blie kokis gydymas gali tik užkenkti. Arsziausi atsitikimai, kuriuos asz gyžiau, buvo tie, ką buvo gydyti neatsakancziai pirma mangs, kiti buvo apluoszinti ant viso ju gyvenimo del netikusiu chirurgiszku taisymu. Asz gydau atgriebdamas ir užlaikydamas. Asz neskelbiu piaustymo ir naikinimo, kad atsiekti greita iszgydyma. Kožnas sergantis vyras priklausio nuo saves, kad buti iszgydytu gerai ir pridera czziai. Asz iszgydau ant visados.

UŽNUODIJMA KRAUJO su 30 dienu be gyvsidabrio ar potaszo.
HYDROCELE su 24 valandoms be operavimo.
SZLAPYKLINES KLIAUTYS su 10 dienu be piaustymo ar skausmo.
ECZEMA, spuogai, dedervines, niežai ir visokios odos ligos iszgydomos greitai ir visiszkai.
NUŽUDYMAS VYRYBES atitaisoma su 14 dienu.
INKSTU, PUSLES IR PROSTATINES LIGOS. Mes iszgydome visokia iritacija, tanku szlapinima, užsistojima, skaudejima strenu, menka begima ir kstariszka stovi.
ALMANCZIOS OBOS. Mes nepalaisome, kaip ligaligos bus stoveje, ar kokios jos, musu budas gydymo iszdiovine jas tuojaus.

D-ras LORENTZ 614 Penn Ave. Antros lubos nuo prystakio Apžiurėjimas ir patarimas dykai. **PITTSBURG, PA.**

Ofiso valandos: Nuo 9 ryto iki 9 vakaro šiokiomis dienomis; nuo 9 ryto iki 4 po pietų šventdieniais. Parašyk, jei negali ateiti į ofisą.

LIETUVIU GYDYTOJAS

A. L. Graiczunas, Ph. G. M. D.

3202 S. Halsted st., kerte 32os gat., Chicago, Ill.
Tel. 7399 Yards.

Lietuvisi, nesiduokite save apgaudineti visokiems profesoriams ir szundaktariams, pas kuriuos tik pinigus sukiszate, o sveikatos ir telsingos rodos negaunate. Jei sergi kokia liga, eik pas Dr. A. L. Graiczuna, jis duos tau teisinga roda **DYKAI**, ir pasakis ar galima iszgydyti ir kaip ligal gydymas trauksis.

Dr. A. L. Graiczunas nesuvadžiojo dar jokio ligonio ir isz pirmo pamatymo pasako, ar ligonis yra iszgydomas, ar ne; kuri apaima iszgydytu, iszgydo greitai ir už maža užmokesti, turedamas metine alga nuo ligonbuczio ir nerefkalaudamas savo užsilaikymui ligonio kiszenius tuszting.

Gydo visokias ligas be skirtumo: Vyriszkas, moteriszkas ir vaiku ligas.

Nelszteklingus gydo ir reikalui parejus operacija padaro **DYKAI** nuo 8 iki 9 val. ryto kasdien.

Valandos priemimo ligoniu kasdien ir nedelioms: Nuo 8 iki 10 val. ryto; nuo 12 iki 1 val. po pietu ir nuo 6 iki 10 val. vakare.

Degtine! **MORRIS FORST & CO.** Slyvine!
COR. SECOND AVE. & SMITHFIELD STREET
PITTSBURG, PA.

Mes esame pagarseje po visas Suv. Valstijas, kad parduodame geresne degtine pigiau negu koki nors kita firma ar degtines krautuve Amerikoj.

Mes apmokame visas siuntimo leszas (kasztus) in rytus iki New Yorko ir in vakarus iki Chicagos ant pirkiniu virszaus $5.00. Jeigu parsieina toliau siusti, duodame 10 nuoszimti, idant tuomi pirkejas parsiunsdinimo leszas galetu apmoketi.

Orderiuojant siunskite pinigus-registruotame laiszke ar per Money Order ant varko **Morris Forst & Co., Cor. Second Ave. & Smithfield St., Pittsburg, Pa.**

Parsiisunsdinkite musu privatiszkaji prekiu surasza. Kalbame visose kalbose.

Morris Forst & Co.
Vynas! COR. SECOND AVE. & SMITHFIELD STREET Torkoly!
PITTSBURG, PA.

NAUJI TAVORAI NAUJOS PREKES Naujas kataliogas!

Pranešu Tautiečiams kad reikalaujant gerų daiktų, k. t. Laikrodėlių, Lenciugėlių, Žiedų, Fonografų, Armonikų ir kitokių visokių daiktų. Pirma negu eisite pas svetimtautį, užeikite pas mane; iš kitų miestų parašykite laišką paćuodami savo adresą, tai prisiųsiu savo krautuvės NAUJA KATALIOGA lietuviško kalbo dovanai, katrame yra šimtai visokių daiktų paveikslai ir (kainos) prekės.

Iš kitų miestų, apsteliavimus atlieku teisingai ir greitai pasiunčiu per Expressą arba pačtą. 5 metai praktikos ir teisingo vedimo prekysios, yra mano davadu.

M. J. DAMIJONAITIS,
3120 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILLINOIS.

Drukuojamos Maszinos Pigiai!

Dabar yra gera proga pirkti pigiai Drukuojama Maszina.

Maszina Odell Typewriter No. 4, kurios ikszioliei preke buvo $10.00, dabar ja galite pirkti už.....**$6.95**

Mat mes nupirkome szitu maszinu 1000 isz vienos subankrutyjusios firmos pigiai, todel galime ir parduoti jas pigiai. Maszinos yra naujuteles, tik ka isz fabriko paimtos.

Kas reikalaujate geros drukuojamos maszinos, tai pirkite dabar pakol pigios, nes kaip szi 1000 iszparduosime, tai jau kitu teip pigiai negausite.

Kitas reiks pirkti isz fabriko, kur jos kasztuoja po $10.00. Taig pirkite dabar pakol pigios yra.

Gausite jas po $6.95 pas:

A. OLSZEVSKI,
924 33rd St. Chicago, Ill.

Ant 17 Akmenu Railroad Laikrodelis

Patentuotas reguliatorius, ausukia užsukamas ir nustatomas, vyriszkas ar moteriszkas, 18K auksuotas, dvigubi „Hunting" lukszta, graži iszkvietkuotas. Tikrai geras laika rodo. Yra visur vartojamas geležinkelio tarnu, kaipo geriausiai laika laikantis; gvarantuotas ant 25 metu. Szy laikrodely pasiunsime C. O. D. ant kiekvieno adreso, su pavelyjimu iszegzaminuoti. Jeigu bus toka kaip raszome, užsimokek expresui $5.75 ir atvežimo kasztus ir paimk laikrodely, jei ne, nemokek ne vieno cento. Atminik, kad už toki pat laikrodely kitur mokesi $20.00. Prie laikrodelio dar pridedame 14K auksinta labai grażu lenciugely su kompasu dykai.

Excelsior Watch Co.
900 Central Bank Bldg, Chicago.

EIKITE PAS DR. B. M. ROSS

SU SAVO NESVEIKUMAIS

o jis jumi išgydys. Yra vienas iš pasekmingiausių gydytojų Chicagoj. Turi 22 metu patyrimo. Išgydo svaigimą, užimą ir skaudėjimą galvos, prastą atmintį, negalėjimą suvienyti mislių ant vieno dalyko, slinkimą plaukų, silpnumą ir įdubimą akių, pajuodavimą paakių, spuogus ir plėmas ant veido ir kuno, kataro nosies ir gerklės, užimą ir spingimą ausyse, sunkumą ant krutinės ir skausmą duobiukėje, negalėjimą valgyti, atsirugimą vėju ir skystimu, plakimą širdies, dusulį, greitą nuilsimą, gumbą, užkietėjimą viduriu, skaudėjimą strėnu ir kaulų, reumatizmą, drebėjimą kraujo ir jausmą bėgiojimo po skura kas yra ženklu nervų silpnumo, inkstų ligas, kraujo užnuodyjimą, paslaptingas ligas kaipo tai: šankerį, syfilį ir triperį, nesveikumus kylančius nuo patžagystės jaunose dienose, naktinius ir dieninius nubėgimus sėklos, nerviška nusilpnėjimą, išsigandimą, baisius sapnus, gėdingumą, nusiminimą, susišlapinimą lovoje ir šeip tankų šlapinimą, silpnumą lytiškų dalių, kylą, silpnumą kuno, patrukimą, kiaurąjį kaltuną, rožę, niežus, sunkumą kojose, nutirpimą dalių kuno ir tt. Jeigu turi nors vieną iš virš paminėtų nesveikumų, tai tuojaus kreipkis pas Dr. B. M. Ross, kuris yra specijalistu, jis tau duos teisingą ir gerą rodą. Yra ypatingai pasišventes išgydyme ligų kurių paprasti daktarai neinstengia išgydyti. Noredami rodos per laišką, įdėkit keletą markių ant atsakymo.

DR. B. M. ROSS 167 DEARBORN ST. CHICAGO, ILL.
ANT KAMPO MONROE STREET, UŽSIKELK ELEVEITORIUM ANT 5TO FLORO

OFISO VALANDOS:— Kasdien nuo 9 ryto iki 4 po piet. Vakarais, Išskyrus Utarnįką ir Ketvergą, nuo 7 iki 8. Nedėliom nuo 10 iki 12.

Lietuwiszka Aparatu Dirbtuwe.

Guodotinoms tautiszkoms ir bažnytinems Draugystems iszdirbau- **Karunos, Amerikoniszkas Weilawas, Szarpas, Juostas, Kukardas, Zenklelius, Kepures ir del Marszalku parodus.**

Guodotiniems Kunigams iszdirbau- **Kapas, Arnotas, Dalmatikus, Albas, Stulas** ir wisus bažnytinius paredus. Visoki darbą atlieka artistiszkai in laiką.

Noredamos guodotinos Dr-tes, arba guodotini Kunigai, kad Jusu darbas butu prideranczial atliktas ir tuom suszelpti savo tautetę, paweskite ji tikrai lietuwaitiai,

T. ANDRUSZEWICZ & CO.
115 W. Division St., Chicago, Ill.

Vyrams Tiktai!
Kaip busi Chicagoj tai atsilankyk in
GALERIJA MOKSLO
344 South State St. Chicago, Ill.
Ineiimas Dykai.

Patemyk stebuklus Osteologijos
" " Fiziologijos
" " Neurologijos
" " Pathologijos

Mokykis pradžia į nogiszkos rasos nuo lopszio iki grabui.

Milžiniszkumai ir keistumai gamtos.

Atdara kasdien nuo 9 ryto iki 12 vid. vakaro. Paprasztyk dažiuretojo prie duru - lietuviszkos Knygos, visai dykai. Atlaisztokit szimdien.

344 South State St. arti Harrison CHICAGO, ILL.

[Laboratory 313 Bedford Ave.]
Geriausia gydomoji laikymo plauku.

musu vaistai yra pasekmingiausi, gydo daugybe ligu. Plaukus tikrai atauginu, aluksima, pleiskanas, papuerkus ir daugei kitu ligu su naujan siu budu Radikal gydymas. paraszykite pas

Prof. J. M. Brundza
New York &Brooklyn, U. S A

Ar nori gera ir geroje vietoj Lota?

Jei teip, tai pirk lota ant Auburn ulyczios arba ant 33rd ul. prieszai szv. Jurgio bažnyczia. Lotai dideli, turi dvi alles, gražioje, ramioje, lietuviu apgyventoje vietoje, prieszai lietuviszka bažnyczia.

Lotu prekes nuo $900 ir augszcziau.

Szie lotai už metu bus verti $1200. Yra tiktai 19 lotu ant pardavimo. Pasiskubinkite kas norite ingyti gera, geroje vietoje lota, pakol dar yra isz ko pasirinkti.

Lotu agentai:
A. Olszewskis, 924 33rd St.
Felix J. Wengierski, 3137 S. Morgan st.
J. M. Tananeviczis, 3244 S. Morgan st.

Dr. J. Kulis

Lietuviu Gydytojas ir Chirurgas
3255 S. Halsted st., Chicago, Ill.

Gydo visokias ligas moteru, vaiku ir vyru. Tapigi turi didele praktika ir gydo pasekmingai visokias limpanczias, užsisenejusias ir paslaptingas vyru ligas. Daro operacijas pasekmingai.

KOZMINSKI & YONDORF,
78 Dearborn st.
Bankieriai.

Mes skolijame PINIGUS ant turtenybiu ir jei tu rengiesi turtenybe pirkti mes su džiaugsmu prigelbesime, paskolindami tau dali pirkiniio pinigu. Greitas veikimas. Lengvos iszlygos. Agentai apmokami dosniai.

Dr. O. C. HEINE
DENTISTAS

OFFISAS—Kampas 31-mos ir South Halsted Gatviu ::::::
CHICAGO, ILL.
GYVENIMAS VIRŠZUI APTIEKOS

TRAUKIA DANTIS BE JOKIO SKAUDEJIMO, INSTATO NAUJUS, AUKSINIUS AR KOKIUS KAS NORI. DARBA GVARANTUOJA. ::

JEIGU SLENKA PLAUKAI

tai nelauk kol jie visiszkai nuslinks. Dailus, tankus ir ilgi plaukai padabina žmogu ir yra didžiausiu grozybes turtu. **John's Hair Invigorator** sulaiko slinkima plauku, sutvirtina szaknis, nustoja spartu augima ir vieton iszpuolusiu atsaugina naujus, szvelnius, dailius ir ilgus plaukus. Iszmaikina pleiskanas ir visokius neozystumus galvoje. Žilus plaukus sugrąžina iš naturaliszka parva. Tukstanczial žmoniu apaisangojo nuo prapilkimo vartodami John's Hair Invigorator. Kam vaikszczioti su nedailiais, retais, nutrinzausiais plaukais ar prapilkusia galva kad galima užsiauginti dailius ir ilgus plaukus. Preke $2.00 už butely. 3 buteliai už $5.00. Didelis gydomoju kataliogas dykai.

John's Supply House, 22 Sta. H, Chicago

Lietuviu Daktaras

Marija Dowiatt

Kauno gubernijos, Szlauliu pavieto.
723 W. 18th st. Chicago, Ill.
Telefonas Canal 1208. Telefonas Canal 7082.
Telefonuot galima isz kiekstenos aptiekos. Pagrizo Chicagon ir pradejo gydyma ligoniu kaip pirmiaus ant seno adreso.

Raulai kur tu begi? Nugi pas Petra Szleki nes labai iszirosztkes, o pas ji galima atsivedyti, nes jis turi puiku ir szalta bavarska alu, gardžia ruska ocziszczena arielka, cigarus net isz Havanos, o iszsigerus gauni žmogus puiku užkandi kiekviena diena, tai jau ilgiau su tamista kalbeti negaliu. Lik veikas turiu skubintis. Prie to jis turi puikia sale del vesiliu ir mitingu ir paklauso kiekvieno, o ypacz už tlumocziu susikalbeti angliszkai. Ateikite pas mane, o asz jum patarnusiu už dyka visokiuose reikaluose ir provose. Atvažiave isz kitu miestu galite gauti pas mane geriausia nakvyne.

Petras Szlakis,
3321 Auburn av., Chicago, Ill.
(Tarpe 33-ios ul. ir 33-io P.)
Telephonas Yards 6012.

Pasirodavyk su Lietuviszku Daktaru

..... pas .....

Chicago Medical Clinic

344 So. State St., Chicago, Ill.

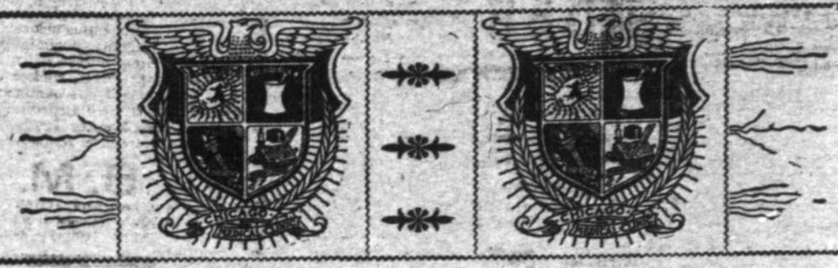

Silpni, Nerviszki ir Serganti Vyrai.

Jeigu esi apimtas kokia liga, ar ligų komplikacijoms, tu turi rašyti arba atsilankyti pas mus pirma, męs gvarantuojam nuodugnį išgydymą, kuris pasiliks amžinai, jeigu rasime tavo ligą išgydomą.

Ar tu esi nerviškas ir nusiminęs, nusilpnėjęs, nuvargęs rytmetyj, truksta ukvatos, greitai pailstantis, gėdingas, piktu išrodantis, neužsitikintis, nusigąstantis, nespakainas ir užerzinantis?

Ar atmintis prasta, lenki draugiją, truksta energijos ir sveikatos, turi juodus paakius, pučkus, plėmus ar kokius nors pratrukimus ant skuros, nemorališkus sapnus, nubėgimus sėklos, patrotytą vyriškumą, lytišką nusilpnėjimą, neišsivysčiusias ar šaltas privatiškas dalis, nusistojimą šlapume palaikius per naktį, skausmą strėnose, inkstų ar puslės ligą, Puletekį, Pašididinimą Gyslių ar. Užakimą Varpos?

Jeigu turi, męs gvarantuosim amžiną ir užtikrinantį išgydymą, jeigu męs rasime kad tavo liga yra išgydoma. Kožna periškada vedusiam gyvenime bus prašalinta. Rašyk pas mus prašydamas klausymo lakšto. Ligoniai yra gydomi su didžiausiu pasisekimu per laiškus. Gyduoles siunčiame be atkreipimo atydos, po visas dalis pasaulės.

Raszyk klausymo lakszto ir gausi rodą.

Offisas atidarytas kožną dieną nuo 10 ryto iki 4 po pietų ir vėl nuo 6 iki 7 vakare. Nedėliom ir Šventadienom nuo 10 iki 12.

Chicago Medical Clinic,

344 S. State Street, arti Harrison ul., CHICAGO, ILL.

VAISIAI SVEIKATOS.

Kaip sumanus Ukininkas pritaiko gerą sėklą paset i tinkančia žemę, --- kurie gražiai sudygsta, gerai auga ir gausius vaisius atneša -- taip lygiai sumanus Daktaras Profesorius su Specialistais pritaikant gerai, tinkamus vaistus prie ligos ir visu silpnybiu --- vartojant, užmezga išgydima, augina pajegas ir išduoda vaisius sugrąžynant gera sveikata.

Svejkata tai didžiauses turtas žmogaus. Bet patekus i nelaime ligos, reik but labai atsargiu, kad nepatekt i šundaktariu pinkles, kurie, po visokiais išmislytais vardais dengdamiesi skelbiasi, lygei reik ir sergetes: kurie vadinasi — viens ir tas pats daktaras — ant visokiu ligu specialistas, bet teisyngai negali but ne ant jokios ligos specialistu, jei ant visu esąs; kaip ir kvarbuotas patentuotas vanduo vadinamas vaistais vinais ir balsamais, ne jokios ligos išgydit negali.

Nuo tokiu šaldru gydimo, jei ligonis neatsivaduoja smerčiu, tai liekasi visai sukliuręs ant sveikatos.

Nors ir tada jeigu dar atsiduos globan tikro moksliško gydimo su pagelba tikru vaistu, kad ir su dideliu pasidarbavimu kovoje su liga, bet sumanus Daktarai tikri Specialistai ir Profesorius — pergali ligą sugrażynant gerą sveikata.

Per tai, jei jautiesi savije koki nesveikumą, tai geriause iš kart kreiptis, prie geru Daktaru ir tikru Specialistu, kurie beabejones visokias ligas išgydo ir jau šimtams tukstančiu žmoniu sugrażyno ir kasdien sugrażyna sveikata, tai yra visiems geriause žinomas **Dr. E. C. COLLINS MEDICAL INSTITTTE,** kureme yra Daktaras Diplomuotas Profesorius ir ant kožnos ligos tikri Specialistai Daktarai, nes atsišaukus žodžiu ar per gromatą — aprašant ligą, liekasi po vadovystę Profesoriaus ir Specialistus ištyrta ir pritaikiti gryni tikri vastai prie ligos ir visu silpnybiu; kokie tik yra žinomi daktariškam mokslui, kokius tik žeme ir gamta išduoda, o ypatingai paties Instituto Labatorijos išrandami, kuriuos prisiuntus, pagal pamokinimus vartojant, nesveikasis apturi savo gerą pirmutinę sveikat , kaip pirmiaus niekad nesirgęs; per tai ne dovanai tą Institutą visi ir vadina **VAISIUM SVEIKATOS.**

Kad toks gydimas daugiausia vaisiu sveikatos išduoda, tai iš daugybes nuolatiniu padekavoniu, pagal prašyma išgyditu, koleta patalpiname, štai je pats kalba;

Mielas Daktaria Profesoriau!

Jau kaip Professoriui žinoma, kad labai sirgau ant kataro plančiu, trumpo kvepavimo, skausmu ir diegliu krutinej, bjauraus skrepliavimo, skaudėjimo, ir svaigimo galvos, kaip ir vaikščiojanti reumatikos dieglai po visą kuną. Nors pas daugeli daktaru gydžiausi ir visokiu liekarstu prigeriau, bet vis man darosi arsiaus, taip kad jau buvau visai nustojas vilties išgydimo. Skaitant Jus apgarsinima po antgalviu „**Saltutis Sveikatos**" ir atradau kad Jus išgydyte visokes ligas, prašvito mano akis ir viltis kad dar galiu but sveiku ir išgyditu. O kaip tik per laišką aprašiau savo liga ir kankinimus, tad liekarstas kurę Jus atsiuntetę ir suvartojau tuos vaistus pasijutau didelį pageridinima ant sveikatos bet kad dar ne suvisai buvau pilnai sveikas kaip pareikalavus atsiuntet. dar vaistu. tai tuos paskutinius suvartojas. pasilikau sveikas kaip niekad nesirgęs ir dabar esu persitikrenęs kad likausi pamatilkai išgydytas ir liga neatsinaujis. Siuučiu širdingiausę padekavoniu už sugrażinima sveikatos. linkedams Jums ko didžiausios laimes; ir kad gelbetumet mus brolius nuo kankiniu ligos.

Su guodone dekingas
M. A. Degutis, box 84. Pickering, La.

Daugatingas Profesoriau Instituto!

Kaip Jums žinoma nuo pirmiaus aprašytos mano ligos, kurie per du metus kankino, viderių sloga, skaudejimas po krutinę, širdies liga su abelnu nusilpnynejimu kaikuo, galvos svaigimas, negalejimas kvapo atgaut, vaikščiojanti dieglei po visą kuną dusinant ir skausmingu nereguliariszku menesiniu ir tekjiamas, baltuju andrapanu — nors gydžiausi pas dangeli daktaru, bet tolianus pasveikimo, mano ligą vis eio blogin, ir viltis išgyjimo nustojau. Bet kaip parašiau Jums apie liga ir atsiustus vaistus emiau vartot, iš kart pasiutau savije kaip ir revoliuciją, bet tolaius vartojant jaučiaus lengviau ir geriau ir kaip suvartojau paskutinius, pasilikau sveika kaip niekad nesirgus, nors jau praejo 5 nedelios esu persitikrinus, kad mano liga pilnai išgydita. Už toki skarba sveikatos tukstančiais kartu dekavoju, nes pirma buvau ne gyva ne numirusa, o dabar sveika ir laimina, taigi tokes gelbetojas melaminga, su tikru talentu daktarystes. Mano dekinguma teiksites pagarsint, kad sergantis kaip aš buvau, žinoti kur rast tikra pageiba.

I. Möckene,
134 Leighton St., Fitchburg, Mass.

Malonus Profesoriau ir kiti daktarai!

Tai dabar tai su dalagsmu rašau šita gromatą, bo jau mane išgydit nue taip didelio kenteijimo. Lytiškų dalių skaudejimo. ir nusilpneijimo o tankus šlapinimasi kaip su peiliais reže, blogiu sapnu ir sekšos nubegimo. abelno nusilpnejimo, nerviskumo, skaudejima po visą kuną ir labiaus šonuose ir viduriuose. kaip ir svaigyma su skaudejimu galvos, užima ausię ir didelio nusiminimo, misilijau kad iš moto išeisiu, kaip Jums buvau pirmiaus rašes Nors pas dangeli daktaru gydžiausi ir buvau pas savo vadinančiais iš Europos profesoriais tad ir persitikrinau, kad nera profesoriais bet ne daktarais o tik šundaktarial. daug visokiu ligu išgidislino o ne vienos išgydit negali. O kaip perskaičiau Jus paraašyta „**Vadovas in Sveikata**" tai pažinau savo šaunistes kladias ir liga su priežasčia, Jums aprašiau ir prisiustus vaistus nors dar nesuvartojau visus, kurious man pritaiket, bet pasilikau sveikas kaip naujai gimes, už ką negalju surast taip grażiu žodžiu už kurias Jus ankstam tikram mokslui in už gerus vaistus, galečia atidekavot. Bet kur tik galesiu jus varda augštisiu, kad visi žinotu kaip nieks negali pagelbet tai Jus išgydite,

J. Tomlehauskas,
331 So. Yordan Street. Allentown, Pa.

Antanas Kavaliauskas,
3105 So. Halsted Street. Chicago, Ill.

Labai sirgęs per 6 menesius, išgyditas nuo: užimo, skaudejimo svaigimo galvos ir cipimo ausise, blogios atminties, nerviškumo, abelno nusilpnejimo ir skaudejimo po visą kuną. Kiti išgydit negalejo.

M. Makravickene,
45 5th Street, Passaic, N. J.

Širdies, viduriu, pasigadinimo, gumbo, diegliu visam kunę, plaučiu ir inkstu ligą per du metus sirgus, Waršuwoje ir niekur Europoj daktarai negalej išgydit. Collinso Institutas in 4 sanvaites, pilnai pamatiškai išgyde.

Skaitytojau jeigu Tau nieks nepagelbejo arba niekur dar nesigydet o jautiesi savije nesveikuma, tai netrotik laiko ne pinigu dovanai, jei ne aasbisskai tai per gromata atsišauk aprašant liga o be apsirikimo buti išgyditas nuo: plaučiu nesveikumo, dusulio, trumpo kvepavimo greito svaigimo ir užimo ausię, kraujo nešystumo, niežu, parku ir išberimo odos ligų, neurasteniios, neuralgijos, reumatizmo ir vaikščiojančiu skausmu po visą kuną, geltiliges. lytiško nusilpnejimo (nemeilės), sėklos nubegimo, blogin sapnu, nerviskumo, priepuolios. Nuomario, abelno nusilpnejimo, lytišku piktu nasikrečiamu ligu (limpančiu) kokio skiriaus ir vardo (or nebutu, taipat ir per jaunistes klaidas bei savžagystes gražinti sugrioviima sveikatos. slogos. pusles ligas. tankaus šlapinimosi ir skausmingo, pasigadinima, patrukimą, nutirpima kuno dalių, nemiegojimo sunkuma kojose bei rankose. sarmatlivuma, lenkimasi draugijos. pagadinimo atminties, neturejima vaisiaus, visokias slaptas ligas ir kaip VYRU taip ir MOTERU skausimingas neregulariškas menesines, bet neturėjima andrapniu, kaip ir baisu kenkima negime baltuju tekejimas. ir kurios tik ligos ant žmonin varginimo atsiranda. po ištyrimui, kaip aprašima išgydit, ir dunoda vaistus, tai užtikrinta sveikam ir išgydimas 31 abtybe šventai užtikoma.

VAISTUS ISSIUNCIA PO VISAS DALIS AMERIKOS per Expresa ir kitas šalis pasanles. Kaip raštu teip žodžiu tik prigimtoj lietuviškoj kalboj savo jausmus, geriause gali iškreikšt Daktarui.

Dr. Profesorius Ciollins del labo visuomenes. parašė knyga Vadovas in Sveikat. 128 puslapiu. Ji yra labai naudinga sveiku ir serganciam ij išaiškina apie visokias ligas ir kaip but sveiku ir apsiserget nuo ligu. Joje yra koleravoti paveikslai perstatant peslaptis žmogaus ir ta permai nu motinos viderionse kudiki, nuo apsireiškimo ik užgimimo Dovanai aptures kožnas tą knyga, kuris, tik atsius keleta stampu tai yra prisiuntimo kaštus.

Kodel sirgt ir but varginamas ligoms, kad lengvai gali but išgyditas atsišaukiant pas:

Dr. E. C. COLLINS Medical Institute, 140 W. 34th St., New York, N. Y.

OFISAS ADARAS: (tarp Broadway ir 7 Av.) kasdien nuo 10 iki 5 po piet. Šventoms dienoms nuo 10 iki 1 o vakarias nuo 7 iki 8 val. Užrašike Petnyčioje.

Rašant paminekit kad iš mus laikraščio.